

KONEEN SÄÄTIÖN VUOSIKERTOMUS

2022

KONEEN SÄÄTIÖN VUOSIKERTOMUS

2022

Koneen Säätiö

Otavantie 10
00200 Helsinki

koneensaatio.fi

Toimitus

Emma Mileva ja Lauri Alaviitala /
Koneen Säätiö

Taitto

Marina Veziko

Paino

Grano, 2023

Kannen kuva

Soohyun Choi.

Kuvaaja: Jussi Virkkumaa

Vuonna 1956 perustettu Koneen Säätiö on itsenäinen ja riippumaton organisaatio, joka parantaa maailmaa luomalla edellytyksiä vapaalle ja moniääniselle tieteelle ja taiteelle. Säätiö tukee apurahoin tieteellistä tutkimustyötä, kulttuuria ja taidetta sekä tieteen viemistä erilaisille yleisöille. Säätiö myös ylläpitää Saaren kartanon taiteilija- ja tutkijaresidenssiä Mynämäellä ja Lauttasaaren kartanon residenssiä Helsingissä. Säätiö on tiede- ja taidepoliittisesti valpas tieteen ja taiteen rahoittaja, joka myös aktiivisesti etsii ja tarjoaa vaihtoehtoja valtavirralle.

VISIOMME

- Vapaa tiede, taide ja kulttuuri kukoistavat ekologisesti kestävässä ja yhteiskunnallisesti tasa-arvoisessa Suomessa.
- Ne ovat itsessään arvokkaita, ja ne kyseenalaistavat vallitsevia käsityksiä.
- Tutkimustieto on osa yhteiskunnallista keskustelua ja vaikuttaa päätöksentekoon.
- Koneen Säätiö on valpas, rohkea ja joustava organisaatio, joka välittää apurahansaajistaan ja rakentaa hyvinvoivaa työyhteisöä.

ARVOMME

- Tieteen ja taiteen vapaus
- Ekososiaalinen sivistys
- Moninaisuus
- Rohkeus
- Pitkäjänteisyys
- Yhteisöllisyys

SISÄLLYS

08	Vuosi 2022 lukuina	98	NAARCA-verkostossa pohjoiset residenssit jakavat oppeja ekologisesta kestävydestä
10	Avaussanat: Hanna Nurminen, hallituksen puheenjohtaja	104	Reviving the Wild -podcast elvyttää ihmisen yhteyttä luontoon
13	Avaussanat: Ulla Tuomarla, toimitusjohtaja	106	Leena Kela: Moninaisuus vaatii aktiivista muutoksentekoa
 APURAHAT		 VIESTINTÄ	
18	Tukea tieteelle ja taiteelle: vuoden 2022 kohokohdat	114	Paluu uuteen normaaliin: vuoden 2022 kohokohdat
20	Yli 48 miljoonaa euroa apurahoja, palkintoja ja lahjoituksia	116	Eri reittejä -juttusarja tuo näkyvyyttä 16 tiedehankkeelle
26	Vapautta, joustavuutta ja ennalta-arvaamattomia tulevaisuuksia – tätä kaikkea rahoitimme syksyn haussa	119	Hankesivut syventävät näkymää säätiön rahoittamien hankkeiden kirjoon
42	Tukea Ukrainan sotaa pakeneville	120	Hanketarina: Academy of Moving People and Images
44	Lahjoitus yliopistojen humanistisille aloille	 HALLINTO JA TALOUS	
48	Ulla Tuomarla: Heikoille jäänyt taiteiden tutkimus saa lisää puhtia Koneen Säätiön tuella	130	Katsaus vuoteen 2022
52	Vuoden Tiedekynä -voittaja Sonja Miettinen haluaa hengailun osaksi hoitolaitosten työtä	132	Säätiön tuloslaskelma ja tase
56	Apurahat+ -ohjelmalla tuettiin kohtaamisia kasvokkain ja verkossa	 SÄÄTIÖN IHMISET	
58	Hanketarina: Kamppailu synnytyksestä	138	Koneen Säätiö siirtyi toimitusjohtajamalliin
 SAAREN KARTANON RESIDENSSI		141	Uusia työntekijöitä säätiössä
72	Muutoksella kohti kestävämpää huomista: vuoden 2022 kohokohdat	142	Henkilögalleria
74	Päärakennuksen remontti valmistui	 147 MYÖNNETYT APURAHAT JA RESIDENSSIPAIKAT	
76	Yhteisötaideteos Mynä-Mynä-Maa syntyi yli 250 tekijän voimin	 165 SUMMARY IN ENGLISH	
80	Ekokompassi-sertifikaatti kertoo määrätietoista ympäristötyöstä		
90	Jaana Eskolan oppeja ekologisten residenssitoiminnan alkutaipaleelta		

VUOSI 2022 LUKUINA

Koneen Säätiö myönsi apurahoja, palkintoja ja lahjoituksia yhteensä yli

48

MILJOONAA EUROA

Syksyn apurahahaussa rahoitusta saaneissa hankkeissa on mukana yhteensä yli

600

HENKILÖÄ, TYÖRYHMÄÄ
TAI ORGANISAATIOTA

Syksyn apuraha-hakemuksia arvioi

55

ARVIOIJAA ERI TIETEEN-
JA TAITEENALOILTA

Hakemuksia Saaren kartanon residenssiin saapui

MAASTA

Mynämäkeläiseen purkutaloon rakentunut yhteisöllinen taideteos Mynä-Mynä-Maa tavoitti yli

10 000

KÄVIJÄÄ

Yliopistojen humanistisille aloille myönnettiin yhteensä

4,5

MILJOONAN EURON LAHJOITUS

Apurahansaajien käytössä olevaan Kamari-tilaan Helsingissä tehtiin yhteensä

438

VARAUSTA

Tarinoilla ja julkaisuilla oli säätiön verkkosivuilla yhteensä yli

50 000

LUKIJAA

Vuoden Tiedekynä -kilpailuun ilmoittautui ennätysellisesti noin

1000

EHDOKASTA

Saaren kartanon residenssin alueella elää

UHANALAISTA
LAJIA

YLI

4 000

katsojaa säätiön
Youtube-tallenteilla

Rapautuuko demokratia? -rahoitusohjelman ensimmäisessä teemahaussa *Suomalaisen demokratian nykytila ja haasteet* myönnettiin tukea

22

HANKKEELLE

Ukrainan sotaan liittyvää tukea myönnettiin yhteensä

782 350

EUROA

METSÄMUISTOJA HANNA NURMINEN, HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

Kaikkialla riehunut pandemia valtasi koko maailman huomion kolmeksi vuodeksi. Sitten Venäjä hyökkäsi raa'alla tavalla Ukrainaan, ja sodan tuhoiset seuraukset ja sen eskaloitumisen vaara vaativat paljon huomiota ja ponnistuksia. Samalla toimet ilmastonmuutoksen hidastamiseksi ja luontokadon torjumiseksi ovat jääneet liian vähälle huomiolle.

Koneen Säätiö on jo pitkään keskittynyt tukemaan humanistista, yhteiskuntatieteellistä, taiteellista ja ympäristöntutkimusta, taiteellista työskentelyä sekä tiedettä ja taidetta yhdistävää työtä. Vapaa tiede ja taide ovat tukemme ytimessä, emmekä määrittele ennakoon sitä, minkälaisia tuloksia rahoittamamme tieteellinen tai taiteellinen työ mahdollisesti tuottaa. Olemme kuitenkin avoimien hakujen täydennykseksi säännöllisesti järjestäneet erilaisia teemahakuja ajankohtaisista aiheista. Näin tulemme toimimaan edelleenkin, mutta lisäksi meidän on tarkoitus käynnistää uusi määräaikainen toimintamuoto. Koneen Säätiö kääntää katseensa metsään.

Luulenpa, että lähes jokaisella suomalaisella on rakkaita lapsuudenmuistoja metsästä, marjamatkoilta ja sieniretkiltä, kiipeilypuista, käen kukunnasta ja suopursun tuoksusta. Itse muistan elävästi hetken, jolloin ensimmäistä kertaa tietoisesti ymmärsin luonnon kauneuden: olin yksikseni hiihtelemässä kotipihan lähimetsässä, seisahduin hengittämään raikasta pakkasilmaa ja samalla sain ihailla puurunkojen välistä hangelle paistavaa kevätaurinkoa, valon kimalusta huurteisissa koivun oksissa ja lumen peittämissä männyissä. Aikuisten todellisuus on toisenlainen: Metsä on rahaksi muutettava hyödyke, vihreä kulta, hiilivarasto. Se on vanha aarniometsä, nuori talousmetsä tai avohakkuualue. Metsä voi tarjota virkistystä tietötyöläiselle ja inspiraatiota taiteilijalle, ja se on elannon lähde metsäkoneenkuljettajalle. Metsä kiinnostaa, metsästä kiistellään. Joka tapauksessa metsät ovat ratkaisevassa asemassa sekä ilmaston-

KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

muutoksen että luontokadon prosesseissa. Koneen Säätiö käynnistää vuoden 2023 aikana metsäverkoston. Verkoston tavoitteena on koota yhteen metsästä kiinnostuneita tahoja, tuoda metsäkeskusteluun uusia ääniä ja näkökulmia ja näin lisätä ymmärrystä metsän merkityksestä ihmiselle, yhteiskunnalle ja maapallon elämälle. Mukaan verkostoon kutsutaan esimerkiksi tutkijoita, taiteilijoita, journalisteja ja aktivisteja. Odotukset ovat korkealla.

Koneen Säätiön sijoitustoiminnan lähtökohtana on tuottojen ja pääoman turvaaminen niin, että säätiön sääntöjen mukainen toiminta on vakaata nyt ja tulevaisuudessa. Säätiö pyrkii omistajana ja sijoittajana edistämään ekologisesti ja sosiaalisesti vastuullista ja hyvän hallintotavan mukaista yritystoimintaa. Muutaman vuoden tauon jälkeen säätiö on olemassa olevan osakassopimuksen mukaisesti nimennyt oman ehdokkaansa Kone Oyj:n hallitukseen, ja Kone Oyj:n vuoden 2023 yhtiökokous valitsi tämän urallaan ekologisesti kestävä ja sosiaalisesti oikeudenmukaisen liiketoiminnan kysymyksiin paneutuneen **Marcela Manubensin** Kone Oyj:n hallituksen jäseneksi.

Kertomusvuonna Koneen Säätiön johtamisjärjestelmä uudistettiin ja säätiöön perustettiin toimitusjohtajaelin. Säätiölakiin perustuva toimivaltajako hallituksen ja toimitusjohtajan välillä määrittelee hallituksen jäsenten vastuulle selkeämmät rajat, ja uudistuksen myötä hallituksen tehtävä strategisena suunnannäyttäjänä on kirkastunut ja työskentely fokusoitunut entisestään. Vastaavasti säätiön operatiivinen johto ja koko henkilökunta voi toimitusjohtaja **Ulla Tuomarlan** luotsaamana keskittyä strategian toimeenpanoon parhaalla mahdollisella tavalla. Kiitän lämpimästi Koneen Säätiön johtoa ja henkilökuntaa kuluneesta vuodesta.

KANNATTELEVIA KOHTAAMISIA ULLA TUOMARLA, TOIMITUSJOHTAJA

Elämme aikaa, jossa työelämän narratiivi on mediassa kielteisesti väritynyt; töiden kiivas rytmi ja sähköisen viestinnän tunkeutuminen vapaa-ajalle aiheuttavat alati laajenevaa ja syvenevää työuupumusta. Sitten on vielä ne kaikki muut ahdistuksen syyt, kuten koronapandemia ja Ukrainan sota – lajikadosta ja ilmastonmuutoksesta puhumattakaan – jotka ihmisen eloa näinä vaikeina aikoina varjostavat.

Uskaltaako edes sanoa ääneen, että minusta meillä on silti ollut työyhteisössämme aika hyvä vuosi?

Kaikki ei toki taaskaan mennyt täysin suunnitelmien mukaan eikä kaikkea tekemistämme voinut ennakoida. Ajat ovat opettaneet, että muutoskin on jatkuvaa.

Helmikuussa Venäjän hyökättyä Ukrainaan yritimme säätiön sääntöjen puitteissa keksiä tapoja, joilla voimme auttaa sotaa pakenivia tutkijoita ja taiteilijoita. Löysimme monia tapoja auttaa Suomeen tulevia tässä tilanteessa: olimme muun muassa mukana perustamassa kansainvälistä taiteilijoiden hätäresidenssiverkostoa (Ukraine Solidarity Residencies), myönsimme lisärahoitusta Helsingin yliopiston Tutkijakollegiumille ja Turun yliopiston Scholars at Risk -ohjelmalle, avustimme ukrainalaisten kielikerhotoimintaa, jolla tuetaan pakolaisten suomen kielen oppimista.

Keväällä 2022 julkistimme lahjoituksemme viidelle yliopistolle osana valtion vastinrahakampanjaa. Tuki kohdentui humanistiselle koulutusosalalle ja erityisesti toivomme, että siitä hyötyisivät taiteiden tutkimuksen oppiaineet ja taiteellinen tutkimus, sillä nämä alat ovat näkemyksemme mukaan valtakunnallisesti huterissa kantimissa ja erityisen tuen tarpeessa.

Vuotuisessa syksyn apurahahaussa hakemusten kokonaismäärä pysytteli viime vuosien tasolla, mutta taiteessa haetut euromäärät ovat selvästi nousseet kaikilla taiteen aloilla viime vuosina. Pande-

KUVA: DIANA LUGANSKI

mia on itsestään selvästi vaikuttanut esittävän taiteen ja musiikin alan hakemusmääriin ja työskentelyedellytyksiin, mutta tasaista kasvua on ollut havaittavissa myös kuvataiteen ja kirjallisuuden hakemuksissa, joihin pandemia ei ole vaikuttanut rajoitusten osalta yhtä suorasti. Kuvataide on ollut kappalemääräisesti suurin taiteen hakemusten profiili jo vuosia, ja alan tilanteesta kertonee jotain se, että hakemusmäärä on tuplaantunut viimeisen kolmen vuoden jaksolla.

Säätiön organisaatorakenteen uudistus saatiin päätökseen viimeiseltäkin osaltaan, kun säätiössä siirryttiin toimitusjohtajamalliin 1.7.2022 alkaen. Allekirjoittanut nimitettiin tehtävään. Erotuksena aiempaan johtajan tehtävään, toimitusjohtajan tehtävänkuvaan kuuluu mm. sijoitusvaliokunnan jäsenyys ja aiempaa merkittävämpi yhteiskunnallinen vaikuttaminen.

Saaren kartanon residenssissä pitkäkestoiset remontit saatiin päätökseen, ja henkilöstö on päässyt viimeinkin palaamaan väistöiloista päärakennukseen. Vuoden lopulla residenssitoiminnalle myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti. Kesällä suoranaiseksi paikallisnähtävyydeksi nousi Mynä-Mynä-Maa-purkotalotaideprojekti, joka osallisti suuren joukon paikallisia ihmisiä ja houkutteli paikalle 10 000 kävijää.

Koronarajoitusten lievennyttyä olemme pyrkineet mahdollistamaan kohtaamisia ja vaalineet yhteisöllisyyttä niin omassa työyhteisössämme kuin apurahansaajien ja muiden sidosryhmiemme kanssa. Vuoden 2022 huippukohtia oli Lonnan saarella Helsingissä järjestämämme isot kesäjuhlat. Kaiken eristäytymisen ja etätapaamisten jälkeen tuntui mahtavalta kohdata ihmisiä juhlien merkeissä. Sosiaaliset kohtaamiset ovatkin monelle työelämän parasta antia – ja tämän korona meille opetti.

The background features a light blue color with several abstract orange shapes. On the left, there is a vertical rounded rectangle. On the right, there is a large, curved shape that resembles a stylized arrow or a drop. At the bottom, there is a trapezoidal shape with rounded corners.

APURAHAT

TUKEA TIETEELLE JA TAITEELLE: VUODEN 2022 KOHOKOHDAT

Koneen Säätiö jakoi vuonna 2022 merkittävästi tukea tieteelle ja taiteelle, yhteensä 48 055 033 euroa. Säätiö osoittaa tuen pääosin tieteellisen ja/tai taiteellisen työn tekemiseen, jolloin tuki maksetaan henkilökohtaisina apurahoina. Sen lisäksi säätiö korvaa tutkimus- ja taidehankkeiden muita kustannuksia. Rahallisen tuen lisäksi Koneen Säätiö järjestää rahoittamilleen tutkijoille Apurahat+ -palveluita, joihin kuului vuonna 2022 webinaareja sekä koulutusta ja tiloja Helsingissä. Säätiön henkilökunta huolehtii jatkuvasti satojen rahoitusta saavien tieteen, taiteen ja kulttuurin tekijöiden neuvonnasta, maksatuksista sekä hankkeiden muutosten ja raporttien käsittelystä.

Säätiön tärkein tukimuoto on vuosittainen apurahahaku, joka järjestettiin syyskuussa. Samassa yhteydessä järjestettiin teemahaku *Suomalaisen demokratian nykytila ja haasteet*. Yleisessä haussa tuettava tutkimus voi olla humanistista, taiteellista, yhteiskuntatieteellistä tai ympäristöntutkimusta sekä mainittujen alojen välistä monialaista tutkimusta. Taiteessa säätiö voi tukea kaikkia aloja. Vuoden 2022 yleiseen hakuun saapui yhteensä 6 395 hakemusta, joista hallitus päätti vertaisarvioijien ehdotusten perusteella myöntää rahoituksen kaikkiaan 357:lle, yhteensä 42 507 280 euroa. Uusille tieteen ja taiteen hankkeille myönnettiin 335 apuraha, yhteensä 38 604 380 euroa, kun taas teemahaussa myönnettiin 22 apuraha, yhteensä 3 902 900 euroa. Myöntöprosentti oli yleisessä haussa tieteen osalta 7,6 % ja taiteen osalta 4,0 % hakemusten kappalemäärästä.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan järkytti koko säätiötä ja vaikutti myös säätiön apurahatoimintaan. Säätiön hallitus myönsi keväällä ukrainalaisille tai venäläisille Venäjältä paenneille tutkijoille lisärahoitusta Helsingin yliopiston ja Turun yliopiston tutkijakollegiumien kautta sekä lisärahoituksena säätiön rahoittamiin tutkimushankkeisiin. Taiteilijoille myönnettiin lisärahoitusta sekä Saaren että Lauttasaaren kartanon residenssiin ja Ukraine Solidarity Residencies

-ohjelmaan. Lisäksi säätiö myönsi Mannerheimin lastensuojeluliitolle avustusta ukrainalaispakolaisten kielikerhoa varten. Sotaan liittyvää tukea myönnettiin yhteensä 782 350 euroa.

Lisäksi säätiö tuki Aalto-yliopistoa, Helsingin yliopistoa, Jyväskylän yliopistoa, Taideyliopistoa ja Turun yliopistoa yhteensä 4 500 000 eurolla; lahjoitukset kohdennettiin humanistiselle koulutuslalle tai taiteeseen. Lahjoitukset olivat osa vastinrahakampanjaa, jossa valtio lahjoittaa rahaa yliopistojen pääomaan vastineeksi yksityisiltä rahoittajilta kerätystä rahoituksesta.

Koneen Säätiön Vuoden Tiedekynä -palkinto jaetaan vuosittain tieteellisestä kirjoituksesta, jossa suomen kieltä on käytetty erityisen ansiokkaasti. Palkinto, jonka suuruus on 25 000 euroa, kuuluu Suomen suurimpiin tieteellisistä kirjoittamisesta jaettavaan palkintoihin. Vuonna 2022 palkinnon sai tutkimuspäällikkö **Sonja Miettinen** artikkelistaan *Syvästi kehitysvammaisen aikuisen mahdollisuudet yhteisyyden kokemiseen – etnografinen tutkimus sosiaalisesta vuorovaikutuksesta suomalaisissa ryhmäkodeissa*, joka oli julkaistu Yhteiskuntapolitiikka-lehden numerossa 85 vuonna 2020.

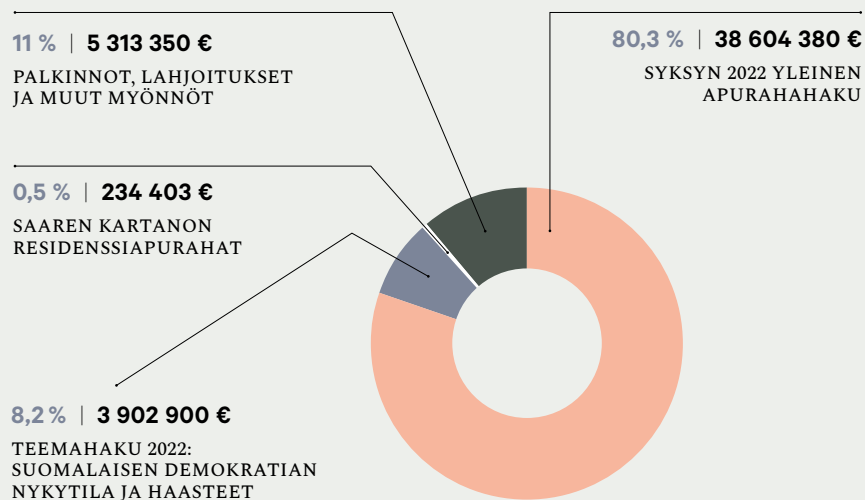
YLI 48 MILJOONAA EUROA TIETEELLE JA TAITEELLE

Vuonna 2022 Koneen Säätiö myönsi apurahoja, palkintoja ja lahjoituksia yhteensä 48 055 033 euroa. Yhteissummaan sisältyvät seuraavat rahoitukset:

- Syksyn yleinen apurahahaku, 38 604 380 euroa
- Teemahaku 2022: Suomalaisen demokratian nykytila ja haasteet, 3 902 900 euroa
- Saaren kartanon residenssiapurahat, 234 403 euroa
- Palkinnot, lahjoitukset ja muut myönnöt, 5 313 350 euroa

MYÖNNETYT APURAHAT, PALKINNOT JA LAHJOITUKSET 2022

YHTEENSÄ 2022: 48 055 033 €

SYKSYN YLEINEN APURAHAHAKU

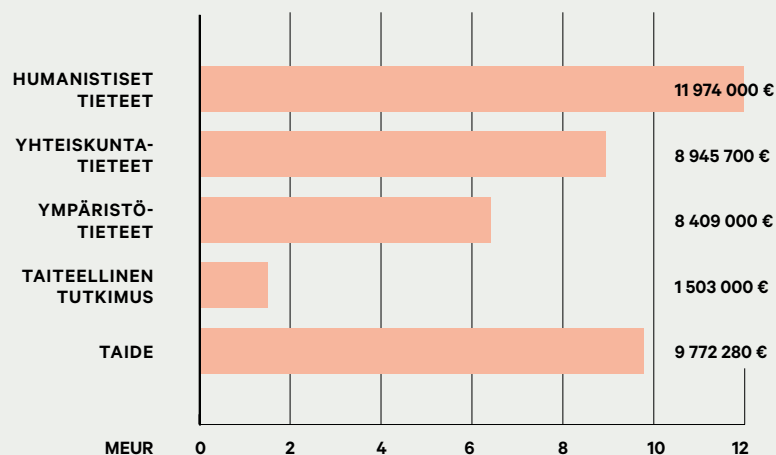
Vuoden 2022 yleisessä apurahahaussa myönnettiin apurahoja yhteensä 38 604 380 euroa ja yhteensä 335 kappaletta. Koneen Säätiön hallitus teki päätökset myönnoistä 2.12.2022.

Hakemuksia 1.–15. syyskuuta järjestettyyn hakuun saapui yhteensä 6 153 kappaletta. Apurahan sai yhteensä 335 yksilöä, työryhmää tai yhteisöä. Apurahan saaneissa hankkeissa on mukana 568 apurahansaajaa, minkä lisäksi niissä on mukana jonkin verran palkkaa saavia ja muita jäseniä.

Myönnettyistä 38,6 miljoonasta eurosta 59,3 % myönnettiin tiedehankkeille, 23,8 % taidehankkeille, 16,4 % tiedettä ja taidetta yhdistäviin hankkeisiin ja 0,5 % muihin kulttuurihankkeisiin.

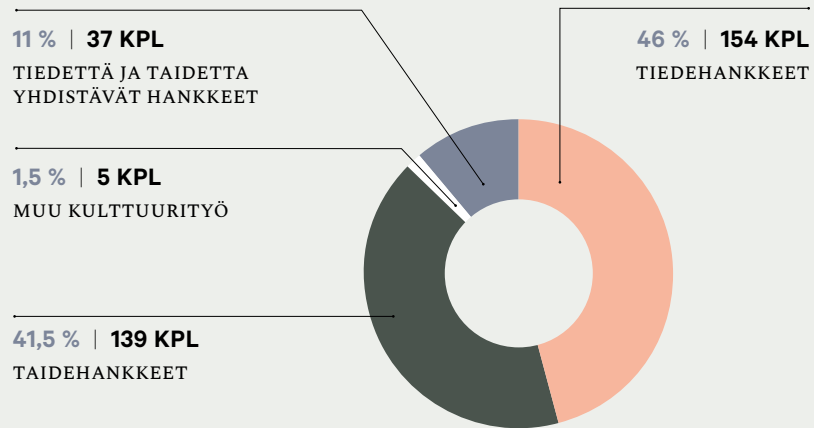
SYKSYN 2022 YLEISEN HAUN MYÖNNÖT ERI KATEGORIOISSA

YHTEENSÄ 38 604 380 EUROA

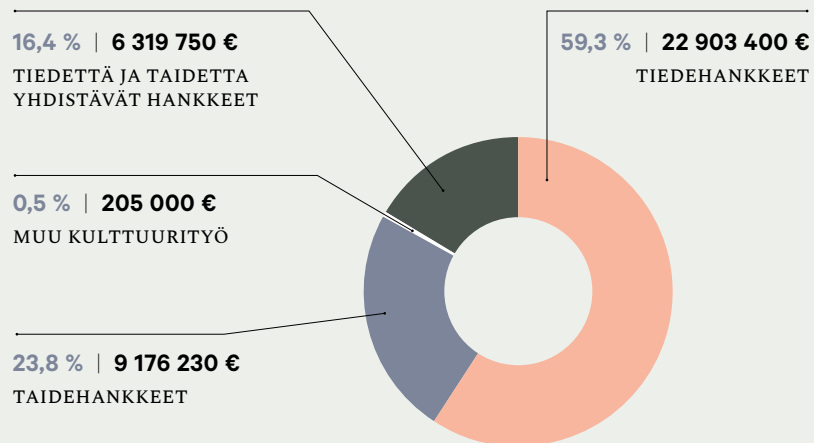
SYKSYN 2022 YLEINEN APURAHAAKUKU

MYÖNNETYT APURAHAT: YHTEENSÄ 335 KPL

SYKSYN 2022 YLEINEN APURAHAAKUKU

MYÖNNETYT APURAHAT: YHTEENSÄ 38 604 380 €

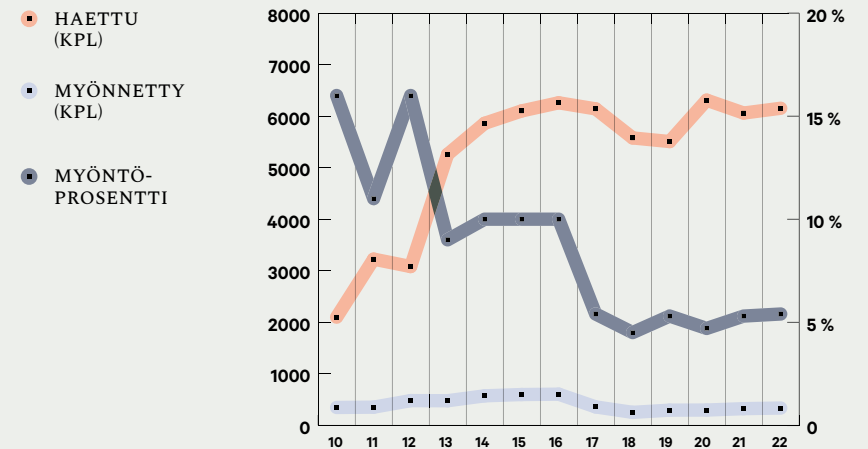
YLEISEN APURAHAAHAUN MYÖNTÖPROSENTIT

Hakemusten kappalemäärästä laskien yleisessä apurahahaussa apurahan sai hakijoista 5,4 %.

- Tiedehankkeiden myöntöprosentti oli 7,5 %.
- Taidehankkeiden myöntöprosentti oli 4,3 %.
- Tiedettä ja taidetta yhdistävien hankkeiden myöntöprosentti oli 5,5 %.
- Muun kulttuurityön myöntöprosentti oli 2,1 %.

SYKSYN YLEISEN HAUN MYÖNTÖPROSENTIT

2010–2022 (KPL)

SUOMALAISEN DEMOKRATIAN NYKYTILA JA HAASTEET -TEEMAHAKU

Syksyn 2022 haun yhteydessä järjestettiin Suomalaisen demokration nykytila ja haasteet -teemahaku, joka on Rapautuuko demokratia? -rahoitusohjelman toinen hakukierros. Haussa myönnettiin 3 981 400 euroa apurahoja yhteensä 22 hankkeelle. Koneen Säätiön hallitus teki päätökset myönnoistä 2.12.2022.

SAAREN KARTANON RESIDENSSIHAKU

Saaren kartanoon valittiin vuoden 2022 haussa 27 taitelijaa ja 10 työryhmää. Hakuun tuli yhteensä 580 hakemusta 72 eri maasta. Residenssipaiikka myönnettiin 6,2 prosentille hakeneista. Koneen Säätiön hallitus teki päätökset residenssimyönnoistä 3.6.2022.

VAPAUTTA, JOUSTAVUUTTA JA ENNALTA-ARVAAMATTOMIA TULEVAISUUKSIA – TÄTÄ KAIKKEA RAHOITIMME SYKSYN HAUSSA

Koneen Säätiön syksyn 2022 haussa 42,5 miljoonalla eurolla rahoittamat tieteen- ja taiteentekijät osallistuvat työllään ennalta-arvaamattoman tulevaisuuden luomiseen. Rahoitusmyönnöt tarjoavat kaleidoskooppisen näkymän siihen, millaiseksi maailma voisi muotoutua.

Koneen Säätiön rahoituksen saaneilla tutkimuksen ja taiteellisen työn tekijöillä on vapaus laittaa alulle jotakin, mikä voi muovata tulevaisuuttamme. Säätiö luottaa rahoitettavien vapauteen sysätä jotakin liikkeelle, vaikka lopputulosta ei voikaan tietää ennalta.

”Rahoitettavista hankkeista muodostuu kokonaisuutena kaleidoskooppimainen näkymä mahdollisiin tulevaisuuksiin. Tänä syksynä hankkeissa nousi esiin muun muassa sellaisia teemoja kuin mielenterveys, digitalisaatio ja sen myötä tekoälyn ja massadatan kasvava valta, sukupuolen moninaisuus ja taiteen tekemisen kestävämmät työtavat”, sanoo säätiön toimitusjohtaja Ulla Tuomarla.

Koneen Säätiön tehtävänä on parantaa maailmaa luomalla edellytyksiä vapaalle tieteelle ja taiteelle. Se tukee humanistista, taiteellista, yhteiskuntatieteellistä ja ympäristötieteellistä tutkimusta sekä taiteellista työskentelyä kaikilla taiteen aloilla. Syksyn haussa rahoituksen saa yhteensä yli 600 henkilöä, työryhmää tai organisaatiota, ja keskimääräinen hankerahoitus ylittää 100 000 euroa. Tieteen osuus myönnoistä on noin 75 prosenttia ja taiteen 25 prosenttia.

”Monet hankkeista pureutuvat viheliäisiin eli kaikkein monimutkaisimpiin kysymyksiin, kuten planetaarisiin rajoihin tai päivänpoliittiseen hoivan kriisiin. Mutta vaikka kriisit pandemiasta Ukrainan

KUVITUS: MARIKA MAIJALA

sotaan koskettavat meitä kaikkia ja polttelevat tulla ratkaistuiksi, haluamme Koneen Säätiössä antaa vapauden myös määrittää uudelleen ongelmia tai avata kokonaan uusia tutkimuksen tai taiteen tekemisen suuntia. Luotamme siihen, että rahoitettavien vapaus määrittää oma tekemisensä tuottaa parhaan lopputuloksen”, Tuomarla kertoo.

Säätiön tiede- ja taiderahoituksen johtaja **Kalle Korhonen** kertoo, että säätiön tutkimusrahoitusta on kehitetty pitkäjänteisesti joustavammaksi. Kehitystyö hyödyttää myös taiteen tekijöitä.

”Projektirahoitus tutkimushankkeille on auttanut monia tutkijoita urallaan eteenpäin. Samalla on saatu paljon uutta tietoa sekä yliopistoille ja tutkimuslaitoksille niiden kaipaamia julkaisuja. Säätiö suosii tietoisesti monivuotisia hankkeita ja suhtautuu joustavasti hankkeissa tapahtuviin muutoksiin. Lisäksi se tarjoaa apurahansajille erilaisia tukipalveluita osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämiseksi.”

Tutkimusaiheita yhteiskunnallisista ja akateemisista lähtökohdista

Säätiön rahoituspäätökset perustuvat syksyn haussa saapuneiden yli 6 000 hakemuksen vertaisarvointiin. Säätiö valitsee tieteen- ja taiteentekijöiden piiristä moninaisen arvioijajoukon, joka vaihtuu joka vuosi, jotta valta ei keskittyisi samoille ihmisille. Hakemuksia arvioivien henkilöiden nimiä ei julkaista, sillä lopullisen vastuun valinnoista kantaa säätiö.

Sosiologian alan arvioija kertoo tunnistaneensa hakemuksista jännitteen tutkimusprojektien akateemisten ja toisaalta yhteiskunnallisten perusteiden välillä. Selkeästi yhteiskunnallisesti motivoituneita aiheita ovat tänä vuonna esimerkiksi kriittisen algoritmi- ja muun tekoälytutkimuksen hankkeet sekä esimerkiksi erilaiset sotaan ja sodan seurauksiin kytkeytyvät tutkimusaiheet kuten pakolaisuus ja vastaanottoiminta.

Sotaan ja pakolaisuuteen liittyvä hanke on **Jari Martikaisen** ja työryhmän tutkimus (475 100 €), joka tarkastelee Ukrainasta ja Lähi-

Idästä Savoan muuttaneiden nuorten ja Savossa asuvien suomalaisten nuorten mielikuvia ja kokemuksia toisistaan, elämästään ja tulevaisuudestaan. Tutkimuksessa tarkastellaan, miten mielikuvat toista kulttuuritaustaa edustavasta ryhmästä muotoutuvat ja miten Savolle paikkana annetut merkitykset kietoutuvat ryhmien välisiin suhteisiin. Tarkoituksena on tuoda esiin vähemmistöryhmiin kuuluvien nuorten ääni ja tukea heidän yhteiskunnallista osallistumistaan. **Eveliina Lyytisen** ja työryhmän tiedettä ja taidetta yhdistävässä hankkeessa (342 000 €) taas kysytään, milloin pakolaisuuden voidaan ajatella päättyvän emotionaalisella, laillisella ja materiaalisella tasolla. Ihmisen oma kokemus tästä ei välttämättä käy yksiin sen kanssa, mikä hänen oikeudellinen asemansa on. Kuitenkin usein vasta kokemus pakolaisuuden päättymisestä mahdollistaa uuden alun uudessa kotimaassa.

Rune Saugmannin johtaman hankkeen (415 500 €) tavoitteena on puolestaan lisätä kriittistä kansalaisymmärrystä poliisitoiminnassa käytettävästä digitaalisesta valvontatekniikasta. Poliisin käytössä on muun muassa kasvojentunnistuksen, geopaikantamisen ja ennakoivan älyvalvonnan teknologioita. Yksityisydensuojan ja kansalaisoikeuksien toteutumisen turvaamiseksi hankkeessa kehitetään myös sovellus, jonka avulla kansalaiset voivat tulla tietoisiksi poliisin käyttämistä valvontateknologioista.

Hakemusten tutkimuksellisten perusteiden laatu näkyi saman sosiologian arvioijan mukaan esimerkiksi uutuusarvona, kekseliäisyytenä tai omaperäisyytenä, mutta myös tutkimuskentän tuntemuksena.

Yksi omaperäinen kirjallisuustieteen alan tutkimushanke on **Sari Kivistön** ja työryhmän tutkimus kirjallisista sukupuutoista (331 800 €). Tutkijat torjuvat kirjallisen lajikirjon köyhtymistä kiinnittämällä huomiota pieniin historiallisiin kadonneisiin lajeihin, erityisesti suullisiin runouden lajeihin, ja katoamisen prosesseihin. Tavoitteena on rikastaa käsitystä kirjallisen lajikirjon historiallisesta ja paikallisesta monimuotoisuudesta sekä luoda uusia tapoja analysoida kirjallisuushistoriaa ja siinä tapahtuvia muutoksia, kulttuurista muistia ja kaanonin muodostumista.

Hakemuksissa näkyi myös vahva halu tutkia erilaisia tapoja tietää ja ajatella maailmaa.

”Informatiivisen tai rationaalisen tietämisen sijasta kiinnostus kohdistui monessa tutkimushankkeessa tunteellisiin, ruumiillisiin ja kokemuksellisiin tapoihin tietää, kokea ja välittää todellisuutta. Tiedon ja tutkimuksen ymmärtämisen laajeneminen näkyi myös moninaistuneessa tutkimusmenetelmäkentässä. Tutkimuksissa painottui muun muassa osallistuva ja osallistava tutkimus, kehollistettu tutkimus ja mukana oppiminen, sekä erilaiset autoetnografiset tutkimusotteet”, kuvaa kulttuuritieteiden arvioija.

Tällainen tietämisen tapoja tutkiva lähestymistapa on esimerkiksi **Terhi Utraisen** ja työryhmän tutkimusprojektissa (415 500 €), jonka kehiksenä on *vernakulaarin* eli kansanomaisen ja omaehtoisen uskonnon näkökulma. Hankkeessa tutkitaan tapoja, joilla populaari mutta samalla usein oudoksuttu ja väheksytty enkelin hahmo on otettu omaan käyttöön. Esimerkiksi uskonnollisen instituution tuottamia tai ylläpitämiä kuvastoja yhdistellään ja kierrätetään vapaammin omaan identiteettiin, elämäntilanteeseen ja ilmaisutarpeeseen muokaten.

Hoiva kannattelee elämää – mutta jää usein näkymättömiin

Hoivan järjestäminen on kysymys, joka on noussut viime vuosina esiin niin vanhustenhoidon puutteiden kuin varhaiskasvatuksen ja terveydenhoidon kroonisen työntekijäpulan yhteydessä. Hoivan monet yhteiskunnalliset ulottuvuudet ovat useiden apurahahankkeiden aiheena.

Daria Krivonoksen työryhmä (378 900 €) tarkastelee, miten elämä kriisien koettelemissa yhteiskunnissa Keski- ja Itä-Euroopassa jatkuu Ukrainan sodan, Valko-Venäjän väkivaltaisuuksien ja koronapandemian koettelemana aikana. Työryhmän uusi käsite on elämää tuottava työ (engl. *life-making labour*), jota tekemällä ihmiset ylläpitävät, korjaavat ja rakentavat uudelleen elämää myös silloin, kun se on uhattuna. Tutkimus tarjoaa vaihtoehtoisen näkökulman yhteis-

kuntien uudistumiseen geopolitiikkaa ja turvallisuutta korostavien valtanarratiivien sijaan.

Petteri Eerolan tutkimusryhmän hanke (264 900 €) tutkii usein näkymättömäksi jäävää pikkulapsiperheiden yöllistä hoivaa ja sen kytkeytymistä osaksi perheen arjen käytäntöjä, sukupuolittuneita rakenteita ja valtahierarkioita. Piiloon jääviä hoivatyön tekijöitä ovat myös muistisairaista huolehtivat, usein itse työssäkäyvät omaiset ja läheiset. **Lina Van Aerschotin** vetämä hanke (233 800 €) kehittää muistisairauden sosiaalis-relaationaalista mallia, joka auttaa ymmärtämään muistisairauksien sosiaalisia ja yhteiskunnallisia ulottuvuuksia sekä sosiaalisesti kestäväen hoivan edellytyksiä.

Myös suurimassa yleisessä haussa rahoitetussa hankkeessa **Tuuli Kurjen** johtama tutkimusryhmä (495 000 €) pyrkii luomaan uusia radikaalin hoivan muotoja yhdessä mielenterveyspalveluita käyttävien tai käyttäneiden nuorten aikuisten sekä mielenterveyden parissa toimivien aktivistien, ammattilaisten, vapaaehtoisten ja omaisten kanssa. Hankkeen tutkijat näkevät mielenterveyden oireilun yhteiskunnallisesti relevanttina tapana reagoida ympäristöön, joka tuottaa esimerkiksi sosiaalisia hierarkioita tai muunlaisia kokemuksia epäoikeudenmukaisuudesta.

Valintojen ja ajattelun muutoksilla kohti kestävämpää maailmaa

Länsimainen elämäntapa aiheuttaa kestävyysongelmia, kuten ilmastomuutosta, luontokatoa ja ihmisoikeusongelmia.

Ilmastomuutoksen merkittävään hidastamiseen tarvitaan suurten joukkojen käyttäytymisen ja normien muutosta. **Marianna Melinin** väitöskirjatutkimuksessa (30 000 €) etsitään tuuppauksia (*nudge*), joilla ohjataan ihmisiä yksityisautoilusta kohti pyöräilyä ja kävelyä. Tuuppaus tarkoittaa yksilöiden päätöksenteon ohjaamista käyttäytymistieteellisin keinoin siten, että yksilön ja yhteisön kannalta hyvät valinnat ovat helpompia. Melin tutkii kävelyä ja pyöräilyä tukevia tuuppauksia koulumatkoissa, sillä nuorena opitut toiminta-

KUVITUS: MARIKA MAIJALA

mallit luovat pohjaa tulevaisuuden käyttäytymisvalinnoille ja sosiaalisille normeille.

Tuuppausmenetelmiä hyödyntää myös **Irina Salmi**, joka tutkii väitöstyössään lasten ja nuorten luontoyhteyden syventämistä (60 000 €). Salmi pyrkii tuuppausten avulla tuomaan lasten ja nuorten kasvatukseen säännöllisiä tilanteita, joissa luontoyhteyden syvenemiselle on mahdollisuus. Psykologisten tutkimusten mukaan syvä, kokemuksellinen luontoyhteys on yhteydessä ympäristöstävällisiin päätöksiin ja tekoihin, myötätuntoon, onnellisuuteen, hyvinvointiin sekä terveyteen.

Anna Kervola pureutuu tutkimuksessaan kuntien ilmastotyöhön (125 800 €), jonka merkitys on Suomessa kasvamassa uuden

ilmastolakiehdotuksen myötä. Kunnille on jäämässä valinnanvapaus tarkemmista ilmastotoimista, vaikka resurssit suunnitella, ymmärtää ja toteuttaa niitä ovat hyvin rajalliset. Tutkimuksessa etsitään Suomen yli 300 kunnalle sopivimpia ilmasto- ja luontotoimia ja selvitetään niihin liittyviä motivaatiota, synergioita ja riskitiritoja.

Joonas Volan yhteiskuntatieteiden alaan kuuluva tutkimus (112 500 €) perehtyy ei-inhimillisiin ja kollektiivisiin toimijuuksiin osana ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kriisin ratkaisua yksilökeskeisen lähestymistavan sijaan. Jos ympäristön eri entiteeteillä, kuten joella ja suojelualueella, olisi ihmisiin, organisaatioihin ja yrityksiin verrattavia oikeuksia, haastaisi se nykyiset poliittiset käytännöt ja institutionaaliset rakenteet.

Puolustus- ja kuntapolitiikka antavat työsarkaa demokratiahankkeille

Rapautuuko demokratia? -rahoitusohjelman teemahaussa etsitiin hankkeita, jotka lisäävät ymmärrystä suomalaisen demokratian nykytilasta, perinteistä ja käytännöistä sekä haasteista ja sokeista pisteistä. Viimeaikaisia puolustuspoliittisia käännteitä tutkitaan useassa hankkeessa tuoreeltaan.

Teemu Häkkisen ja työryhmän (249 000 €) hankkeessa pohditaan, kuinka demokraattista konsensukseen perustuva puolustuspoliittinen päätöksenteko Suomessa on. Tarkastelun lähtökohdiana on deliberatiivisen demokratian käsite: sillä tarkoitetaan päätöksentekoa, jota edeltää riittäväksi katsottu kansalaisten käymä keskustelu tiettyä asiaa koskevista eri vaihtoehdoista ja ajatuksista. Tutkimuksessa perehdytään puolustuspolitiikan peruslinjoihin, asevelvollisuuteen, maanpuolustustahtoon ja kansainväliseen puolustusyhteistyöhön. **Hanna Wassin** johtama työryhmä (107 300 €) puolestaan tarkastelee puolustuspolitiikan kannatusta kansalaisten keskuudessa ja kannatusvaihtelujen yhteyttä Nato-jäsenyyden politiikkakehysten muutokseen. Puolustuspolitiikan kehysten

tunnistamiseksi kerätään laaja aineisto Naton sisäisestä muutoksesta, Suomen asemasta puolustusliiton uutena jäsenvaltiona ja näitä koskevasta uutisoinnista.

Tuukka Ylä-Anttila ja työryhmä (366 000 €) rakentaa hankkeessaan sitkeän demokratian teoriaa ja asettaa kriittiseen valoon muodikkaan puheen yksilöiden ja organisaatioiden resilienssistä. Ryhmä on valinnut kolme tapaustutkimusta – keskustelun Nato-jäsenyydestä, rakennemuutoksen Varkaudessa ja jengiytymisen pääkaupunkiseudulla – joiden avulla se kuvaa demokratian eri tasojen reagoitua koettuihin ulkoisiin tai sisäisiin uhkiin, eli sitkeyden koettua.

Kuntapolitiikka on suomalaisen lähidemokratian ydin, jolla on kaikkein eniten vaikutusta ihmisten arkielämään. Suomalaisesta kuntapolitiikasta on kuitenkin tehty vain vähän tutkimuksia, vaikka se on lähidemokratian ja poliittisen osallistumisen tärkein muoto. **Emilia Korkea-ahon** ja työryhmän nelivuotisessa hankkeessa (367 500 €) tutkitaan suomalaisissa kunnissa tapahtuvaa poliittista vaikuttamista. Hankkeessa kysytään, miten lobbaus tai muu vaikuttaminen näyttäytyy kuntien poliittisessa arjessa ja miten kuntatason toimijat ymmärtävät lobbauksen. Edistääkö vai estääkö lobbaus moniäänisen kuntademokratian toimintaa?

Vähän tutkittua kuntapolitiikkaa tarkastelee myös väitöskirjatutkija **Samuli Laine** (57 000 €), joka selvittää demokraattisen päätöksenteko- ja neuvottelukulttuurin kehitystä viiden kaupungin ja kunnan paikallispolitiikassa viimeisen 20 vuoden aikana. **Mikko Vesterinen** (62 000 €) tekee puolestaan väitöskirjaa poliittisista konflikteista Helsingin, Tampereen ja Oulun kaupunkisuunnittelussa. Tutkimus vastaa kysymyksiin kaupunkien keskeisimmistä paikallispoliittisista kiistoista ja puolueiden näkemyksistä näiden ratkaisemisessa.

Taiteilija tarvitsee työrauhaa, omaäänisyyttä ja keskeneräisyyttä

Taiteen hakemuksia säätiölle arvioineet painottavat vastuutaan siitä, että taiteilijoilla olisi rahoituksen mahdollistama työrauha.

”Jos toimeentulo ei mahdollista rauhoittumista ja keskittymistä taiteen tekemisen äärelle, ei uutta, kokeilevaa, kysyvää ja kyseenalaistavaa taidetta voi syntyä”, musiikin hakemusten arvioija toteaa.

”Halusin tukea tekijöitä, joilla on jollain tapaa kirkas ajatus omasta työskentelystään tulevina vuosina. Kaiken ei tarvitse olla valmista ja selvää tai tapahtua merkittävässä paikoissa. Mutta se, jos työsuunnitelmasta ja portfolioista yhdessä nousee ajatus siitä, että jotain kohti ollaan menossa, etsimässä, ja omaäänisyys toteutuu siinä prosessissa, niin sitä olen yrittänyt nostaa tuettavien hankkeiden joukkoon”, media- ja äänitaiteen hakemuksia arvioinut kertoo.

Sama toive mahdollisuudesta etsiä uutta nousee myös taiteilijoiden itsensä sanoittamana. Esimerkiksi romaanin kirjoittamiseen rahoituksen saanut **Iida Sofia Hirvonen** (60 000 €) kirjoittaa työsuunnitelmassaan, että ajassa, jossa taiteen tekeminen ja kulutus keskiluokkaistuu entisestään, hänestä tuntuu henkilökohtaisesti tärkeältä etsiä kielestä eläviä, todellisuutta kommunikoivia tasoja. Hänen työssään ne voivat löytyä yhtä hyvin kirjallisuudesta kuin internetin keskustelufoorumien häiritsevistä ja kielioppisääntöjä rikovasta tyylistä.

Myös näytelmäkirjailija ja dramaturgi **Marie Kajava** (72 000 €) korostaa, että haluaa töissään säilyttää ja vaalia keskeneräisen, hauraan, raajan tai rikkiäisen tuntua. ”Se on tärkeää näyttämöllä, koska sellaista on elämä sen ulkopuolella”, hän toteaa. Kajava työstää näytelmää tavallisesta elämästä läntisessä Afrikassa, missä hän on pitkään asunut, ja missä hänen kokemuksensa mukaan moni asia alkaa keskeltä ja loppuu kesken.

Tilat ja alustat tukevat taiteilijoiden kestäviä työtapoja

Taiteilijoiden työtilat ovat taiteellisille teoksille ja prosesseille usein merkittävä resurssi. Säätiön rahoituksen turvin syntyy uusia taiteen tiloja sekä fyysiseen että verkkotodellisuuteen. Kuuden tanssi- ja esitystaiteen aloilla työskentelevän taiteilijan yhdistys **Rendezvous ry** (130 000 €) suunnittelee avaavansa heti vuoden 2023 alkupuolella oman tilan Helsinkiin. Yhteinen tila mahdollistaa uusien ideoiden ja yhteistöiden syntymisen ja rauhallisen työympäristön kunkin taiteilijan omalle työskentelylle. **Ars Longa -talon taiteilijat ry** (33 470 €) saa rahoitusta taidegalleriaan ja ikkunagalleria Fönariin. Näin talossa asuvat 50 taiteen tekijää saavat mahdollisuuden esittää tuotantoaan erilaisten näyttelyiden, performanssien ja tilaisuuksien muodossa. **DuvTeatern rf** (210 000 €) taas käynnistää kolmevuotisen esteettömyysprojektin, jossa kootaan yhteen teattereita ja muita esitystaiteen toimijoita kehittämään uusia tapoja mahdollistaa saavutettavuutta esitystaiteessa.

Katukulttuuri Ry (121 000 €) jatkaa Graffitilandia-projektia, joka koostuu kahden näyttelytilan, Wasa- ja Seinäjoki Graffitilandian katutaidenäyttelyistä sekä työpajatoiminnasta Pohjanmaalla. Wasa Graffitilandia sijaitsee hylätyssä huvipuistossa ja Seinäjoki Graffitilandia entisessä romuhallissa. Luomalla paikkoja ja oppimismahdollisuuksia stigmatisoidun graffititaiteen esittämiseen ja oppimiseen yhdistys uskoo voivansa vaikuttaa katutaidetta vastustaviin asenteisiin. Yhdistys tekee luokkatietoista työtä saavutettavuuden eteen.

Almanac Press -työryhmä (90 200 €) avaa aktivististen julkaisualustan Almanac Pressin queer- ja transrunouden julkaisemiseen. Almanac on ensimmäinen vain transihmisten tuottama runojulkaisu maailmassa. Sen tavoitteena on moninaistaa luovan ja poliittisen kirjoittamisen perinnettä ja muuttaa runouden kustantamisen tapoja ja ehtoja. Tulevan kahden vuoden aikana projektiin osallistuu ainakin 50 transrunoilijaa. **Station of Commons** -työryhmä (92 850 €) taas jatkaa saksalaisen nykytaidekatselmuksessa, Documenta 15:ssä, käynnistynyttä lumbung-radiota, joka on avoin, eri puolilta maailmaa

paikallisia radioasemia yhteentuova verkkolähetysalusta. Jokainen mukanaoleva radioasema tuo alustalle omat oppinsa ja ajattelunsa; yhteinen alusta vahvistaa niiden toimintatapoja.

Saamelaistaiteilijoiden työ syntyy dialogissa kulttuuriperintöön

Saamelaistaiteilijat etsivät omaehtoisia ja omasta kulttuuriperinnöstä nousevia taiteen tekemisen tapoja ja keinoja vahvistaa saamelaisten kulttuuri-identiteettiä. Pohdintaan nousevat luontosuhde ja perinteiden merkitys tässä päivässä, samoin suhtautuminen valtakulttuurin tyystin erilaiseen maailmankuvaan.

Taiteilija **Matti Aikio** (60 000 €) tutkii taiteen keinoin saamelaisten luontosuhdetta ja sitä, miksi saamelaisten tapa käyttää maata on jatkuvassa konfliktissa teollisen maankäytön ja luonnonsuojelupolitiikan kanssa. Aikio löytää juurisyyn eroista alkuperäiskansan ja valtakulttuurin suhteessa luontoon, tilaan ja aikaan. Nämä suhteet ovat ratkaisevan tärkeitä kysymyksiä ihmiskunnalle keskellä kiihtyvää ilmastonmuutosta ja kuudetta sukupuuttoaaltoa. **Anna Näkkäljärvi-Länsman** ja työryhmä (137 650 €) puolestaan toteuttavat *Bálvvosbáiki*-teoksen (suom. palvontapaikka) yhdistämällä joiakua, elektronista musiikkia, jouhikkoa ja videotaidetta. *Bálvvosbáikin* lähtökohtana ovat Näkkäljärvi-Länsmanin joiut, jotka tutkivat ja ilmaisevat, miten saamelainen luontosuhde, muinainen luonnonuskonto ja maailmankatsomus edelleen ilmenevät saamelaisessa elämässä. Teoskokonaisuuden osat ovat live-konsertti, videoteoksia ja musiikkialbumi.

Tanssitaiteilija **Laura Feodoroffin** (15 000 €) *Vaietut askeleet – Jäävtövvum lääuçon* autoetninen elokuva, joka kertoo saamelaisalueen ulkopuolella kasvaneen kolttasaamelaisen naisen matkasta perheessä vaietun kulttuurin äärelle. Ainoa kolttasaamelaisessa kulttuurissa tähän päivään säilynyt tanssiperinne, Sevettijärjen kattrilli, kuvastaa kieltä, jonka nainen ottaa haltuunsa. Ohjaaja **Katja Gauriloff** (108 000 €) kirjoittaa käsikirjoitusta kolttasaamelaisesta tarustosta ammentavaan pitkään elokuvaan. Samalla Gauriloff tut-

kii, millaista saamelainen elokuvakerronta voisi olla vapautuessaan perinteisen länsimaisen elokuvakerronnan rajoitteista.

Reetta Humalajoen ja saamelais-suomalaisen työryhmän (363 900 €) tutkimushankkeessa tehdään puolestaan tiliä Suomen kolonialistisen menneisyyden kanssa tarkastelemalla kulttuurisen omimisen ilmiötä. Suomalaiset ovat lainanneet saamelaisten ja Pohjois-Amerikan alkuperäiskansojen symboliikkaa läpi 1900-luvun ja käyttäneet näiden kuvastoa rakentamaan suomalaisuutta. Hankkeessa tutkitaan, millaisia merkityksiä suomalaiset ovat liittäneet alkuperäiskansojen kulttuurillisiin symboleihin, esineisiin ja käytänteisiin niitä lainatesaan ja jäljitellessään. **Marko Jouste** ja työryhmä (50 000 €) pilotoi saamelaisen historiallisen arkistoaineiston palautusta pohjoissaamelaiselle kieliyhteisölle ja samalla ottaa käyttöön uudenlaisen eettisesti ja juridisesti kestävästä käytännön alkuperäiskansamateriaalin avoimelle julkaisulle. Työryhmä toimittaa ja julkaisee vuonna 1956 tallennettuja pohjoissaamelaisia satuja ja tarinoita sisältävän satukirjan. Alkuperäiset nauhoitukset julkaistaan myös äänikirjana.

Kaksinapainen sukupuolijärjestelmä tarvitsee toisin tekemistä

Monet tieteen ja taiteen hankkeet etsivät sukupuolen toisin tekemisen mahdollisuuksia kaksinapaisen sukupuolijärjestelmän ulkopuolella.

Utu-Tuuli Jussilan väitöstutkimus (122 000 €) tavoittelee muunsukupuoliset marginalisoivan sukupuolijärjestelmän muutosta luomalla vaihtoehtoisia tapoja, joilla sukupuolta voidaan esittää visuaalisesti. Tutkimus tarkastelee niitä normeja, jotka koskevat tapoja esittää muunsukupuolisuutta, sekä sitä, miten muunsukupuoliset itse ylläpitävät tai pyrkivät purkamaan näitä normeja. Samalla Jussila kysyy, miten muunsukupuolisuuden näkeminen tavallisena erikoisen sijaan vaikuttaa kaksinapaiseen sukupuolijärjestelmään ja sukupuolten esittämiseen.

Kahta romaaniäkirjoitusta työstävä kirjailija **Silja Liukkonen** (60 000 €) käsittelee biseksuaalisuuden kompleksisuutta sekä

queer- ja heteromaailmojen välistä hankaavaa tilaa. **Taneli Viljasen** Glitterneste-lajihybriditeos (72 000 €) taas on essee-runo-fiktiota, joka etsii queer- ja transfeministisen ajattelun mahdollisuuksia uudenlaisen taiteellisen muodon kautta. Viljasen tarkoituksena on kirjoittaa moniäänistä ja leikkisää tekstiä, joka hyödyntää teoreettista tiedontuotantoa ”teoriafiktiivisellä”, väitelauseita ja vakaita kannanottoja välttelevällä tavalla ja hyödyntää omakohtaisuutta rakentamatta mitään koherenttia minuutta tai identiteettipositiota.

Säätiörahoituksella valmistuu myös **Tia Hassisen** ja työryhmän (18 750 €) suihkulähdeinstallaatio, jolla halutaan tehdä näkyväksi naisoletetun queer-kehollisuuden kokemusta sekä tutkia, millaisena se näyttäytyy queer-katseen edessä. **Julia Strandman** (30 000 €) tulkitsee tekstiiliteoksissaan uudelleen suomalais-karjalaista loituperinnettä tutkien sen monimuotoista kuvausta epäbinäärisestä sukupuolisuudesta. Hänen tarkoituksenaan on tehdä queer- ja ekofeministisestä näkökulmasta tulkitusta perinteestä samastuttavaa ja käsin kosketeltavaa.

Nakurampa-projekti on verkossa tapahtuva performanssi, jossa **Aku Meriläinen** (76 000 €) haastaa pornografiassa vallitsevaa miehistä katsetta tekemällä online-seksityötä sosiaalisen median alustoilla MS-taudin kanssa elävänä, muunsukupuolisena henkilönä. Taiteellisen prosessin keinoin hän pyrkii moninaistamaan käsityksiä vammaisuudesta ja vammaisten seksuaalisuudesta. Tanssija **Kay Taavitsaisen** osin autobiografinen trilogia (30 000 €) taas avaa muunsukupuoliseen ruumiiseen kohdistuvia olettamia, fetissejä, haaveita, halun muotoja, sisäisiä ristiriitoja sekä muunsukupuolisen henkilön matkaa sisään rakentuneesta toiseuden tunteesta kohti vapaampaa ymmärrystä itseystä.

KUVITUS: MARIKA MAIJALA

TUKEA UKRAINAN SOTAA PAKENEVILLE

Itä-Euroopassa vuodesta 2014 asti jatkuneet jännitteet räjähtivät, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24. helmikuuta 2022. Koneen Säätiö tuomitsee Venäjän sotatoimet Ukrainassa, ja ilmaisemme tukemme ja myötätuntomme kaikille ukrainalaisille sekä Venäjän sorrosta ja vainosta kärsiville venäläisille.

Vuonna 2022 Koneen Säätiö tuki Ukrainan sotaa pakenevia tutkijoita ja taiteilijoita työskentelyapurahoilla ja residenssipaikoilla; Säätiön hallitus myönsi lisäapurahoja yhteensä 396 900 euroa kokouksessaan 14.3.2022. Tällä erityisrahoituksella Koneen Säätiö pyrki vastaamaan omalta osaltaan Ukrainan sodan aiheuttamaan inhimilliseen kärsimykseen ja hätään, sillä sääntömme eivät mahdollistaneet humanitäärisen avun antamista Ukrainaan. Säätiö jatkoi apurahojen maksua Venäjällä asuville apurahansaajille, jotka työskentelivät sorron ja vainon keskellä, noudattaen samalla Suomen ja EU:n Venäjää vastaan asettamia pakotteita. Säätiöllä ei ollut apurahansaajia Valko-Venäjällä, tai institutionaalista yhteistyötä Venäjän tai Valko-Venäjän valtiollisten yliopistojen, virastojen tai muiden organisaatioiden kanssa.

Tämän lisäksi säätiö myönsi lisärahoitusta tutkijoiden vierailuohjelmia Suomessa koordinoiville Helsingin ja Turun yliopistojen tutkijakollegiumeille. Rahoituksia myönnettiin Helsingin yliopiston tutkijakollegiumin Baltian maista, Venäjältä, Valko-Venäjältä ja Ukrainasta tulevien tutkijoiden vierailuohjelmalle sekä Turun yliopiston tutkijakollegiumin Scholars at Risk -ohjelmalle. Käynnissä oleviin ohjelmiin myönnettiin lisäpaikkoja yhteensä seitsemäksi tutkijavuodeksi. Säätiön residenssit Saaren kartanolla Mynämäellä ja Helsingin Lauttasaassa ottivat vastaan tulijoita Ukrainasta, ja näihin residenssipaik-

KUVA: JAN LAAKSONEN

koihin myönnettiin lisärahoitusta.

Koneen Säätiön omistuksista osakkeiden osuus on yli 90 %. Näistä kotimaisten omistusten osuus on noin 90 %. Koneen Säätiö omistaa Kone osakeyhtiön osakkeista suoraan tai epäsuorasti noin 11 % ja Cargotecin osakkeista 3 %. Säätiöllä on lisäksi vaihtuvien sijoitusten salkku, jossa venäläiseen yritystoimintaan liittyvien arvopapereiden osuus on erittäin vähäinen. Kone Oyj ja Cargotec Oyj ovat pörssiyrityksiä, jotka tiedottavat mahdollisista muutoksista toiminnoissaan itsenäisesti. Sijoittajaviestintää säätelee arvopaperimarkkinalaki.

Sodan kaltaisilla kriisitilanteilla voi olla vaikutuksia myös apurahansaajiemme työhön, ja pyrimme vuonna 2022 joustamaan tällaisissa tapauksissa tavallistakin enemmän. Turvallisessakin ympäristössä tehty työ voi hankaloitua huolen ja ahdistuksen takia. Mielestämme tieteellinen ja taiteellinen työ parantavat maailmaa, ja työtä kannattaa jatkaa. Jos apurahansaajiemme työ kuitenkin kävi vuoden aikana mahdottomaksi, apurahansaajat pystyivät keskustelemaan kanssamme työsuunnitelman muokkaamisesta tai apurahan keskeyttämisestä tarvittavaksi ajaksi.

Слава Україні! Героям слава!

LAHJOITUS YLIOPISTOJEN HUMANISTISILLE ALOILLE

Huhtikuussa 2022 Koneen Säätiö lahjoitti Aalto-yliopistolle, Helsingin yliopistolle, Jyväskylän yliopistolle, Taideyliopistolle ja Turun yliopistolle yhteensä 4,5 miljoonan euron rahoituksen humanistiselle koulutuslalle. Lahjoituksellaan säätiö halusi turvata oppialojen moninaisuutta ja tutkimuksen vapautta koulutusaloilla, jotka ovat kärsineet rahoitusleikkauksista ja koulutuspolitiikan priorisoinneista.

Säätiön toivomuksena oli, että rahoitus kohdennettaisiin erityisesti taiteen tutkimukseen ja taiteelliseen tutkimukseen.

Lahjoitus oli osa kampanjaa, jossa valtio myönsi yliopistoille vastinrahaa suhteessa niiden keräämään yksityiseen pääomaan.

Yliopistojen kanssa yli vuoden kestäneen dialogin aikana säätiötä kiinnosti, mitä oppialoja perusrahoituksen heikkeneminen ja jatkuva priorisoiminen työntää syrjään. Prosessin aikana syntyi käsitys siitä, että taiteiden tutkimuksen ja taiteellisen tutkimuksen tilanne on Suomessa erityisen tuen tarpeessa.

Perusrahoituksen väheneminen on merkinnyt yliopistoissa sitä, että humanistisissa oppiaineissa on työskennelty erittäin pienillä opetus- ja henkilöstöresursseilla. Sipilän hallituksen vuonna 2016 tekemät leikkaukset perusrahoituksessa näkyvät yhä yliopistojen arjessa.

Koneen Säätiön 4,5 miljoonan euron rahoitus yliopistoille jakautui seuraavasti:

- **Helsingin yliopiston humanistiselle koulutuslalle 1 500 000 euroa**
- **Jyväskylän yliopiston humanistiselle koulutuslalle 1 000 000 euroa**
- **Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun koulutuslalle 800 000 euroa**
- **Taideyliopistolle 600 000 euroa**
- **Turun yliopiston humanistiselle koulutuslalle 600 000 euroa.**

”Olemme tavattoman iloisia humanistisessa tiedekunnassa tästä lahjoituksesta, joka kuvastaa suurta luottamusta ja arvostusta tiedekuntaa kohtaan. Helsingin yliopisto aikoo lahjoituksen turvin avata taiteiden tutkimuksen alalle professuurin mahdollisimman pian.”

- **Pirjo Hiidenmaa**, Helsingin yliopiston humanistisen tiedekunnan dekaani

”Jyväskylän yliopisto pitää suurella arvolla Koneen Säätiön pitkäjänteistä ja omien arvojensa mukaista toimintaa vapaan tieteen ja taiteen vaalimiseksi. Monialainen, vastuullinen ja vaikuttava tiede on sivistyksen edellytys.”

- **Keijo Hämäläinen**, Jyväskylän yliopiston rehtori

”Iloitsemme säätiön päätöksestä tukea humanismin pyrkimyksiä. Lahjoituksen avulla pystymme edistämään tiedettä ja taidetta yhdistävää työtä lisätäksemme ihmisen ja maailman ymmärrystä. Tähän ei nykypäivänä ole helppo löytää tukijoita”

- **Jari Ojala**, Jyväskylän yliopiston humanistis-yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan dekaani

KUVA: ANNUKKA PAKARINEN

MITÄ OVAT TAITEIDEN TUTKIMUS JA TAITEELLINEN TUTKIMUS?

TAITEIDEN TUTKIMUS

Taiteiden tutkimus tarkastelee taiteen eri osa-alueita, historiaa, tulkintoja ja merkityksiä sekä niiden suhdetta erilaisiin yhteiskunnan ja kulttuurin ilmiöihin. Taiteiden tutkimuksen opinnoissa syvennytään laaja-alaisesti taiteiden tutkimuksen historiaan, arjen ja populaarikulttuurin kysymyksiin, taiteellisten teosten analysointi- ja tulkintamenetelmiin sekä taidehallintoon. Suomalaisyliopistoissa taiteiden tutkimuksen piiriin kuuluvat muun muassa elokuva- ja televisiotutkimus, estetiikka, musiikkitiede, taidehistoria, teatteritiede ja yleinen kirjallisuustiede.

TAITEELLINEN TUTKIMUS

Taiteellinen tutkimus on taiteellisen työskentelyn ja sen pohdinnan kontekstissa tehtävää tutkimusta. Se tarjoaa motiivin, maaston, kontekstin ja metodien kirjon tyypillisesti eri taiteen alojen osajien eli taiteilijoiden käyttöön. Taiteellinen tutkimus ei ole tieteellisen tutkimuksen vastakäsite, vaan se kuvaa ennen kaikkea kriittisessä taideyhteisössä syntyviä tutkimusasetelmia.

HEIKOILLE JÄÄNYT TAITEIDEN TUTKIMUS SAA LISÄÄ PUHTIA KONEEN SÄÄTIÖN TUELLA

ULLA TUOMARLA

Taiteiden tutkimus ei ole ensimmäisenä listalla, kun yliopistot keuhvat saavutuksillaan. Rahoitusleikkauksista kärsinyt taiteiden tutkimus kiinnostaa silti vuodesta toiseen suurta määrää opiskelijoita. Se kertoo alan merkityksestä, vaikka työllisyysnäköymät ovat epävarmat. Koneen Säätiön 4,5 miljoonan euron lahjoituksella viisi yliopistoa sai mahdollisuuden vahvistaa taiteiden tutkimuksen ja taiteellisen tutkimuksen asemaa.

Kun valtio käynnisti vastinrahakampanjan 2020–22 yliopistojen pääomittamiseksi, Koneen Säätiö sai kampanjan tiimoilta yhteydenottoja monesta eri yliopistosta. Siitä alkoi yli vuoden mittainen neuvottelukierros, jonka tuloksena säätiö teki yhteensä 4,5 miljoonan euron lahjoituksen viidelle eri yliopistolle.

Yli vuoden kestänyt dialogi tarjosi mielenkiintoisen näköalan yliopistojen tämänhetkiseen tilaan. Koronapandemiasta johtuen suuri osa tapaamisista jouduttiin toteuttamaan etänä. Alkuvaiheen tapaamisissa kuultiin paljon puhetta parhaudesta. Kukin yliopisto korosti omia vahvuuksiaan, painoalojaan, lippulaivojaan ja keihäänkärkiään.

Säätiössä meitä alkoi kuitenkin kiinnostaa enemmän se, mitä aloja profilointi ja priorisoiminen kenties työntää syrjään tai peräti upoksiin. Akateemisen vapauden hengessä halusimme tietää, vieläkö yliopistoissa voi tutkia asioita, jotka ovat osa yliopiston sivistystehtävää, mutta eivät kenties juuri tällä hetkellä se kuumien tutkimusala. Kysyimme tätä yliopistoilta suoraan: onko yliopistosanne tällä hetkellä aloja tai oppiaineita, jotka ovat uhanalaisia? Vastausten pohjalta meille syntyi käsitys siitä, että taiteen tutkimuksen ja taiteellisen tutkimuksen tilanne on Suomessa erityisen tuen tarpeessa.

Parhaiden tukeminen on helppoa, mutta tiettyssä mielessä se ei ole kovin kunnianhimoista, ja heikomman tukemiseen liittyy omat ongelmansa. Yksittäinen lahjoitus on rajallinen, ja jos yliopisto ei sitoudu tekemään omia panostuksiaan, ala kuihtuu lahjoituksesta huolimatta. Useissa säätiöissä tunnustetaan se tavallinen tarina, jossa pyydetään rahaa säätiöistä professuurille, johon yliopisto ei itse panosta. Ei se rahoittajaakaan tuolloin vakuuta.

Vastinrahakampanjan sääntöjen mukaan yli 10 000 euron lahjoituksia voi osoittaa tietyille koulutusalueille. Sen tarkemmin ei kampanjan puitteissa tehtyjen lahjoitusten käyttötarkoituksesta ole mahdollista sopia, ja me totta kai luotammekin siihen, että yliopistoissa osataan käyttää lahjoitusvaroja viisaasti. Keskinäisissä tapaa- misissamme esille nousi muun muassa toive vahvistaa luovan kirjoittamisen koulutusta suomalaisessa yliopistokoulutuksessa. On siis mahdollista, että luovan kirjoittamisen koulutusta ja tutkimusta vahvistetaan säätiömme lahjoituksen turvin.

Olen kuullut, että taiteiden tutkimuksen asema suomalaisissa yliopistoissa on historian saatossa ollut aina hieman hankala. Ehkäpä voi sanoa myös, että taiteen ja tutkimuksen suhde on perinteisesti ollut vaikea. Viimeisen reilun kymmenen vuoden ajanjaksolla tilanne on humanistisissa tiedekunnissa ollut se, että pikkuriikkisten oppiaineiden parin kolmen opettajan resursseilla pyritään tarjoamaan monipuolisesti taiteen tutkimuksen koulutusta, joka kiinnostaa isoa joukkoa opiskelijoita, vaikka kulttuurialan työmarkkinat ovat epävarmat ja ammatillinen identiteetti epäselvä. Oppiaineissa opettajat uupuvat, mutta taistelevat urheasti oppiaineensa säilyttämiseksi ja ovat vieläpä tutkimuksellisesti aktiivisia.

Yliopistojen yhteistyö voi antaa enemmän mahdollisuuksia

Kentän työnjako mutkistui entisestään, kun ylimmistä taideoppilaitok- sista alkoi valmistua tohtoreita. Vaikka esimerkiksi musiikin tutkimus

on hyötynyt siitä, että sekä muusikot että musiikkitieteilijät tuovat omat näkökulmansa musiikin tutkimukseen, ministeriön kanta on tun- tunut olevan se, että Suomessa tehdään koulutuksen näkökulmasta päällekkäisiä asioita – ja joka puolella ruikutetaan vähistä resursseista.

On käyty myös periaatteellista keskustelua siitä, onko taiteilija itse kykenevä tutkimaan omaa taiteellista työskentelyään ja voiko sitä nimittää tieteeksi yhtä lailla kuin tutkijan tekemää analyysiä toisen tekemästä taiteesta. Taideyliopistossa tehdään sekä taiteellista (tai- teilijoiden tekemää omaan praktiikkaansa kohdistuvaa) tutkimusta että jonkin verran myös taiteiden tutkimusta. Yhteistyömahdollisuuksia alan koulutuksessa onkin kaventanut pelko siitä, että humanisti- nen taiteiden tutkimus siirrettäisiin taidealan yliopistoihin.

Taiteiden tutkimuksesta kiinnostuneet opiskelijat kuitenkin hyö- tyisivät nykyistä laajemmasta koulutusyhteistyöstä oppilaitosten välillä. Siihen toivottavasti avautuu uusia mahdollisuuksia, kunhan eloonjäämistäistelu voidaan jättää vähemmälle.

Taiteiden tutkimuksella on vakiintunut paikkansa myös osana humanistista ainetarjontaa. Omasta mielestäni humanistisen tiede- kunnan vetovoimaisuus perustuu juurikin oppialojen laajalle tarjon- nalle. Humanististen aineiden kirjo lienee ollut ainakin oman ikäluok- kani humanistiopiskelijoille syy siihen, että ulko-oven etsimisessä ei pidetty turhaa kiirettä; oli ihanaa samoilla kaiken sen rikkauden kes- kellä ja opiskella uusia asioita!

Koronapandemian aikana taide-elämysten puute on tuonut esille sen, miten suuri merkitys taiteella, kulttuurilla ja ihmisten välisillä koh- taamisilla on hyvinvointiimme. Kun pandemian mainingit näyttivät rauhoittuvan, Venäjän aloittama sota Ukrainassa ajoi koko Euroopan uuteen, hyytävään poikkeustilaan.

Poikkeuksellisista vuosista selviytymiseen tarvitaan toivoa, osaa- mista ja tietoa eri aloilta: ihmistä kohtaavissa kriiseissä on eduksi tuntea ihmistä emmekä aina voi tietää, mikä tutkimusala seuraavaksi osoittautuu todella tärkeäksi.

Koneen Säätiö tämänkertainen lahjoitus suomalaisille yliopistoille on toivoaksemme säätiön itsensä näköinen: vahvasti humanismiin uskova, taiteisiin taipuvainen ja moninaisuutta ylläpitävä.

UUODEN TIEDEKYNÄ -VOITTAJA SONJA MIETTINEN HALUAA HENGAILUN OSAKSI HOITOLAITOSTEN TYÖTÄ

Syvästi kehitysvammaisten sosiaalista vuorovaikutusta ryhmäkoodissa tutkinut Sonja Miettinen huomasi, että hoivatyöntekijöiltä puuttuu organisaation johdolta saatu lupa olla läsnä kehitysvammaisten kanssa. Miettisen etnografiseen tutkimukseen pohjautuva artikkeli voitti 25 000 euron Vuoden Tiedekynä -palkinnon ansiokkaasta suomenkielisestä tieteellisestä kirjoittamisesta. Tutkija pääsi jumiutuneessa kirjoitusprosessissa eteenpäin, kun päätti vaihtaa kielen englannista omaan äidinkieleensä suomeen.

Palkitussa artikkelissa Sonja Miettinen kertoo tuloksista, jotka perustuvat havainnointiin kolmen syvästi kehitysvammaisen aikuisen vuorovaikutuksesta ryhmäkoodissa. **Annaksi, Leoksi ja Sebastianiksi** nimetyt kehitysvammaiset ihmiset kommunikoiivat kukin omalla tavallaan ilman puhuttua kieltä. Esikielellisellä tasolla he kaikki kykenevät muodostamaan yhteyden toisiin ihmisiin, mutta ryhmäkotien elinympäristöt rajaavat heidän mahdollisuuksiaan kehittää ja käyttää vuorovaikutustaitojaan.

Miettinen huomasi, että ryhmäkotien käytännöissä on vähän aikaa ja tilaa kehittää vuorovaikutusta syvästi kehitysvammaisen asukkaahan kanssa. Arjen vuorovaikutustilanteissa hoitajat vaihtuvat, he vetäytyvät fyysisten hoivatoimenpiteiden jälkeen omiin tiloihinsa tai saattavat olla epävarmoja, voivatko pitää kehitysvammaista asukasta kesken syöttämisen kädestä. Nämä kosketukseen perustuvat hetket ovat kuitenkin vuorovaikutusta, joka edistää kehitysvammaisen osallisuutta, perusoikeuksien toteutumista ja yksilölle arvokkaita olotiloja.

”Fyysisen hoivan tasolla kehitysvammaiset asukkaat saavat

SONJA MIETTINEN. KUVA: HEIDI PIROINEN

hirveän hyvää hoivaa. Samalla asukkaat viettävät kuitenkin pitkiä aikoja yksin. Heiltä puuttuu kerkeäviä ja osaavia vuorovaikutuskumppaneita. Ryhmäkodeissa tarvittaisiin oivallusta, että vuorovaikutukselle on muitakin tapoja kuin kielellinen tapa. Kehitysvammaiselle olisi tärkeää antaa aikaa ja mukautua hänen tapaansa olla”, Miettinen sanoo.

Miettinen toivookin, että hoivatyön tavoitteita ja sääntöjä muotoiltaisiin suomalaisissa hoivaorganisaatioissa uudelleen. Näin käytännöt voisivat muuttua ja vahvistaa kehitysvammaisen toimintamahdollisuuksia.

”Yksittäinen hoitaja ei pysty saamaan muutosta aikaan, vaan muutoksen täytyy lähteä hoivatyön johtajista ja tilaajista. Tutkija **Hilary Johnson** kollegoineen on ehdottanut, että hengailu ja hauskanpito määriteltäisiin vaikeasti kehitysvammaisten henkilöiden kanssa työskentelevien työntekijöiden legitiimiksi työtehtäväksi”, Miettinen sanoo.

Sonja Miettinen työskentelee tutkimuspäällikkönä Kehitysvammaliitossa. Hän on työskennellyt vammaistutkimuksen parissa koko työuransa väitöskirjansa jälkeen. Syvästi kehitysvammaisia hän ei ollut aikaisemmin tutkinut, mutta päätyi aiheen pariin professori **Simo Vehmaan** ja tutkija **Reetta Mietolan** kanssa yhdessä toteutetussa tutkimusprojektissa.

Miettinen yllättyi, miten lämpimästi heidät otettiin vastaan hoitokodeissa.

”Moni tuntui ajattelevan, että vihdoin näiden ihmisten tilanteeseen kiinnitetään huomiota. Kenttätutkimuksen jakso oli pitkä, se kesti kaksi vuotta. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun tein etnografista tutkimusta. Pidän menetelmästä paljon ja tutkimuksesta tuli minulle tärkeä. Haluan jatkossakin tuoda esiin marginaalissa olevien ihmisten kokemuksia etnografisen tutkimuksen avulla”, Miettinen sanoo.

”Olin tutkijana osa hoitokodin arkea ja avuksi, kun käsipareista oli pulaa. Työnsin pyörätuolia, kun lähdettiin kävelyille. Minulla oli oma rooli ja koin, että pääsin sisälle tähän maailmaan. Tähän toiseen maailmaan halusin viedä myös artikkelin lukijan”, Miettinen kertoo.

Miettinen sai ennen kenttätööhön menoa voimaannuttavan vuorovaikutuksen koulutuksen, jossa ensisijalla on vuorovaikutuksen hake-

minen kehitysvammaisen ehdoilla. Vuorovaikutus perustuu läsnäoloon ja kosketukseen. Yhden Miettisen havainnoiman kehitysvammaisen, Annan, hoitaja ymmärsi saman koulutuksen käytyään Annan uudella tavalla sosiaalisena olentona.

Artikkelin kirjoitusprosessi oli pitkä, ja käsikirjoitus ehdittiin hylätä kaksi kertaa ennen kuin se hyväksyttiin. Prosessi johti kirjaimellisesti vaikeuksista voittoon.

”Pyrin kuvaamaan artikkelissani kielellisesti ei-kielellistä vuorovaikutusta. Oli vapauttavaa, kun tajusin, että minun täytyy saada jäsentää aiheeni omalla äidinkielelläni sen sijaan, että kirjoitan englanniksi. Sitä ennen olin saanut palautetta, että valitsen sanoja, joiden konnotaatiot ovat tavalla tai toisella ongelmallisia.”

”Pääsin eteenpäin myös, kun antropologi **Don Kulick** kehotti minua unohtamaan yhteiskuntatieteellisten artikkeleiden perinteisen rakenteen, jossa haastatellulta lainattua sitaattia seuraa analyysi. Hän kannusti kuvaamaan sitaattien sijaan toistuvia toimintamalleja”, Miettinen kertoo.

Tieteellisen artikkelin kirjoittamiseen Miettinen antaa varovaisin mielin muutamia vinkkejä.

”Tutkimusprosessin pohjalla täytyy olla tietenkin kunnolla tehty, ja tutkimuskysymyksen täytyy olla kiinnostava. Omassa kirjoittamisessani pidän tärkeänä, että saisin napattua lukijan heti mukaani, ja että jännite pitäisi loppuun asti. En halua, että lukija joutuu ponnistelemaan liikaa lukiessaan tekstiäni.”

Sonja Miettinen voitti Vuoden Tiedekynä -palkinnon artikkelillaan Syvästi kehitysvammaisen aikuisen mahdollisuudet yhteisyyden kokemiseen – Etnografinen tutkimus sosiaalisesta vuorovaikutuksesta suomalaisissa ryhmäkodeissa. Artikkelin on julkaistu alun perin Yhteiskuntapolitiikka-lehden numerossa 85 (2020:2).

Vuoden Tiedekynä -palkinto annettiin Miettiselle 17. toukokuuta 2022 Lauttasaaren kartanossa. Voittajan valitsi sosiologian professori Turo Kimmo Lehtonen.

APURAHAT+ -OHJELMALLA TUETTIIN KOHTAAMISIA KASVOKKAIN JA VERKOSSA

Apurahat+ -palvelu on kehittynyt vuosien varrella monipuoliseksi kokonaisuudeksi, jonka tavoitteena on tukea apurahansaajien työskentelyä ja voimavaroja apurahakauden aikana. Vuonna 2022 koronarajoitukset hellittivät, ja apurahansaajien tapahtumia pystyttiin taas järjestämään joustavammin, verkkotilaisuuksien ja lähitapaamisten parhaita puolia yhdistellen. Kokonaisuuteen kuului muun muassa vertaismentorointia, viestintäkoulutusta, webinaareja ja uutuutena entistä enemmän maksuttomien tilojen käyttömahdollisuuksia.

Apurahansaajiemme toivelistalla ovat jo pitkään olleet maksuttomat kokous- ja työtilat. Toimintavuonna toiveisiin vastattiin, kun säätiö ryhtyi tarjoamaan apurahansaajille Sofia Helsingin tiloja Senaatintorin laidalla. Helmikuusta alkaen apurahansaajilla oli mahdollisuus päästä päiväpassilla yhteistyöskentelytiloihin sekä varata tiloja avoimia puhetilaisuuksia tai kokouksia varten.

Muutamalle hankkeelle pystyttiin tarjoamaan myös Lauttasaa-
ren kartanon tiloja oman sidosryhmätilaisuuden järjestämiseen. Näihin Kaivolla-tilaisuuksiin osallistuneet hankkeet valittiin avoimella haulla.

Tuttuun tapaan myös säätiön Tehtaankadulla sijaitsevan Kamarin tilat olivat hankkeiden ahkerassa käytössä esimerkiksi seminaarien tai palaverien pitopaikkana.

Pandemian aikana toimivaksi todetut Parhaiden käytäntöjen opintopiirit verkossa paransivat Apurahat+ -tarjonnan maantieteellistä saavutettavuutta, ja toimintavuonna kiinnitettiin erityistä huomiota myös apurahansaajiin, jotka eivät puhu suomea. Esimerkiksi kesän kynnyksellä järjestetty, jo perinteeksi muodostunut tutkijoiden viestintäkoulutus yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen järjestettiin ensimmäistä kertaa englanniksi. Tapahtuma varattiin nopeasti täyteen, ja jatkossa sitä päätettiinkin järjestää vuorovuosin suomeksi ja englanniksi.

KUVA: ANNUKKA PAKARINEN

APURAHANSAAJIEN KESÄJUHLAT LONNASSA 8.6.2022.

HANKETARINA: KAMPPAILU SYNNYTYKSESTÄ

Kenelle synnytys kuuluu? Yhteiskuntapolitiikan tutkijoiden Kamppailu synnytyksestä -hankkeessa tutkitaan, millä tavalla vastaus kysymykseen on muuttumassa. Keskeinen tulos on, että mahdollisuus vaikuttaa omaan synnytykseen koetaan entistä tärkeämmäksi osaksi hyvää synnytyksenhoitoa.

KUVASSA (VASEMMALTA OIKEALLE) OVAT HANKKEEN TUTKIJAT KEIJU VIHREÄSALO, JOHANNA SARLIO-NIEMINEN, ANNA LEPPÖ JA KAISA KUURNE. TYÖRYHMÄLÄISISTÄ KUVASTA PUUTTUU EEVA ITKONEN.

KUVA: NORA SAYYAD

MISTÄ ON KYSE?

- Kansainvälinen, #metoo-liikehdintää seurannut #minämyössynnyttäjänä-kampanja nosti esiin väkivallan kokemuksia synnytyksessä keväällä 2019.
- Tämä yllätti monet ammattilaiset, jotka pitivät suomalaista synnytyksenhoitoa turvallisena ja laadukkaana.
- Kamppailu synnytyksestä -hanke on tutkinut sitä, mistä näkemys-eroissa on kyse, ja mitä muita kamppailuja synnytykseen liittyy.
- Mukana ovat sosiologian dosentti, VTT Kaisa Kuurne, VTT Anna Leppo, VTT Keiju Vihreäsalo, FM Johanna Sarlio-Nieminen ja VTM Eeva Itkonen.
- Hankkeella on Koneen Säätiön nelivuotinen rahoitus, ja hanke jatkuu vuoteen 2025.

Tavoitteena tuottaa tietoa synnytys- kulttuurista ja rakentaa siitä kohtaavampaa

Hanke on ensimmäinen laaja yhteiskuntatieteellinen tutkimus synnytyksestä, sen hoidosta ja kulttuurista Suomessa.

Suomalaista synnytyskulttuuria muovaavat jännitteet ja kamppailut liittyvät hankkeen tutkijoiden mukaan siihen, kenelle synnytys, synnyttäjää ja lasta koskevat päätökset eri toimijoiden mielestä kuuluvat, miten kunnioitusta erilaisille valinnoille haetaan, miten kätilöt ja muut ammattilaiset omista asemistaan neuvottelevat ja miten synnytyksen henkilökohtainen ja institutionaalinen taso kohtaavat.

Hankkeen tavoitteena on ollut tuoda yhteen kamppailuiden osapuolia synnytyksaktiiviteista hoidon ammattilaisiin, ja luoda näin rakentavaa dialogia.

Tuomalla toimijoita yhteen hankkeessa pyritään rakentamaan aiempaa kohtaavampaa synnytyskulttuuria.

Oletus ”standardisynnytyksestä” kyseenalaistettiin

Tutkimuksen edetessä hahmottui, että vaikka Suomea voidaan synnyttämisen fyysisen turvallisuuden osalta pitää synnytyksen mallimaana, järjestelmä perustuu oletukseen, jota hankkeen tutkijat kutsuvat ”standardisairaalasynnytykseksi”. Toisin sanoen terveydenhuollon lähtökohtana synnytyksen hoidolle on sairaalassa tapahtuva alatiesynnytys.

Kotisynnytyksiin ja odottajan toiveesta tehtyihin sektioihin suhtautuminen vaihtelee terveydenhuollossa, mutta odottajan itsensä mahdollisuus vaikuttaa niiden toteutumiseen on rajallinen. **Eeva Itkosen** tekeillä olevan väitöstutkimuksen perusteella sektiota toivovat odottajat elävät suuren osan raskautta ahdistavassa epävarmuudessa siitä, joutuvatko he vasten tahtoaan synnyttämään alateitse.

”Synnyttäjien kannalta sektiopäätös tehdään liian myöhään”, sanoo Itkonen.

Hankkeen tutkijoiden mukaan suomalainen synnytyskulttuuri on kuitenkin murroksessa. Oletusta standardisynnytyksestä on alettu kyseenalaistaa.

”Jo tehty analyysi osoittaa ison epäkohdan synnytysten hoidossa liittyvän siihen ihmiskuvaan, jonka varassa odottajien, synnyttäjien ja synnyttäneiden hoito on järjestelmätasolla järjestetty. Hoitojärjestelmä pohjaa rationalisoituun, sukupuolettomaan ja asiakeseiseen ihmiskuvaan, joka tavoittelee tasavertaisuutta, mutta on sokea monille synnyttäjien kehollisille ja psyykkisille tarpeille. Vaikka ammattilaiset olisivat kuinka sensitiivisiä, järjestelmätason puutteet tuntuvat synnytykokemuksissa. Esimerkiksi synnytykseen valmistautumiseen ja siitä toipumiseen ei ole suunnattu riittävästi huomiota, eikä resursseja. Ikään kuin pelkkä informaatio riittäisi”, hankkeen vastuullinen johtaja **Kaisa Kuurne** sanoo.

”Asiatasolla hoito on pääasiassa järjestetty hyvin, mutta hajanaisessa järjestelmässä inhimilliset tarpeet, esimerkiksi psyykinen turvallisuudentunne, kyetään huomioimaan huonommin”, hän jatkaa.

”Meillä naisten saavuttamat oikeudet peittävät alleen monia huonoja sosiaalisia käytäntöjä”, hankkeen tutkija **Keiju Vihreäsalo** kiteyttää.

”Saavutettujen oikeuksien kuten pitkien perhevapaiden alle jää näkymättömiin hinta, joka maksetaan siitä, että ajatellaan prosessin tulleen valmiiksi. Nyt eletään ikään kuin välivaiheessa, jossa on tuihdittauduttu siihen, että jotain hienoa on saatu valmiiksi, vaikka sen sijaan saavutetut oikeudet voitaisiin nähdä askelina, joiden jälkeen tulee ottaa lisää askelia.”

Yhteisön synnyttämistä

Kuurneen mukaan tavoitteena on ollut avata ovia eri taustoista tuleville ihmisille – opiskelijoille, yliopistolla tai muissa yhteyksissä toimiville tutkijoille ja muillekin ammattilaisille.

”Yhteydenottoja on tullut valtava määrä”, Kuurne kertoo. Kiinnostuneet ihmiset on otettu mukaan hankkeen ympärille syntyneisiin verkostoihin.

KUVA: NORA SAYYAD

”Hanke on meille yhteisö. Ajattelen myös, että synnytys kuuluu kaikille. Meillä ei hankkeessa ole omistajuutta tähän.”

BIRRES (Finnish Network for Birth and Childbearing Research) -tutkimusverkosto on kasvanut vauhdilla. Viitisenkymmentä jäsentä edustaa tutkimuksen eri aloja yhteiskunta-, lääke-, ja -terveystieteistä psykologiaan ja kasvatustieteeseen. Verkostossa on tekeillä noin 15 eri alan opinäytettä hankkeen teemoista.

Kuukausittain tapaava verkosto tarjoaa yhteisöllisen alustan jakaa myös tutkimuksen tekemiseen liittyviä kokemuksia.

Yhteistyö synnytyskentän toimijoiden kanssa on syventynyt, kun hankkeen tutkijoita on kutsuttu muun muassa HUS:n Naistenklinikan luentosarjaan, kätilöiden kehityspäiville ja HUS:n synnyttäjien itsemääräämisoikeuden parantamiseen keskittyvään työryhmään.

Yhteistyöverkostoissa perusteilla on myös synnyttäjien etua terveydenhuollossa ajava järjestö, jollaista ei ole aikaisemmin ollut Suomessa.

”Mennään sinne, missä on valtaa muovata käytäntöjä”

Yksi hankkeessa tunnistetuista epäkohdista on hoidon epäjatkuvuus: neuvolan ja synnytyssairaalan välinen kuilu on synnyttäjien kannalta liian suuri. Sen sijaan useissa muissa Euroopan maissa lähtökohta on, että synnyttäjän rinnalla kulkee tuttu ja turvallinen ammattilainen tai ammattilaisten tiimi, ennen synnytystä, sen aikana ja jälkeen.

”Suomen malli on tehdasmalli, jossa odottajat siirtyvät neuvolasta vieraaseen paikkaan ja vieraiden ihmisten luokse synnyttämään, uusille osastoille ja uusiin vuoroihin”, Kuurne kuva.

Riskinä tässä mallissa on ongelmien myöhempi kasautuminen, kun tuen tarvetta ei tunnisteta ajoissa.

Tutkijat eivät ole jääneet odottamaan yhteydenottoja päätöksentekijöiltä. Sen sijaan hankkeessa on oltu suoraan yhteydessä niihin tahoihin, jotka tekevät esimerkiksi hoidon järjestämistä koskevia päätöksiä.

”Ajatuksena on ollut, että mennään sinne, missä on valtaa muo-

vata käytäntöjä”, Kuurne kertoo ja tarkentaa vielä toimintatapaa: ”Avaamme synnyttäjien näkökulmista nousevia muutostarpeita, mutta olemme myös valmiita auttamaan muutoksessa.”

Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa hankkeessa on haluttu lähteä siitä, että asioiden lisäksi kohtaavat aina myös ihmiset.

”Niihin, joiden kanssa haluaa saada jotain aikaan, kannattaa tutustua myös inhimillisellä tasolla”, Kuurne suosittaa.

”Syntyy turvallista välitilaa, jossa keskustelujen välille on mahdollista luoda paralleleja”, ryhmän väitöstutkija **Johanna Sarlio-Nieminen** täydentää.

Vapaus on vaaraa ja radikaalia luottamusta

Vapautta hankkeen tutkijoille on ollut tarttua siihen, mikä on ajan hermolla. Minä myös synnyttäjänä -liikehdintä sai tarkentamaan tutkimuksellisen katseen jännitteisiin tunteita herättäneen keskustelun taustalla. Keskustelu synnytysväkivallasta osoittautui tutkijoiden mukaan kuitenkin vain jäävuoren huipuksi.

Tutkijan vapaudella tuntee tunteita on silläkin ollut merkitystä. Joskus tutkimuksen liikkeelle paneva voima voi olla voimakas tunne. Nyt käynnissä olevan hankkeen osalta sellainen oli työryhmän koonneelle Kuurneelle tyrmistyminen siitä, ettei synnyttäjien liikehdintä ja sitä seuranneen mediakeskustelun perusteella suomalainen odottaja voinut vieläkään luottaa siihen, että tulee omassa synnytysessään kuulluksi.

Kuurne ei tutkijana suunnittele tulevaisuutta kovin pitkälle. Hänelle tutkimuksen tekeminen on hiljaisten merkkien aistimista siitä, mitä yhteiskunnassa juuri nyt on nousemassa.

Tutkimusotetta hän kuvaa radikaaliksi luottamiseksi, ja toisaalta akateemisen selviytymisen kannalta vaaralliseksi elämäksi, jonka kanssa varmistelu ja nopea julkaiseminen eivät aina ole yhteensopivia. Siksi vapautta on se, ettei rahoittaja edellytä pitäytymistä suunnitelmissa, joilla rahoitusta on haettu.

Vapautta on ollut myös mahdollisuus luoda itse oma yhteisönsä.

”Tässä hankkeessa kukaan ei enää usko asiakeskeiseen, statusorientoituneeseen tieteen tekemisen tapaan. Ihmistoimijoiden mukana tulee aina myös tunteita, inhimillistä elämää, suhteita ja arvoja”, Kuurne toteaa.

Hankkeen johtajana hänelle yhtä tärkeää kuin tieteelliset tuotokset on se, että hankkeessa mukana olevat ihmiset voivat tutkia niitä asioita, jotka heitä kutsuvat. Näin saadaan paljon aikaan, ja tutkijat voivat kokea sisäistä merkitystä.

Ihmisten monet puolet tunnistava tekemisen tapa tehdä tutkimusta on ollut ratkaisevan tärkeä paitsi eri sidosryhmien kanssa työskenneltäessä myös hankkeen työryhmän muodostumisen kannalta.

Väitöksensä jälkeen järjestökentän töihin hakeutunut, nyt hankkeen postdoc-tutkijana työskentelevä **Anna Leppo** kertoo, ettei paluu tutkimuksen pariin ollut itsestäänselvä.

Lepo houkuttivat mukaan kuitenkin mukaan suorituskeskeisen akateemisen kulttuurin haastaneet toimintatavat.

”Meille sellaiset asiat kuin lepo, rentoutuminen ja kehollisuus ylipäätään ovat tärkeitä”, Kuurne sanoo. Hankkeessa työt on haluttu järjestää syklisesti: välillä tehdään intensiivisemmin töitä, välillä hidastetaan ja palaudutaan.

”Niin me sitten vaivauduimme takaisin yliopistolle”, Vihreäsalo nauraa.

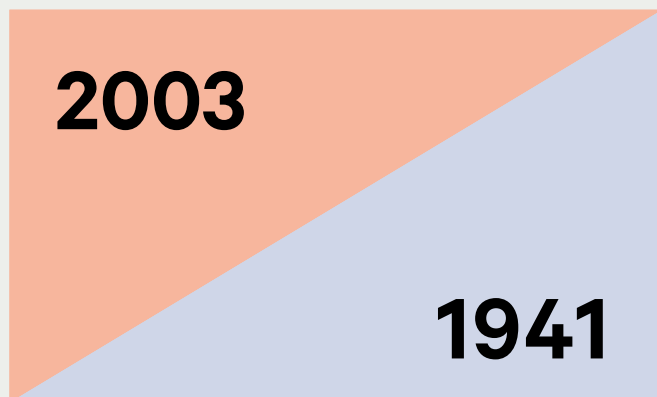
”Vapautta on luoda tasku, jossa on tilaa tutkia yhteiskunnallisesti tärkeitä aiheita ja parantaa maailmaa ilman, että täytyy koko ajan ajatella akateemisia suorituksia”, Kuurne muotoilee.

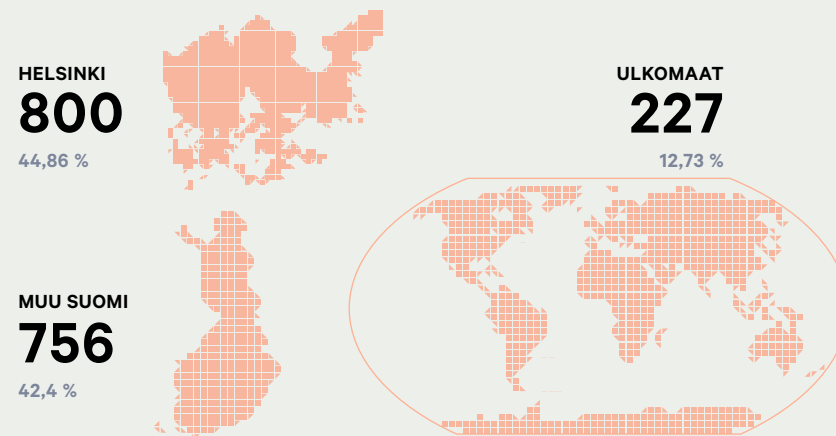
**UUODEN 2022 AIKANA MAKSETUT APURAHAT
YHTEENSÄ**

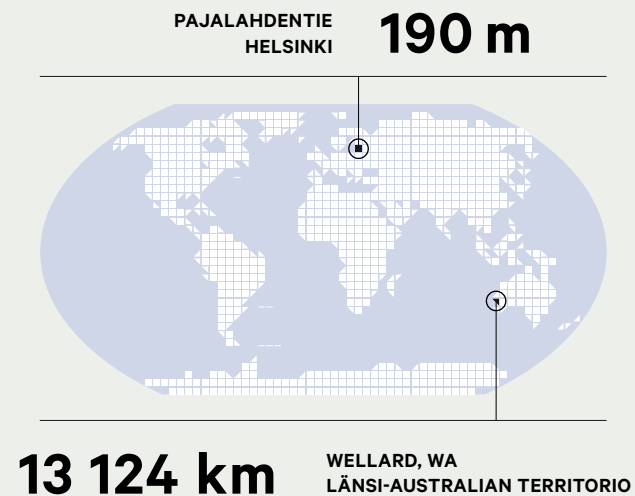
**UUODEN 2022 NUORIN JA VANHIN APURAHANSAAJA
SYNTYMÄVUOSI**

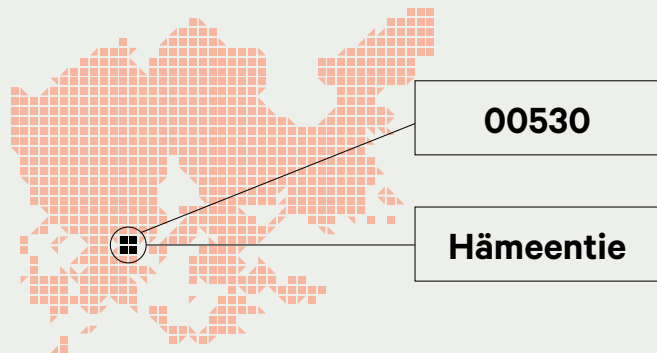
**UUODEN 2022 APURAHANSAAJIEN ASUINPAIKAT
HELSINKI, MUU SUOMI, ULKOMAAT / %**

**LÄHIMPÄNÄ JA KAUIMPANA ASUVA APURAHANSAAJA
LAUTTASAAREN KARTANOLTA KATSOTTUNA, 2022**

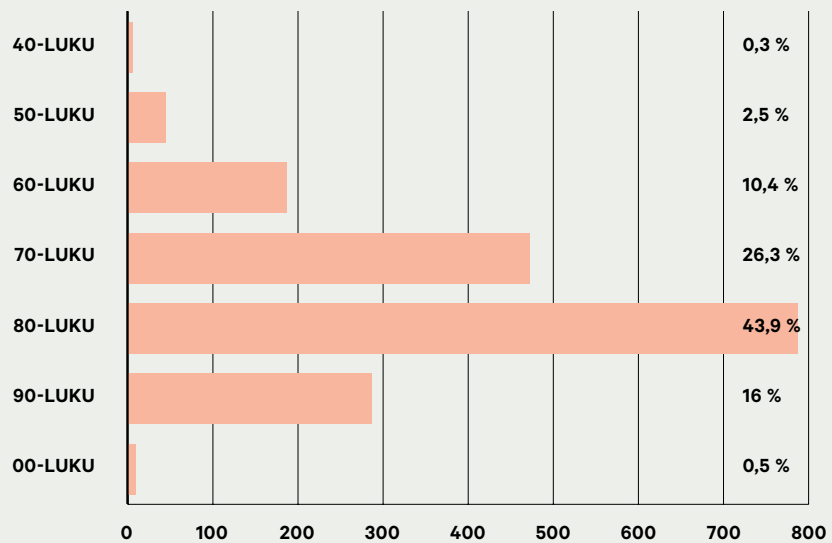

APURAHANSAAJIEN YLEISIN POSTINUMERO
KALLIO / HAKANIEMI, HELSINKI

KATU, JOLLA ENITEN APURAHANSAAJIA
HÄMEENTIE, HELSINKI

VUODEN 2022 APURAHANSAAJIEN IKÄJAKAUMA
SYNTYMÄVUOSI / KPL / %

KUVITUS: MARIKA MAIJALA

The background features a light blue color with several large, abstract orange shapes. One is a vertical rectangle at the top center. Another is a large, rounded shape on the left side. A third is a curved, pointed shape on the right side. The text is positioned in the middle-right area of the page.

**SAAREN
KARTANON
RESIDENSSI**

MUUTOKSELLA KOHTI KESTÄVÄMPÄÄ HUOMISTA: VUODEN 2022 KOHOKOHDAT

Vuonna 2022 Saaren kartanon residenssissä panostettiin ekologiseen toimintaan: kannustamme residenssiläisiä pohtimaan suhdetaan kestäviin elämäntapoihin, monimuotoisuuteen, ilmastokriisiin ja muihin lajeihin. Yksilöresidensseille luotiin uusi toimintamalli, joka korostaa eri vuodenaikojen erityispiirteitä sekä vahvistaa kartanon lähiluonnon merkitystä osana residenssikokemusta.

Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän rakentaminen huipentui joulukuussa Ekokompassi-sertifikaatin myöntämiseen. Kartanon uudella laidunalueella jatkui Turun yliopiston biologian laitoksen eliölajikartoitushanke, ja kartanon puiston monimuotoisuuden vahvistamiseksi aloitettiin monivuotinen yhteistyö Aalto-yliopiston maisema-arkkitehtuurin koulutusohjelman kanssa. Yhteistyö pohjoisten residenssien NAARCA-verkostossa jatkui, ja ekologinen painotus näkyi myös Saaren kartanon Reviving the Wild -podcast-sarjassa.

Mynä-Mynä-Maa-yhteisötaideprojekti Mynämäen keskustassa sijaitsevassa purkotalossa avautui yleisölle toukokuussa. 42 huoneen ja 72 teoksen kokonaisuutta oli luomassa 255 tekijää. Onnistunut ja kunnianhimoinen hanke sai runsaasti positiivista palautetta ja huomiota: kesän ja syksyn aikana yli 10 000 kävijää löysi tiensä Mynä-Mynä-Maahan.

Kevään residenssihaussa saatiin 580 hakemusta yhteensä 72 eri maasta. Yksilöresidenssiin tuli 507 hakemusta, joista työpareja oli 56. Ryhmäresidenssihakemuksia oli 73. Vuodelle 2023 myönnettiin residenssipaiikka 27 yksittäiselle taiteilijalle ja kymmenelle taiteelliselle työryhmälle.

Ukrainan sodan myötä syntyi Ukraine Solidarity Residences -verkosto, jota Saaren kartano oli mukana perustamassa. Verkosto tarjoaa residenssejä ukrainalaisille sotaa pakeneville taiteilijoille.

KUVA: PIA BARTSCH

Saaren kartanossa työskenteli maaliskuusta heinäkuuhun jazzlaulaja **Mari Zhiginas** ja toukokuusta elokuuhun taiteilija **Katya Lesiv**.

Kartanon päärakennuksen ja tapahtumatila jaakopinladon remontit valmistuivat, ja koronavuosien jälkeen pääsimme taas järjestämään tapahtumia. Muun muassa Pohjoismainen normikriittinen verkosto kokoontui Saareissa kesällä, ja koululaisten joulujuhla saatiin järjestettyä normaaliin tapaan. Residenssin taiteilijoita ja paikallisia taiteen ammattilaisia yhteen tuovat Mix & Mingle -tapaamiset Turussa galleria Titanikissa olivat uusi ja onnistunut yhteistyömuoto.

KUVA: TANHUTILAISUUS SAAREN KARTANOLLA 7.10.1965, JÄRJESTÄJÄNÄ MIETOISTEN NUORISOSEURA, VALOKUVAN SKANNATTAVAKSI TOI RITVA CEDERHOLM.

PÄÄRAKENNUS. KUVA: OTTO-VILLE VÄÄTÄINEN

SAAREN KARTANON PÄÄRAKENNUKSEN REMONTTI VALMISTUI

Mietoisten Saarisen kylässä Mynämäellä sijaitseva, vuonna 1779 valmistunut Saaren kartanon päärakennus oli pari vuotta mittavassa remontissa. Saaren kartanon taiteilijaresidenssin toimisto ja tapahtumat siirtyivät remontin ajaksi päärakennuksesta muihin kartanon tiloihin, ja henkilökunta pääsi muuttamaan takaisin päärakennuksen tiloihin syksyllä 2022.

Remontin syynä oli huono sisäilma. Remontin aikana päärakennukseen toteutettiin toimiva painovoimainen ilmanvaihto sekä korjattiin lattiasta ja seinästä löytyneet vanhat lahovauriot. Samalla poistettiin välipohjan vaurioituneet materiaalit ja rakennettiin uusi lattia päärakennuksen ensimmäiseen kerrokseen.

Aiemmin esteellinen rakennus muuttui remontin myötä saavutettavaksi ja sen toiminnallisuutta parannettiin muun muassa inva-hissin sekä henkilöstö- ja varastotilojen osalta.

Residenssin johtaja **Leena Kela** kiittää Saaren kartanon henkilökuntaa jaksamisesta ja joustavuudesta remontin aiheuttamien muutosten keskellä sekä kaikkia niitä rakennusalan ammattilaisia, jotka ovat työllään varmistaneet, että Saaren kartanon kulttuurihistoriallisesti merkittävä päärakennus on taas terve ja tulee säilymään sellaisena pitkään.

MYNÄ-MYNÄ-MAA 2022
KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

YHTEISÖTAIDETEOS MYNÄ-MYNÄ-MAA SYNTYI YLI 250 TEKIJÄN VOIMIN

Mynä-Mynä-Maa on Saaren kartanon taiteilijaresidenssin ja Mynämäen kunnan yhteistyönä toteuttama yhteisötaideteos. Purkutaloon rakennettua teosta oli luomassa 255 paikallista asukasta lapsista vanhempaan polveen, ja heidän työpanoksensa avulla syntyi kokonaisuus, jossa on 42 huonetta ja 72 teosta.

Kokonaisvaltainen monitaideteos pitää sisällään muun muassa installaatioita, seinämaalauksia, veistoksia sekä kuva-, tekstiili-, savi- ja sanataidetta. Lähes pelkästään kierrätysmateriaaleista toteutettu kokonaisuus tyhjässä vanhainkodissa, Lizeliuskodissa, kuljettaa kävijänsä matkalle ajassa ja tilassa maailman ympäri dinosaurusten ajasta vuoteen 2100.

Teoksesta vetovastuussa ovat olleet Saaren kartanon yhteisötaiteilija **Pia Bartsch** ja yhteisötaiteilija **Meri-Maija Näykki**. Mynä-Mynä-Maata tekemässä ovat olleet muun muassa Saaren kartanon residenssin taiteilijat sekä residenssin aiempiin yhteisötaiteellisiin projekteihin osallistuneet paikalliset asukkaat, Mynämäen lukion, Laurin yläkoulun sekä Aseman koulun oppilaat, Wirmon Martat ry., Nuorten työpaja ja Mynämäen kunta.

Avajaisviikonloppuna 20.–22.5.2022 Mynä-Mynä-Maassa vieraili 694 kävijää. Avajaisissa toimi myös vohvelikahvila, jonka tuotot lahjoitettiin lyhentämättömänä Ukrainan taiteilijoiden hyväksi Artists at Risk -järjestön kautta.

Mynä-Mynä-Maa sulki ovensa kesäkauden päätteeksi ja avautui vielä koululaisten syysloman aikana. Vapaaehtoisvoimin toiminnassa pidettyyn yhteisötaideteokseen kävi tutustumassa huikeat yli 10 000 vierailijaa.

Lisää tunnelmia sekä ennätyskiä rikkoneet kävijät nähtävillä Instagramissa: @mynamynamaa

KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

MYNÄ-MYNÄ-MAA 2022

SAAREN KARTANO SAI EKOKOMPASSI-SERTIFIKAATIN

Vuonna 2022 Saaren kartanon residenssissä jatkettiin ympäristövastuutyötä Ekokompassi-työkalun avulla. Ekokompassilla kartoitettiin merkittävimpiä ympäristövaikutuksia, ja prosessin aikana muotoutui myös residenssin ympäristölupaus.

Ympäristövastuu ja ympäristövaikutusten vähentäminen ovat säätiölle tärkeitä arvoja, ja ne ovat myös olleet konkreettisia tekoja Saaren kartanon residenssin toiminnassa. Kolmivaiheisen Ekokompassi-prosessin viimeisessä vaiheessa joulukuun 2022 puolivälissä ulkopuolinen auditoija tarkisti, toteutuivatko sertifiikaatille asettamamme kriteerit. Tämän seurauksena residenssille myönnettiin 12.1.2023 Ekokompassi-sertifikaatti, joka on voimassa kolme vuotta. Jatkuvan parantamisen periaate tarkoittaa, että sitoudumme kehittämään kestävästi toimintaa samalla kun ylläpidämme jo saavutettuja tavoitteita – myös sertifiikaatin myöntämisen jälkeen.

Halusimme kehittää eteenpäin jo olemassa olleita residenssin ympäristövastuullisuuden tavoitteita Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän avulla, joka auttaa tunnistamaan, seuraamaan ja pienentämään toiminnan aiheuttamia ympäristövaikutuksia.

Rakennustyö aloitettiin vuonna 2021 osana Saaren kartanon ekologisesti kestävästä residenssitoiminnan ja ympäristövastuullisemman toimintatavan kehittämistä. Aluksi kartoitimme toiminnan ympäristövaikutuksia muun muassa Green Carbon Finland Oy:n toteuttaman Koneen Säätiön toiminnan hiilijalanjäljen mittauksen avulla. Tarkastelimme myös toimintaamme esimerkiksi jätteiden lajittelun, energian, hankintojen, kemikaalien, logistiikan ja liikkumisen, viestinnän sekä luonnon monimuotoisuuden näkökulmista. Ympäristöohjelman avulla myös näitä osa-alueita kehitetään edelleen ja asetetaan kunnianhimoisempia tavoitteita.

JAAKOPINLATO KESÄLLÄ 2022. KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

HUGO LLANES

Annoimme ympäristölupauksen

Saadakseen Ekokompassi-sertifikaatin organisaation on täytettävä ohjelman asettamat kymmenen kriteeriä ja sitouduttava niihin. Kartoittamisen jälkeen laadimme ympäristöohjelman tavoitteineen ja toimenpiteineen kriteerejä noudattaen sekä muotoilimme myös oman ympäristölupauksemme:

- Ekologinen residenssitoiminta mahdollistaa ja tukee uutta ajattelua, oivalluksia ja vaalii taiteen muutosvoimaa.
- Residenssin toimintaa määrittää ekososiaalinen sivistys.
- Residenssi asettaa ekologisen kestävyuden etusijalle hankintapäätöksissään.
- Residenssi on kokeileva edelläkävijä, joka viestii ja jakaa tietoa parhaista ekologisista käytännöistä muille alan toimijoille.
- Residenssi vaalii Saaren kartanon kulttuuri- ja perinneympäristön erityislaatuisuutta ja ylläpitää omalla alueellaan ekologista monimuotoisuutta.

KUVA: OTTO-VILLE VÄÄTÄINEN

Oivallukset ja taiteen muutosvoima

Ekologisessa residenssitoiminnassamme meille on tärkeää mahdollistaa oivalluksia residenssissä työskenteleville opintopiireillä ja työpajoilla sekä kävelyillä ja retkillä. Taide ja sen sisältämä potentiaali muutokseen ovat avainasemassa oivalluksien ja ymmärryksen synnyttämisessä.

Ekososiaalinen sivistys on kokonaisvaltaista vastuuta

Ekososiaalinen sivistys tarkoittaa meille sosiaalista, kulttuurista ja ekologista vastuuta ihmisestä, muista lajeista ja ympäristöstä. Pyrimme tukemaan ympäröivän luonnon moninaisuutta yhteistyössä paikallisen luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa. Tavoitteenamme on olla kestävien toimintamallien edelläkävijä kansainvälisellä residenssikentällä ja kehittää toimintaamme vastuullisesti.

Kestävät hankinnat

Hankinnoissamme suosimme laadukkaita tuotteita vastuullisilta valmistajilta ja mahdollisuuksien mukaan Suomessa valmistettuja ja kotimaista alkuperää olevia tuotteita, joilla on pienempi hiilijalanjälki. Kannustamme myös residenssin asukkaita miettimään omia kulutustapojaan keskittämällä ruoka- ja tarvikehankinnat kerran viikossa tehtävään yhteiseen kauppareissuun. Kaikki tarjoamamme ruoka on kasvipohjaista ja mahdollisimman vastuullisesti tuotettua.

Kokeileva edelläkävijä

Tärkeä osa ympäristölupaustamme on viestiä ja jakaa tietoa parhaista kestävästä käytännöistä muille alan toimijoille. Vuonna 2022 julkaisimme oman englanninkielisen Reviving the Wild -podcast-sarjamme sekä olimme osana Nordic Alliance of Artists' Residencies on Climate Action eli NAARCA-verkoston TESTING GROUNDS -podcast-sarjaa. Podcasteissa käsitellään eläinsuhdetta, nykymetsien haurautta ja puiden merkitystä, villiruokaa, ruokaturvallisuutta, uudistavaa maataloutta ja tervettä maaperää, sekä taiteilijaresidenssien roolia koekenttinä uusille – ja paremmille – tavoille elää ja työskennellä ilmastokriisissä. Jaksot ovat kuunneltavissa Spotifyssa ja Apple Podcasts -palvelussa.

Vaalimme kulttuuri- ja perinneympäristöä sekä luonnon monimuotoisuutta

Koneen Säätio vaalii Saaren kartanon kulttuuri- ja perinneympäristön erityislaatuisuutta ja ylläpidämme omalla ainutlaatuisella alueellamme ekologista monimuotoisuutta. Olemme lisänneet kartanon metsälaitumien ja niittyjen määrää, ja kesällä 2023 niitä laiduntavat lehmät ja lampaat vuorolaiduntamisen mukaisesti.

LEHMÄT OVAT LAIDUNTANEET SAAREN MAILLA JO VUOSIKYMMENIÄ. KUVA: POIKIA KARJAN KANSSA NAVETAN TAKANA, KUVA VUODELTA 1965 TAI 1966, MYNÄMÄEN KUVAAMON LEIMA, VALOKUVAN SKANNATTAVAKSI TOI RITVA CEDERHOLM.

Luonnon monimuotoisuus Saaren kartanolla

Teemme yhteistyötä Turun yliopiston biologian laitoksen kanssa: tekeillä on eliölajikartoitus sekä kaksi alueen eliölajeihin liittyvää pro gradu -tutkielmaa. Projektissa tarkastellaan laidunnuksen ja eliölajien monimuotoisuuden suhdetta kymmenen koealueen avulla. Kevään 2022 eliölajikartoituksen väliraportista selvisi, että Saaren kartanon alueella on paljon elinvoimaisia lajeja, mutta alueelta löytyy myös seitsemän uhanalaista lajia, kuten esimerkiksi erittäin uhanalaiset täplänaskalilude, halavasepikkä, minttunirppu ja vaskilyhytsiipi.

Vuonna 2022 aloitimme yhteistyön Aalto-yliopiston maisema-arkkitehtuurin laitoksen kanssa Beyond sustainability 2.0 -projektin avulla. Tavoitteena on vahvistaa kartanoalueen monilajisuutta ja luoda uudistavaa luontosuhdetta ja ymmärrystä yhteydestä ihmisen ja luonnon välillä. Projektin aikana toteutetaan kaksi maisema-arkkitehtuurin diplomityötä.

Saaren kartanon residenssi on sitoutunut hoitamaan aluettaan Museoviraston hoito-ohjeiden mukaisesti huomioiden monimuotoisuuden ja siihen liittyvät näkökulmat. Saaren kartanon miljöönä on kulttuurihistoriallisesti merkittävä: sen rakennukset ovat suojeltuja, se on Museoviraston listaama muinaismuistoalue sekä yksi valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä (RKY). Saaren kartanon läheinen Mietoistenlahti on yksi Suomen arvokkaimista lintuvesistä, ja se on tärkeä muuttolintujen levähdyspaikka.

MIKÄ EKOKOMPASSI?

Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä on Suomen Luonnonsuojeluliiton omistama toimialariippumaton ympäristöjärjestelmä, joka pohjautuu kansainväliseen ISO 14001 -standardiin. Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän avulla varmistetaan, että tärkeimmät ympäristönäkökohdat tulevat huomioiduksi kaikessa päätöksenteossa ja toiminnassa.

Ekokompassi-sertifikaatissa toimitaan kolmessa vaiheessa: ensin kartoitetaan organisaation ympäristövaikutukset, sitten asetetaan tavoitteita, edistetään niitä ja seurataan niiden toteutumista ja lopuksi auditoidaan kriteerien täyttyminen. Ekokompassi-sertifikaatti myönnetään, kun organisaatio on luonut oman ympäristöohjelman tavoitteineen ja toimenpiteineen.

JAANA ESKOLAN OPPEJA EKOLOGISEN RESIDENSSI- TOIMINNAN ALKUTAIPALEELTA

Vuonna 2020 Jaana Eskola sai tehtäväkseen käynnistää ekologisen residenssitoiminnan Saaren kartanon residenssissä. Tavoitteena oli luoda residenssistä hedelmällinen maaperä luontosuhteen syventämiseen taiteilijoille, työntekijöille ja yhteistyökumppaneille. Se on tarkoittanut konkreettisia keinoja: hiilijalanjäljen mittaamista, perinneympäristön vaalimista ja arjen työn kehittämistä Ekokompassin avulla. Se on merkinnyt myös vahvaa uskoa taiteen muutosvoimaan ekologisen murroksen vauhdittajana ja residenssissä oivallettujen asioiden levittämisessä residenssin ulkopuolelle. Tässä jutussa Jaana pysähtyi syksyllä 2022 välietapille katsomaan, mitä oli saatu aikaan.

JAANA ESKOLA. KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

Saaren kartanon residenssissä toimintaa ja ajattelua määrittää ekologisuus, johon sisällytämme myös sosiaalisen ja henkisen kestävyuden. Tavoitteenamme on rakentaa Saaren kartanosta kestävien toimintamallien edelläkävijä kansainvälisellä residenssikentällä.

Ekologinen kestävyys asettaa meille rajat, joiden mukaan meidän kaikkien tulee toimia. Keskeistä on ymmärtää, että ihmisen luontosuhteen täytyy muuttua. Tarvitsemme rauhanomaista, empatiaan perustuvaa rinnakkaiseloä muunlajisten eläinten kanssa. Meidän täytyy löytää uusia tapoja elää hyvää elämää ja tunnistaa, että maapallon kantokyky asettaa reunaehdot kaikelle ihmistoiminnalle.

Oivallusten mahdollistaminen on ollut ydintavoitteitamme alusta alkaen. Olemme halunneet luoda Saaren kartanosta hedelmällisen maaperän luontosuhteen syventämiselle ja muuttamiselle. Tavoitteenamme on luoda kokoaan isompi Saaren kartano.

Koko residenssi sitoutui yhteiseen päämäärään

Ekologinen residenssitoiminta käynnistyi Mynämäellä yhteistyössä D-matin kanssa järjestetyllä kestävien elämäntapojen kiihdyttämöllä syksyllä 2020. Kutsuimme henkilökunnan lisäksi projektiin mukaan paikallisia kotitalouksia. Ajatuksena oli, että kiihdyttämö auttaisi hahmottamaan elämäntapojen muutoksen merkityksen ilmastotavoitteiden tavoittamisessa.

Lähdimme aluksi purkamaan ajatuksia, pelkoja ja toiveita, joita muutos usein aiheuttaa meissä. Aluksi henkilökunnan keskuudessa nousi paljon huolta esimerkiksi siitä, mitä paikalliset asukkaat ajattelevat meistä ja ovatko joskus radikaalitkin ekologiset kokeilumme ris-tiriidassa paikallisten arvojen kanssa.

Viime kesänä huomasin, ettei epäilyjä enää ollut. Meillä oli uutta, mitä oppia ja yhteisiä päämääriä, joihin sitoutua. Huomasimme myös, etteivät arvomme eroa lopulta niin paljon toisistaan, vaikka olemmekin taustoitamme erilaisia. Kaikki työyhteisömme jäsenet ovat arvopohjaltaan

lopulta melko samanlaisia ja pyrkivät tekemään hyvää. Empatian merkitys arjessa on tärkeää.

On ollut ihana huomata, että nyt kaikki meistä ovat tosi sitoutuneita ekologiseen toimintaan ja ottavat omistajuutta siitä. Vain aito muutoshalu voi mahdollistaa syvällisen muutoksen. Nyt, kun lope-
tan määräaikaisen projektin residenssissä, olemme sopineet, että esimerkiksi työkaverini **Iiris Lahti** ja **Heidi Lapila** jatkavat arjen työn kehittämiseen tähtäävän Ekokompassi-työn kanssa.

Ekokompassissa organisaation toimintaa kehitetään jatkuvasti ja henkilökunta sitoutuu ekologisesti kestävämpiin toimintamalleihin. Korjausliikkeitä tulee tehdä koko ajan ja asettaa kunnianhimo kestävyystavoitteiden suhteen korkealle.

Hiilijalanjäljen mittaus johti vahvistamaan hitaan matkustamisen tukea

Saaren kartanon oman toiminnan ekologinen kestävyys oli peruskysymys, josta lähdimme liikkeelle. Toteutimme 2021 Koneen Säätiön hiilijalanjäljen mittauksen johon kuului myös Saaren residenssi, yksi säätiön toimintayksikkö. Saimme Green Carbon Finland Oy:n kanssa toteutusta hiilijalanjäljen mittauksesta paljon meille arvokasta tietoa.

Selvisi, että Saaren kartanon historiallisten rakennusten isot remontit tuottivat suurimman osan hiilidioksidipäästöistä. Hankinnat aiheuttivat 13 prosenttia päästöistä, ja 25 prosenttia syntyy residenssiläisten matkustamisesta. Keskimäärin vain 19 prosenttia residenssiläisistä saapuu residenssiin lentäen, mutta he aiheuttavat 91 % matkustamisen päästöistä. Mannertenväliset lennot tuottavat paljon päästöjä. Lentämisen vähentämiseksi olemme määrätietoisesti kehittäneet hitaan matkustamisen tukea olennaisena osana Saaren kartanon residenssin toimintaa.

Myös hankinnat ovat tärkeä tarkastelun kohde. Kehitämme residenssin hankintaohjesääntöä vielä ennen kuin lopettelen työt resi-

denssissä. Tarkoituksena on linjata, että ekologisuus menee valintaperusteena hankinnoissa hinnan edelle.

Monimuotoisuutta voi lisätä perinnemaisemaa vaalimalla

Ekologisessa toiminnassa ei ole ollut tarvetta kääntää kaikkea päällelleen ja alkaa rakentaa toimintaa uusiksi, vaan tunnistaa olemassa oleva tieto ja toimintatavat. Esimerkiksi monimuotoisuustyötä on tehty Saarella pitkään, mutta se ei välttämättä ole ollut kovin näkyvää.

Kun etsimme kahden tutkijan kanssa tehokkaimpia toimintatapoja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseen, huomasimme että Saaren residenssin arvokkaan perinnemaiseman vaaliminen on yksi meille toimivimmista keinoista.

Perinneympäristöt ovat uhanalainen luontotyyppi, ja niiden ylläpitäminen on meillä monimuotoisuustyön ytimessä. Saarella on tehty jo pitkään laaja-alaista työtä metsälaidunten ja niittyjen lisäämiseksi. Lehmät ja lampaat vuorottelevat Saaren paikallisille toimijoille vuokraamalla pelloilla ja kartanon metsälaitumilla. Näin saadaan ylläpidettyä perinneympäristöjä, jotka ovat tärkeitä monille lintu- ja hyönteislajeille.

Teemme yhteistyötä Turun yliopiston biologian laitoksen kanssa. Osana projektia uudelle metsälaidunalueelle rajataan koealueita, jotka jäivät laidunnuksen ulkopuolelle. Tutkimuksen myötä voidaan seurata, miten eliölajien monimuotoisuus muuttuu laidunnetuilla ja laiduntamattomilla alueilla.

Residenssiläisten kanssa opitaan yhdessä ja keskustellaan

Oivallusten mahdollistaminen residenssijaksojen aikana on eräs tärkeä ulottuvuus ekologisessa toiminnassamme. Toteutimme syksyllä 2021 palvelumuotoiluprojektin, jossa terävöitimme jaideoimme pidemmälle yksilöresidenssien ekologisen toiminnan konseptia. Saimme projektista tukea suunnitteluun ja toiminnan rytmittämiseen. Työ nojaa vuoden kiertoon: teemme residenssiläisten kanssa syksyisin ja keväisin eri asioita ja pyrimme nostamaan lähiluonnon esille tärkeänä osana residenssin toimintaa.

Teemme residenssiläisten kanssa ekologisten aiheiden opintopiirejä sekä 'kehollisiksi ja tiedollisiksi oppimiskokemuksiksi' kutsumiani opintoretkiä, jotka tapahtuvat useimmiten lähialueella. Olemme olleet linturetkillä ja sienimetsässä, tutustuneet läheisen luonnonsuojelualan kasvilajeihin ja rakentaneet yhdessä pesiville linnuille linnunpönttöjä, tutustuneet Kullan luonnonsuojelualan ennallistamishankkeeseen ja perehtyneet Saaren kartanon puiston vanhojen tammien elämään arboristien opastuksella.

Keväällä teimme lehtopöllöille linnunpönttöjä. Saarella kartanon puistossa elää runsaasti vesimyyriä, jotka ovat syöneet tiensä asuinrakennusten rakenteisiin. Toiveena olisi saada alueelle lehtopöllöjä pesimään, jotta myyrien määrä pysyisi pienempänä luontaisin keinoin.

Taiteilijaresidenssistä tekee ainutlaatuisen ja poikkeuksellisen työpaikan se, ettei residenssi ole vain toimisto, vaan residenssitaiteilijat elävät siellä arkeaan. Opintoretkillä ja aina, kun olen jäänyt residenssiin illaksi ja istunut alas lasilliselle, olen päässyt mukaan mahdollisiin keskusteluihin. On ollut hienoa huomata, miten paljon ihmiset miettivät ekologisia kysymyksiä ja oppivat toisiltaan.

Taiteen muutosvoima syntyy kertomalla työstä

On ollut ihmeellistä huomata taiteen muutospotentialia uudenlaisen ymmärryksen, ajattelun ja tunteiden aikaansaamisessa. Tuntuu, ettemme aina hahmota, miten joustavia ja notkeita olemme Saaren kartanossa. Meistä tuntuu itsestäänselvältä, että pyrimme pääsääntöisesti matkustamaan maata pitkin ja välttämään lentämistä. Rakennukset lämpenevät maalämmöllä ja kaikki käyttämämme sähkö on kotimaista tuulisähköä. Kaikki tarjoamamme ruoka on kasvipohjaista.

Olen ollut mukana useissa seminaareissa kertomassa toiminnastamme. Pyrimme jakamaan parhaita käytäntöjä muille toimijoille. On ollut hienoa nähdä, että ekologisen murroksen välttämättömyyteen ollaan taide- ja kulttuurialoilla heräämässä hyvin laajalti. Erilaisia aloitteita ekologisen kestävyuden lisäämiseksi on luovilla aloilla runsaasti, ja nyt on alkanut työ näiden aloitteiden tuomiseksi yhteen.

Olemme mukana seitsemän pohjoisen alueen taiteilijaresidenssin NAARCA-verkostossa, joka on saatu kuluneen vuoden aikana hienosti käyntiin. Kaikki mukana olevat residenssit haluavat toimia ilmastokriisin ratkaisemiseksi. Meillä on kolme työryhmää, jotka ovat aloittaneet työskentelyn: tiedontuotanto ja viestintä, pedagogia ja taidekomisiot. Tuotamme esimerkiksi podcastin, joka julkaistaan ensi vuonna.

Meidän oma tiedontuotantomme on myös tärkeää, sillä meillä on jo paljon kertynyttä tietoa ekologisesta toiminnasta. Syyskuun alussa tuli ulos Saaren kartanon Reviving the Wild -podcast, jossa mukaan kutsumamme asiantuntijat kertovat residenssin arkeen liittyvistä teemoista, kuten ruuantuotannosta, monimuotoisuudesta, empatiasta, maaperästä ja puista.

Yhteistyökumppanimme ovat tuoneet tähän työhön valtavasti sisältöä ja merkityksellisyyttä sekä paljon iloa. Yhteistyön mahdollisuudet ovat huikeat.

Seuraavat tavoitteet: hiilineutraalius ja hiilibudjetti

Hiilijalanjäljen mittaaminen oli ensimmäinen askel, mutta seuraava tavoite olisi mielestäni Saaren kartanon tai koko säätiön hiilineutraalius. Sitä varten tarvitaan hiilineutraaliuden tiekartta, josta ollaan ajatuksen tasolla jo vähän palaveerattu. Tähän mennessä olemme tehneet korjausliikkeitä residenssin arjen toimintaan, mutta pidemmän tähtäimen suunnitelma puuttuu vielä.

Meillä voisi olla myös hiilibudjetti ohjaamassa arjen toimintaa. Jos esimerkiksi kutsumme käytössämme olevan globaalin etelän residenssituen avulla Saareen taiteilijaryhmän Meksikosta, voimme harkinnan mukaan mahdollistaa tämän pitkiä lentoja vaativan vierailun, mutta se tulisi kompensoida minimoimalla muu lentomatkustaminen vuosittaisen hiilibudjetin asettamissa rajoissa.

Meidän täytyy ottaa tarkasteluun kaikki osat toiminnastamme. Ekologinen residenssitoiminta ei ole irrallinen ohjelma tai kapea siivu Saaren kartanon sisällä, vaan uudenlainen tapa elää ja toimia.

Arvokeskustelu on aivan olennaista. Palaamme usein siihen, että joku työtahdin uuvuttamana esittää kysymyksen, miksi ekologista toimintaa pitää toteuttaa, ja miksi ekologisia kysymyksiä pitää miettiä? Tässä ollaan mielestäni olennaisen äärellä: onko meillä vaihtoehtoja? Tavoitteenani on ollut saada liikkeelle syvälle luotaava ajattelutavan muutos, jonka tuloksena ymmärtäisimme oman paikkamme muiden lajien rinnalla, ei yläpuolella, ja oppisimme elämään luontoa kunnioittaen, ei kuluttaen.

Koko prosessissa ilahduttavaa on ollut organisaatiomme sisäinen yhteinen kehityskaari. Meillä on ollut kahden vuoden mittainen ajattelun, tiedon ja toiminnan oppimisprosessi. Kyse on ollut uuden ajattelutavan sisäistämisestä.

Työssäni parasta on ollut innostuminen ja mahdollistaminen. Voimme kokeilla ja olemme avoimia uudelle. Saaren kartano on itsessään erityinen, upea ja ainutlaatuinen paikka, joka ruokkii ajattelua ja inspiroi.

NAARCA-VERKOSTOSSA POHJOISET RESIDENSIT JAKAVAT OPPEJA EKOLOGISESTA KESTÄVYYDESTÄ

Saaren kartanon residenssi ja skotlantilainen Cove Park -taiteilijaresidenssi ovat kutsuneet koolle Nordic Alliance of Artists' Residencies on Climate Action (NAARCA) -verkoston. NAARCAN tarkoituksena on rakentaa eri residenssien välille pitkäaikaista ja kestävää yhteistyötä, jossa pohditaan yhdessä uusia tapoja toimia ilmastokriisin torjumiseksi.

Cove Parkin (Cove, Skotlanti) ja Saaren kartanon residenssin (Mietoinen, Suomi) yhteistyössä johtamaan NAARCA-verkoston kuuluvat pohjoismaiset taiteilijaresidenssit Artica Svalbard (Huippuvuoret, Norja), Art Hub Copenhagen (Kööpenhamina, Tanska), Skaftfell Center for Visual Art (Seyðisfjörður, Islanti), Baltic Art Center (Visby, Ruotsi) ja Arctic Culture Lab (Ilulissat, Grönlanti).

NAARCAN ohjelman mukaisesti residenssit toimivat organisaation, residenssiohjelman, tiedon tuotannon ja levittämisen sekä yleisön osallistumisen tasoilla. Jokainen verkoston residenssi voi päättää, mihin osa-alueisiin se osallistuu omien tarpeidensa, taitojensa ja valmiuksiensa mukaisesti. Koska verkostoon kuuluu suuria, keski-suuria ja pieniä organisaatioita, joilla on erilaiset resurssit sekä vastu- ja toimialueet, toiminta perustuu joustavaan rakenteeseen – ilman vastavuoroisuuden oletusta.

ARTICA SVALBARD SIJAITSEE LONGYEARBYENISSÄ, HUIPPUVUORILLA. KUVA: ARTICA SVALBARD

COVE PARK SIJAITSEE COVESSA, SKOTLANNISSA. KUVA: ALAN DIMMICK

Kohti konkreettisia tekoja

NAARCA-yhteistyö toteutetaan vuosina 2021–2024 ja sen päämääränä on toimia edelläkävijänä ekologisen kestävyuden alueella tekemällä konkreettisia tekoja. Hankkeessa on tarkoitus yhdessä määrittää, harjoittaa, seurata, arvioida ja jatkuvasti kehittää taiteilijaresidenssien käytänteitä, jotka kukin toimija voi testata ja toteuttaa oman toimintansa puitteissa.

Yhtenä NAARCAN keskeisenä tavoitteena on muuttaa residenssien ja taideorganisaatioiden tapoja matkustaa sekä kiinnittää huomioita siihen, mitä ja miten residensseissä tuotetaan, kulutetaan ja miten voidaan esimerkiksi uusiokäyttää ja kierrättää materiaaleja.

Saaren kartanon residenssissä matkustamiseen liittyviä kysymyksiä on ratkottu tukemalla Suomen ulkopuolelta residenssiin tulevien taiteilijoiden ekologisempaa matkustamista sekä kannustamalla taiteilijoita jo hakuvaiheessa pohtimaan ympäristöystävällisemmän matkustamisen vaihtoehtoa. Yli viikon mittaiselle matkalle on mahdollista hakea työskentelyapurahaa, jolloin matka-ajasta tulee myös siirtymisvaihe residenssissä työskentelyyn.

Jaamme myös tietoa ja herätämme keskustelua residenssin taiteilijoiden ja tutkijoiden kanssa energiankäyttöön, asumiseen, ruokaan, kierrättämiseen, materiaalivalintoihin sekä ostoskäyttäytymiseen liittyen. Kannustamme kestävämpiin valintoihin arjen esimerkkien, esimerkiksi fossiilivapaan liikkumisen ja kasvipohjaisen ruokavalion avulla. Asukkaat matkaavat niin opintovierailuille kuin ruokakauppaan yhdessä residenssin sähköautolla, ja yhteisissä tilaisuuksissa tarjotaan vegaanista ruokaa. Lisäksi kartanon erityislaatuinen lähiympäristö ja sen suojeltu kulttuurimaisema sekä sen läheinen luonnonsuojelualue ovat mukana yhteisissä keskusteluissa.

Jokainen residenssiläinen opastetaan myös residenssin kierrätystapoihin ja heidän on mahdollista pitää huolta esimerkiksi lämpökompostorista.

Saaren kartanon residenssi osallistuu myös verkoston tiedon ja kokemusten jakamiseen henkilöstön vierailuilla toisissa residensseissä.

Lisäksi suunnitteilla on ekologisiin kestävyys- ja teostuotantoihin keskittyviä residenssiläisten vaihtoja NAARCA-verkoston residenssien kesken.

Vuoropuhelua ilmastokriisistä ilman syytöksiä

Verkoston jäsenresidenssit ovat sitoutuneet viestimään hankkeessa syntyvistä prosesseista ja havainnoista. Tavoitteena on vaikuttaa myönteisesti paikallisiin yhteisöihin, koko residenssialaan sekä laajemmin taiteen kenttään. Residenssit tilaavat tekstejä ekologisiin kysymyksiin ja ilmastokriisiin perehtyneiltä asiantuntijoilta, jotka käännetään osallistujamaiden ja alkuperäiskansojen kielille kansainvälisen vuoropuhelun mahdollistamiseksi. Lisäksi residenssit jakavat tietoa tuottamalla digitaalisia oppimateriaaleja muun muassa kouluille, yhdistyksille, perheille. Residenssit tuottavat myös englanninkielisiä podcasteja ilmastokriisiin ja monimuotoisuuskatoon liittyvistä aiheista.

”Pyrimme toimimaan innostaen ja innoittuen. Vaikka olemme hyvin kompleksisten kysymysten äärellä, pohtimalla asiaa yhdessä niin tieteen kuin taiteen keinoin pyrimme aikaansaamaan uusia oivalluksia. Tavoitteemme on visaisten kysymysten ajattelu ja tämän ajattelun näkyväksi tekeminen keskustelujen, osallistavan toiminnan sekä erilaisten tekstien ja teosten muodossa”, residenssin johtaja Leena Kela summaa.

Hiilijalanjäljen mittaamisesta käytännön toimiin

NAARCA-verkosto tekee yhteistyötä ympäristökestävyyden ja -viestintään erikoistuneiden kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa, jotka opastavat residenssejä niiden toiminnassa pelkkää hiilijalanjäljen laskemista ja biodiversiteettikriisipuhetta pidemmälle. Toimintatapojen muutokset residensseissä viestivät myös muille toimijoille todellisen muutoksen saavutettavuudesta. Avainsanoina prosessissa ovat saatavuus, monimuotoisuus ja osallistavuus sekä monitieteellisyys.

Monet residenssitoimijat ovat laskeneet hiilijalanjälkensä. Tämän tiedon jakaminen myös muille antaa mahdollisuuden siirtyä mittaamisesta tekoihin ja auttaa residenssejä hahmottamaan, mistä päätöt syntyvät ja miten niitä voi vähentää.

Yksi tapa jakaa tietoa on myös tuoda esille sopivia matkustusreittejä residensseihin maata ja meriteitä pitkin, Euroopasta ja sen ulkopuolelta – hitaan ja kestävämmän matkustamisen kannustamiseksi.

”NAARCA-verkoston jäsenet tapasivat toisensa ensimmäistä kertaa livenä marraskuussa Cove Park -residenssissä Skotlannissa ja samaan aikaan Glasgow'ssa oli meneillään COP26- ilmastokokous. Tapaamisten samanaikaisuuden synnyttämä energia ja verkostossa jo nyt piilevä voima osoittivat myös sen, miten pohjoisten taiteilijaresidenssien yhteenliittymällä voimme omista erityisistä näkökulmistamme käsitellä ekologiseen, sosiaaliseen, psykologiseen sekä taloudelliseen kestävyysliittymiä kysymyksiä”, Kela sanoo.

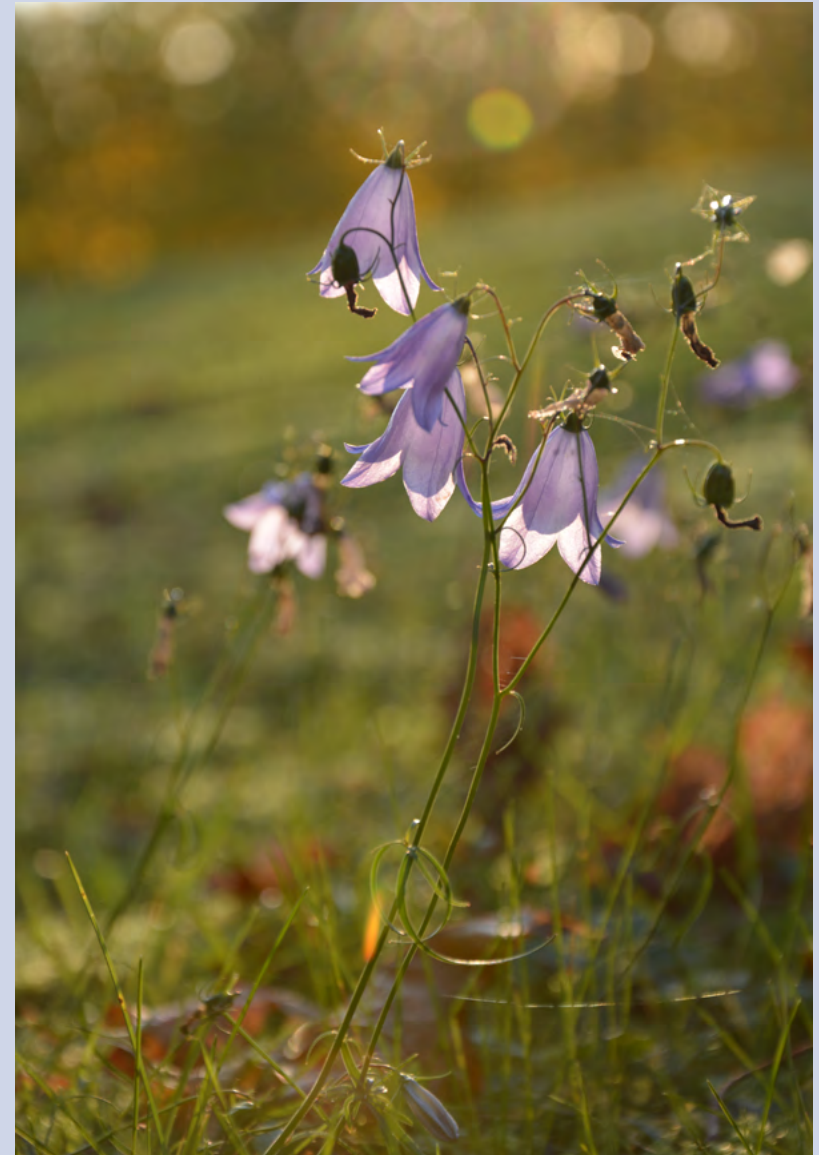
REVIVING THE WILD -PODCAST ELVYTTÄÄ IHMISEN YHTEYTTÄ LUONTOON

Joka vuosi kymmenet taiteilijat eri taiteenaloilta eri puolilta maailmaa matkustavat Saaren kartanon residenssiin Varsinais-Suomen maaseudulle keskittymään omaan taiteelliseen työhönsä ja vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia muiden residenssiläisten kanssa. Residenssin tavoitteena on olla koealusta tulevaisuudelle, joka on kestävä ekologisesti, sosiaalisesti ja henkisesti.

Vuonna 2022 julkaisimme englanninkielisen, neliosaisen Reviving the Wild -podcastin. Se on syntynyt pyrkimyksestä syventää ymmärrystämme luonnosta ympärillämme, jotta me ja residenssitaiteilijamme voisimme elää entistä rauhallisempaa yhteiseloä luonnon ja muiden lajien kanssa. Reviving the wild -podcastissa on kyse palaamisesta omille juurillemme, jotta voisimme elvyttää luontoa – ja itseämme.

Olemme kutsuneet jokaiseen jaksoon arvostamiamme asiantuntijoita jakamaan ajatuksiaan ja tietoaan aiheista, joita pidämme tärkeinä ja ajattelun arvoisina. Sarjan on toimittanut helsinkiläinen toimittaja **Miia Laine**.

Podcastia voi kuunnella Spotifyssa ja Apple Podcasts -palvelussa.

KUVA: VEERA SCHREY

MONINAISUUS VAATII AKTIIVISTA MUUTOKSENTEKOA

LEENA KELA, RESIDENSSIN JOHTAJA

SAAREN KARTANON MAALIS-HUHTIKUUN 2022 RESIDENSSILÄISTEN RYHMÄ.
KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

Taiteilijaresidenssien yhteydessä mainitaan usein kolme keskeistä määritelmää: aika, tila ja huolenpito. Viime vuosina keskustelu on laajentunut myös saavutettavuuteen ja moninaisuuteen. Olemme Saaren kartanossa alkaneet aktiivisiksi muutoksentekijöiksi rakentaaksemme kansainvälisestä ja monialaisesta residenssistämme entistä moninaisempaa ja inklusiivisempaa. Suurin haaste monimuotoisuuden varmistamisessa on se, että voimme olla vain niin moninaisia kuin hakijamme ovat.

Aika ja saavutettavuus

Taiteilijalle residenssin pohtimisen aika käynnistyy usein hakukierroksesta, joka järjestetään Saaren kartanon residenssissä vuosittain maaliskuussa. Residenssiläisten valintaprosessi alkaa kuitenkin jo aiemmin, sillä valinta tehdään vain niiden hakijoiden joukosta, jotka ovat kuulleet residenssistä, kiinnostuneet siitä ja päättäneet hakea. Hakuprosessissa pohdimme esimerkiksi seuraavia kysymyksiä: Kenelle residenssi on saavutettavissa? Kenelle se on mahdollisesti saavuttamaton? Keillä ylipäätään on mahdollista työskennellä taiteilijaresidensseissä?

Residenssien kansainvälistä kenttää ovat hallinneet enimmäkseen länsimaiset vammattomat taiteilijat, jotka matkaavat residenssiin ympäri maailman. Saaren kartanon residenssissä pyrimme aktiivisesti purkamaan länsimaista valta-asemaa ja samanaikaisesti pitämään huolta, että toimimme Koneen Säätiön sääntöjen mukaan

ja edistämme kaikkea kulttuurityötä suomalaisessa yhteiskunnassa. Kun arvioimme hakemuksia, varmistamme, että puolet valituksi tulleista taiteilijoista asuvat Suomessa. Lisäksi kiinnitämme huomiota aliedustettuihin ryhmiin hakijoiden joukossa ja suosimme heitä haku-prosessissa. Meille on tärkeää turvata moninaisuutta, mutta sitä seuraavat muut käytännön asiat, jotka vaikuttavat lopulliseen valintaan: muun muassa taiteen laji, haettu ajankohta sekä vaatimukset työtilan ja asuintilan suhteen. Toivotamme myös perheelliset taiteilijat tervetulleiksi, mutta perheille sopivia asuntoja on rajallinen määrä.

Koronapandemian aikana lisäsimme ohjelmiimme kotiresidenssin, jossa henkilö osallistuu kahden kuukauden yksilöresidenssiin etänä. Mikäli hakija ei voi jonkin esteen vuoksi matkustaa paikan päälle Saaren kartanoon, hän voi hakea kotiresidenssiä. Hakuperusteet liittyvät saavutettavuuteen ja tasavertaisuuteen: niitä voivat olla muun muassa fyysinen vamma, perhesyyt (esim. yksinhuoltajuus) tai epävakaa poliittinen tilanne lähtömaassa.

Suurin haaste monimuotoisuuden varmistamisessa on se, että voimme olla vain niin monimuotoisia kuin hakijamme ovat. Meidän tulee työskennellä järjestelmällisesti sen eteen, että saavutamme hakijat, jotka eivät vielä ole löytäneet tietoa residenssistä tai joilla on vaikeuksia varsin vaativan hakuprosessin kanssa. Meidän tulee myös jatkuvasti varmistaa, että vaihtuvat arvioijamme ovat tietoisia omista mahdollisista ennako-oletuksistaan ja että he kiinnittävät erityistä huomiota hakijoihin, jotka tuntuvat heille kaikkein vieraimmilta.

Tilat ja esteettömyys

Taiteilijaresidenssi on paikka kaupungissa, maalla tai jossain siltä väliltä, ja se koostuu erilaisista tiloista: asunnoista, työhuoneista, yhteistiloista ja ympäristöstä.

Saaren kartanon historia yltää aina 1200-luvulle saakka. Kartanon alueella on lähes 20 rakennusta, joista osa ei kylläkään ole aktiivisessa käytössä. Kun jokin rakennus kaipaa remonttia, siitä on samalla mahdollista tehdä esteetön. Kartanon päärakennukseen ei

päässyt aiemmin pyörätuolilla, mutta nyt rakennuksessa on hissi. Laajamittainen remontti valmistui vuonna 2022 ja se sisälsi parannuksia rakennuksen ensimmäisen kerroksen esteettömyyteen.

Myös yksi residenssin asunnoista on remontoitu esteettömäksi pyörätuolia käyttävälle taiteilijavieraille. Asunnossa on pyörätuoli-hissi, keittiö, esteetön wc ja kaksi makuuhuonetta, toinen residenssiläiselle ja toisen hänen henkilökohtaiselle avustajalleen.

Suunnittelemme parhaillaan parannustöitä kartanon navetaan, jossa sijaitsevat taiteilijoiden työskentely- ja kokoontumistilat. Tiloista on tarkoitus tehdä esteettömiä. Remontin suunnittelussa pohdimme saavutettavuutta, tasavertaisuutta ja eri menetelmillä työskentelevien residenssitaiteilijoiden tarpeita. Tavoitteenamme on luoda tiloja, jotka vastaavat taiteilijoiden tarpeisiin tasapuolisesti ja tukevat heidän vuorovaikutustaan esimerkiksi laajentamalla yhteiskeittiötä ja muokkaamalla kokoontumistilaa isommaksi. Kun arkkitehti toimittaa meille suunnitelman luonnoksen, kutsumme kokemusasiatuntijoita käymään sen kanssamme läpi ja teemme palautteen perusteella suunnitelmaan muutoksia.

Huolenpito ja kunnioitus

Taiteilijaresidenssit ovat erityislaatuisia tiloja, joissa työ ja arkielämä kietoutuvat yhteen. Kun ihmiset saapuvat residenssiin eri puolilta maailmaa, he tuovat mukanaan omat ennako-odotuksensa, erityistarpeensa ja toiveensa. Yksilöresidenssit Saarella kestävät kaksi kuukautta, ja tuona aikana taiteilijat saattavat tarvita apua erinäisissä asioissa suomalaisessa yhteiskunnassa ja Mynämäen seudulla toimimisessa. Toivotamme tervetulleeksi residenssiläiset, jotka edustavat eri sukupuolia, ominaisuuksia, ikäryhmiä, kulttuureja ja seksuaalisia suuntauksia. Pohdimme jatkuvasti, miten voimme entistä paremmin ottaa huomioon kunkin taiteilijan tarpeet. Kuinka vältämme olettamista ja kunnioitamme jokaisen tilaa määrittää itse itsensä? Mihin meidän tulee kiinnittää huomiota nykyisissä toimintatavoissamme?

Haluamme tarjota kaikille mahdollisimman hyvän työympäristön. Avainsanoja ovat kunnioitus, yhteistyö ja turvallisuus. Saarella jokaisella on oikeus työskennellä ympäristössä, joka tukee luovuutta sekä rohkaisee toisten huomioimiseen ja kunnioittavaan yhteistyöhön. Jokainen päättää itse, millä nimellä ja persoonapronominilla häneen viitataan. Noudatamme turvallisemman tilan periaatteita ja meillä on nollatoleranssi kaikelle syrjinnälle.

Mutta tärkeintä meille on pitää huolta residenssiläisistämme. Kunkin yksilöresidenssijakson aikana Saarella työskentelee samaan aikaan yhdeksän taiteilijaa ja tutkijaa, joista jokaisen kohtaamme yksilönä. Ryhmäresidenssien aikaan työskentelijöiden määrä voi nousta jopa kahdeksaantoista. Residenssiläisten välisiä ristiriitoja ei voi aina välttää, mutta parannamme jatkuvasti toimintatapojamme konfliktitilanteiden ratkaisemiseksi. Toivomme, että residenssiläisemme tuntevat olonsa turvallisiksi ja arvostetuksi ja kokevat, että heistä pidetään huolta. Haluamme, että aika residenssissä vaikuttaa positiivisesti työhön ja hyvinvointiin myös jälkikäteen. Residenssien tarkoitus on tarjota tila myös levolle ja palautumiselle kaiken sen epävarmuuden keskellä, josta taiteilijan ammatti usein koostuu.

CARLOS ZERPA. KUVA: JUSSI VIRKKUMAA

The background consists of a light blue field with several large, abstract orange shapes. On the left, there is a vertical rounded rectangle. On the right, there is a large, curved shape that resembles a stylized arrow or a drop. At the bottom, there is a wide, trapezoidal shape with rounded corners.

VIESTINTÄ

PALUU UUTEEN NORMAALIIN: VUODEN 2022 KOHOKOHDAT

Ukrainan sodan käynnistyminen merkitsi nopeaa tiedottamista säätiön tuesta ukrainalaisille tutkijoille ja taiteilijoille sekä ohjeiden välittämistä apurahansaajille, joiden työhön sota vaikutti.

Muuten viestinnän painopiste oli koronapandemian jälkimainin-geissa vahvasti digitaalisessa viestinnässä.

Viestinnän keskeistä tehtävää, apurahansaajien työn näkyväksi tekemistä, toteutettiin avaamalla apurahansaajien omat hankesivut. Niissä apurahaprojektit kertovat työstään ja sen tuloksista. Vuoden lopussa hankesivuja oli jo 17. Apurahansaajat jatkoivat myös Kaivolla-blogiin kirjoittamista: blogitekstejä ilmestyi vuoden aikana yli 20.

Uudeksi keinoksi apurahansaajien työstä kertomiseen kehitettiin hanketarinat. Niissä apurahansaajat kertovat työstään ja siitä, mitä säätiön mahdollistama tieteen ja taiteen vapaus merkitsee heidän työskentelylleen. Eri reittejä -juttusarjaa jatkettiin neljän pitkän artikkelin verran. Venäjän informaatiotosodasta kertonut pitkä juttu nousi Ukrainan sodan myötä sarjan luetuimmaksi jutuksi.

Vuoden Tiedekynä -voittaja Sonja Miettisestä viestittiin uudella haastattelukonseptilla, jossa Miettinen kertoi tutkimuksestaan ja artikkelin kirjoitusprosessista. Toukokuussa julkistettiin säätiön myönnöt taiteen tutkimukselle ja taiteelliselle tutkimukselle neljässä yliopistossa. Kesäkuussa tiedotettiin sekä **Anna Talasniemen** poistamisesta säätiöstä sekä Ulla Tuomarlan nimittämisestä toimitusjohtajaksi säätiön siirryttyä toimitusjohtajamalliin.

Tämän lisäksi pääsimme kesäkuussa pitkästä ajasta kohtaamaan apurahansaajia ja sidosryhmiä isoissa kesäjuhlissa Lonnan saarella. Juhlissa esiintyivät **Jimi Tenor Band**, **Aoide** ja dj't **Renaz** ja **Wekesa**. Syksyn aikana säätiön yhteiskuntasuhteita kehitettiin toimitusjohtajan kutsuvieraslounailla.

Apurahoista viestittiin tutun ja hyväksihavaitun prosessin avulla. Verkkosivuston ja sosiaalisen median kävijä- ja seuraajamääriä tar-

KUVA: EMMA MILEVA

kastelevaa datastudiopalvelua päivitettiin. Tulosten seuraamiseen kehitettiin kuukausittainen sisäisen raportoinnin tapa, jonka osana on myös mediaseurantatyökalu. Näin pysymme kartalla säätiön ja säätiön rahoittamien hankkeiden näkyvyydestä perinteisessä ja sosiaalisessa mediassa.

ERI REITTEJÄ -JUTTUSARJA TUO NÄKYVYYTTÄ 16 TIEDEHANKKEELLE

Loppuvuonna 2020 käynnistetty tiedejuttujen sarja Eri reittejä ehti vuoden 2022 aikana kolmannelle tuotantokaudelleen. Toimittaja **Tuomo Tammisen** tuottamassa juttusarjassa vaihtuvat kirjoittajat paneutuvat Koneen Säätiön rahoittamiin tutkimushankkeisiin. Tavoitteena on ollut luoda näkyvyyttä myös sellaisille hankkeille, joista kaupallinen media ei ensimmäisenä kiinnostuisi. Jutut on julkaistu Koneen Säätiön verkkosivuilla ja aikakauslehti Imagen liitteenä.

Keväällä 2022 säätiön uudella verkkosivustolla paranneltiin pitkien juttujen sivupohjaa visuaalisesti houkuttelevammaksi. Uudistus palvelee Eri reittejä -sarjan lisäksi kaikkia muitakin säätiön artikkelisisältöjä. Samalla tehtiin myös sisältöjen hakukoneoptimointia ja mainontaa säätiön Google Ad Grants -tilillä, jotta juttujen pariin päädyttäisiin aiempaa useammin hakukoneiden kautta niihin liittyvillä hakusanoilla. Tavoitteena on ollut pidentää juttujen elinkaarta: sisällöt eivät hetkessä vanhene, ja jo julkaistu sisältö voi myöhemmin nousta yllättävänkin ajankohtaiseksi eri syistä.

Tästä esimerkkinä on alun perin loppuvuodesta 2021 julkaistu juttu, jossa tutkija **Irina Grigor** kertoo Venäjän pitkään jatkuneesta informaatio sodasta Ukrainaa vastaan. Ukrainan sodan myötä juttu nousi sarjan luetuimmaksi kautta aikojen. Yhteensä juttua on luettu lähes 11 000 kertaa säätiön verkkosivustolla. Lisäksi jutun näkyvyydestä seurasi tutkija Irina Grigorin haastattelu Helsingin Sanomiin, ja Ylen laajassa informaatio sotaa käsittelevässä esseessä juttu oli listattu yhdeksi päälähteistä.

Eri reittejä -jutun kolmannen tuotantokauden viimeiset jutut ilmestyivät keväällä 2023, minkä jälkeen sarja jää toistaiseksi tauolle – julkaistujen juttujen elämä kuitenkin jatkuu verkossa, ja niiden löydettävyyteen panostetaan jatkossakin.

KUVITUS: PAULIINA MÄKELÄ

HANKESIVUT SYVENTÄVÄT NÄKYMÄÄ SÄÄTIÖN RAHOITTAMIEN HANKKEIDEN KIRJOON

Viestinnän keskeistä tehtävää, apurahansaajien työn näkyväksi tekemistä, edesautettiin vuonna 2022 käynnistämällä apurahan-
saajien omat hankesivut: jokainen apurahaprojekti voi saada oman
sivun säätiön verkkosivustolle kertoakseen hankkeensa työstä ja
tuloksista.

Vuoden lopussa hankesivuja oli 17, ja niistä alkoi näin kertyä
julkista arkistoa säätiön rahoittamien hankkeiden moninaisuudesta.
Osa sivuista koottiin suoraan hankkeiden loppuraporttien pohjalta
säätiön viestinnässä, osa kasattiin vielä käynnissä olevien hankkei-
den toimittaman sisällön pohjalta.

Eri vaiheissa olevilta hankkeilta on tullut kiitosta tästä mahdolli-
suudesta. Kaikilla apurahansaajilla ei ole valmista alustaa hankkeen
esittelyyn, ja esimerkiksi yliopistojen sivuilta hankkeiden omat sivut
saatetaan poistaa projektin päättyessä.

Uudistus tukee myös hankkeiden loppuraporttien hyödyntä-
mistä säätiön viestinnässä: hyvin koostetusta raportista on miele-
kästä tehdä hankesivu, jonka sisältö voidaan jakaa laajemmalle ylei-
sölle säätiön sosiaalisen median kanavissa.

HANKETARINA: ACADEMY OF MOVING PEOPLE AND IMAGES

Academy of Moving People and Images avaa elokuva-alan ovia erilaisista taustoista tuleville tekijöille. Samalla muuttuu monipuolisemmaksi se, mitä näemme valkokankaalla.

KUVASSA VASEMMALTA OIKEALLE TERESA SILTANEN, AINO SUNI, HELEN ALEKSANDROVA, MARIIA SOLODIANKINA, SAMUEL N. BOATENG, KHANH NGO, JEREM TONTERI, KARDO SHIWAN, SALLA SORRI, EROL MINTAŞ JA RIIKKA KUOPPALA. KUVA: NORA SAYYAD

MISTÄ ON KYSE?

- Academy of Moving People and Images -elokuva-koulu perustettiin, jotta tekijät moninaisista taustoista pääsisivät tekemään elokuvia Suomessa. Akatemia on tarkoitettu liikkuville ihmisille, jotka ovat tulleet Suomeen eri syistä: esimerkiksi opiskelemaan, töihin tai hakeakseen turvapaikkaa.
- Entistä moninaisempi tekijäjoukko muuttaa myös elokuvia, joita näemme: sitä, kenen tarinoita kerrotaan ja miten.
- Maksuttoman koulutuksen kesto on kaksi vuotta, ja siihen valitaan 8–12 osallistujaa. Vuonna 2022 koulusta valmistuu kolmas vuosikurssi opiskelijoita.
- Koulutusohjelmaan valittavilta edellytetään ainoastaan paloa elokuva-alalle. Aiempaa kokemusta alalta ei tarvitse olla. AMPI tarjoaa tiedot, taidot ja työkalut sekä mahdollisuuden tehdä oma lyhytelokuva, johon opiskelijoilla on kaikki tekijänoikeudet.
- Valmistuessaan opiskelijoilla on hyvät edellytykset työskennellä ammattimaisesti elokuva-alalla erilaisissa tehtävissä.
- Koneen Säätiö on rahoittanut AMPIa vuodesta 2019, ja säätiörahoitus jatkui vuoden 2022 loppuun.

Tavoitteena avoimempi elokuva-ala

Academy of Moving People and Images -elokuvakoulun päätavoitteena on tehdä elokuva-alasta vähitellen avoimempi eri taustoista tuleville tekijöille.

AMPI:n ympärille muodostuneen yhteisön moniäänisyys käy selväksi heti tavatessa. Tapaamiseen elokuvakoulun väkeä tulee kaikkiaan 11 ihmistä.

Akatemian perustanut **Erol Mintaş** työskentelee elokuvakoulun taiteellisena johtajana. Koordinaattorina työskentelevä **Helen Aleksandrova** taas oli osallistujana mukana ensimmäisessä AMPI:n järjestämässä testityöpajassa 2018 ja myöhemmin yksi ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista. **Samuel N. Boateng, Khanh Ngo, Kardo Shiwan, Teresa Siltanen** ja **Mariia Solodiani** ovat kaikki käynnissä olevan vuosikurssin opiskelijoita. **Jerem Tonteri** opettaa elokuvaleikkausta, **Salla Sorri** ohjausta ja **Aino Suni** käsikirjoittamista. **Riikka Kuoppalan** roolina on ollut avustaa AMPIa hallinnollisissa ja oikeudellisissa asioissa.

”Alalla puhutaan paljon siitä, että tarvittaisiin lisää elokuvia, jotka kertoisivat esimerkiksi naisten elämästä. Tässä mielessä en usko, että kysymys on pelkästään siitä, mikä elokuvan aihe on. Enemmän merkitystä on sillä, ketkä elokuvia tekevät”, myös Aalto-yliopiston dokumentaarisen elokuvan lehtorina toimiva Sorri toteaa.

”Mielestäni kysymys on siitä, keille resurssit keskittyvät, keille tarjoutuu tilaisuuksia ja keillä on mahdollisuus kertoa tarinansa. Alalla on tahtotila tehdä siitä moninaisempi, muttei oikein tiedetä miten. Siksi olin iloinen tästä mahdollisuudesta olla itsekin osa muutosta”, käsikirjoittamista opettava Aino Suni lisää.

Oppimista yhdessä tekemällä

Koulutuksen aikana osallistujat kirjoittavat ja ohjaavat kukin oman lyhytelokuvansa ammattilaisten ohjauksessa, tekemällä oppien.

Kukaan osallistujista ei silti keskity vain omaan elokuvaansa.

Sen sijaan osallistujat työskentelevät ristiin toinen toistensa projekteissa. Ryhmänä he vastaavat itse kaikista elokuvanteon vaiheista ja toimivat kukin vaihtelevasti eri työrooleissa.

”Haluumme, että osallistujat kokevat kaikki elokuvanteon eri puolet. Yhdessä oppimisen ja tekemisen kulttuuri on rakennettu sisään koulutusohjelmaan. Painopiste on yhteisöllisyydessä. Hienovaraisena agendana tässä on tietenkin päästä eroon egosta”, nauuraa Mintaş.

Opettajina toimivat kokeneet tekijät elokuvatuotannon eri aloilta. Mukana on ammattilaisia käsikirjoittajista ja ohjaajista valo- ja äänisuunnittelijoihin.

Samalla opetus moniarvoistaa suomalaista elokuvatuotantoa. Osaamistaan ja kokemuksiaan eivät jaa pelkästään opettajina toimivat ammattilaiset, vaan jakamista tapahtuu molempiin suuntiin. Myös opettajat saavat mukaansa uudenlaista ajattelua ja tapoja toimia.

”Keittiön kautta sisään”

Yksi AMPI:n toimintaa muovaavista ratkaisuista on ollut päätös toimia ilman omia tiloja. Kaikki opetus tapahtuu sen kumppanien tiloissa.

Tilat opetukselle ovat tarjonneet muun muassa Suomen elokuväsäätiö, Kulttuurikeskus Caisa, Goethe-Institut Finland, Publics, Ranskan instituutti, Globe Art Point, HIAP – Helsinki International Artist Programme, Designmuseo, Museum of Impossible Forms, Taidekoulu MAA, Aalto-yliopisto (ELO, Critical Cinema Lab) ja Baltic Circle.

AMPI:n opiskelijoille tilojen jakaminen elokuva- ja kulttuurialalla jo toimivien ammattilaisten kanssa tarjoaa tilaisuuksia verkostoitumiseen, mikä on pitkälti verkostoille rakentuvalla audiovisuaalisella alalla tärkeä.

Lyhytelokuvien tuotannossa akatemialaiset tekevät yhteistyötä Stadin ammatti- ja aikuisopiston esitys- ja teatteriteknikan ammattitutkinnon maskeerauksen osaamisalan opiskelijoiden sekä Taide-

yliopiston Sibelius-Akatemian säveltäjäopiskelijoiden kanssa.

Kontakteista elokuva-akatemiaa kiittää myös vuonna 2021 mukaan valittu Samuel N. Boateng.

”On tärkeää, että voimme tutustua alan portinvartijoihin jo opintojen aikana. AMPI on avannut ovia, ja se on ollut minulle jatkon kannalta kaikkein arvokkainta”, hän toteaa.

”Ilman AMPIn tarjoamia verkostoja epäröisin ottaa yhteyttä esimerkiksi eri instituutioiden johtajiin”, lisää Khanh Ngo.

AMPIa luotsaava Mintaş kertoo, että tarkoituksena ei ole missään vaiheessa ollut luoda erillistä instituutiota, vaan haastaa olemassa olevia organisaatioita ja rakenteita olemaan avoimempia muutokselle ja ottamaan vastuuta muutoksesta.

”Olemme iloisia, jos olemme voineet tulla keittiön kautta sisään, istua konkreettisesti samaan pöytään ja varmistaa siten, että jakamista todella tapahtuu. Ilman jakamista integroituminen alalle jää osallistujien harteille, mikä aiheuttaa lisää stressiä ja ahdistusta”, sanoo Mintaş.

Moninaisuustyötä yhdessä kumppaneiden kanssa

Koulutuksen rinnalle Academy of Moving People and Images on luonut myös muita toimintamalleja, jotka lisäävät elokuva-alan moninaisuutta ja inklusiota.

Suomen suurin elokuvafestivaali Helsinki International Film Festival – Rakkautta & Anarkiaa jakoi AMPIn aloitteesta vuonna 2021 ensimmäisen Moving People and Images -palkinnon elokuvantekijälle, joka on työssään korostanut moninaisuuden ja inklusiivisuuden merkitystä. Rahallisen tuotantotuen lisäksi palkinnonsaaja kutsutaan tapaamaan AVEKin ja Ylen tuottajia, jotka näin sitoutuvat tekemään tilaa kotimaisen elokuvan uusille äänille.

Osana Rakkautta & Anarkiaa -festivaalia järjestettävän ammattilaistapahtuma Finnish Film Affairin (FFA) kanssa AMPilla on käynnissä residenssiyhteistyö, jossa yksi akatemian alumneista pääsee

alan residenssiin. Ensimmäinen residenssivieras oli **Roxana Sadvo-kassova**. Residenssijaksonsa jälkeen hän kertoi kokemuksistaan ja jakoi oppimaansa koko AMPIn yhteisölle.

Toinen festivaalikumppanuus oli vuonna 2022 toteutunut yhteistyö Berliinin elokuvajuhlien ammattilaistapahtuman kanssa. Berlinale on yksi maailman merkittävimpiä elokuvafestivaaleja, ja sen osana järjestettävä European Film Market yksi elokuva- ja media-alan tärkeimmistä ammattilaistapahtumista.

European Film Marketin kumppanina AMPI yhteistyössä Goethe-Institut Finlandin kanssa lähetti osallistujan Fiction Toolbox -ohjelmaan, jonka tarkoitus on vahvistaa fiktion parissa työskentelevien elokuvantekijöiden kaupallista osaamista tarjoamalla heille liiketoiminnallisia työkaluja ja kontakteja. Mukaan valittiin AMPIn alumni **Jelica Jerinic**.

Vapaus on turvallista tilaa ja tukea myös arkisissa asioissa

”Kokemukseni on, että AMPI:ssa meille koulutukseen osallistuville on luotu turvallinen tila, joka tukee tekemisen vapautta. Ideoitaan on voinut kehitellä vapaasti, kun kilpailuasetelmaa ei ole ja toisiin voi luottaa”, kertoo Mariia Solodianskaja, yksi akatemiassa vuonna 2021 aloittaneista.

”AMPIlaisena on tärkeää ajatella laajemmin ja pohtia, miten voimme taiteilijoina säilyttää tunteen vapaudesta ja turvasta. AMPIn tavoitteena on tehdä historiaa, ja muutoksen tekeminen on jatkuva prosessi, joka vaatii aikaa ja resursseja”, sanoo Kardo Shiwan.

”Ohjelman alumnina ja ensimmäisen testityöpajan osallistujana voin yhtyä puheisiin turvallisesta ja tukea antavasta ilmapiiristä, joka mahdollistaa luovuuden ja taiteellisen vapauden. Nyt työskentelen hallinnollisissa tehtävissä ohjelman koordinaattorina ja koen saman työilmapiirin vapauden. Minun ei tarvitse pienentää persoonani tai vetää vakavaa roolia, vaan voin yhä olla oma itseni. Uskon, että yhteisöllisyys rakentuu samoin keinoin sekä taiteellisissa että hallinnol-

lisissä tehtävissä: luottamuksella, tuella ja vapaudella”, Helen Aleksandrova jatkaa.

”Olen kiinnittänyt huomiota siihen, että AMPI:ssa on luotu hoi-
van kulttuuria: käytännössä esimerkiksi tuettu ohjelmaan osallis-
tuvia erilaisissa arjen tilanteissa. On huolehdittu oleskeluluvista tai
siitä, toimiiko pankkiyhteys ulkomaiselle tilille”, jatkaa Riikka Kuop-
pala, joka on avustanut elokuvakoulua taloudellisissa ja oikeudelli-
sissä asioissa.

Myös luovan työn tekijälle vapauden edellytyksenä on, että
kaikki on elämässä hyvin muiltakin osin, Kuoppala tiivistää.

KUVA: NORA SAYYAD

The background features a light blue color with several abstract orange shapes. A large vertical rectangle is positioned in the upper center. In the bottom left, there is a shape with a rounded top-left corner and a pointed right side. In the bottom right, there is a shape with a pointed left side and a curved bottom edge.

HALLINTO JA TALOUS

KATSAUS VUOTEEN 2022

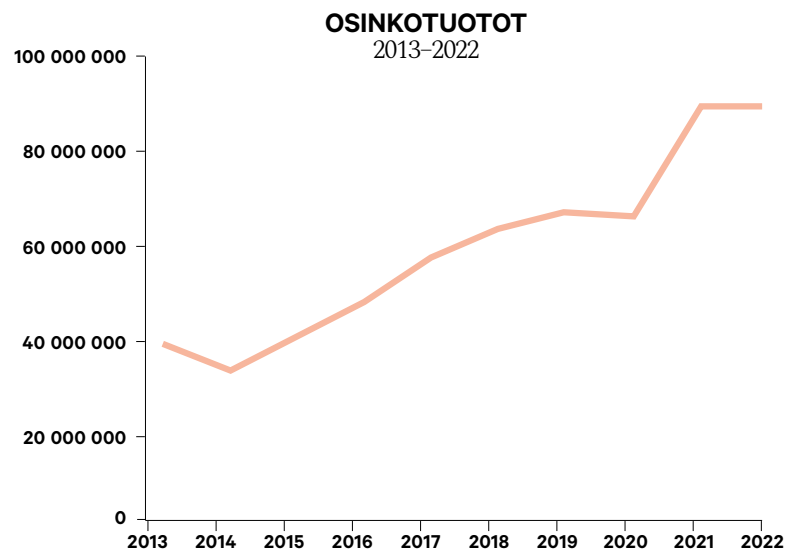
Koneen Säätiön toiminta perustuu sen omistamien sijoitusten tuottoon. Koneen Säätiön sijoitustoiminnan tehtävä on huolehtia säätiön sijoitusvarallisuudesta siten, että säätiön sääntöjen mukainen toiminta on vakaata nyt ja tulevaisuudessa. Sijoitustoimintaa ohjaa hallituksen määrittelemä sijoitusstrategia, sijoitustoiminnan työjärjestys sekä vuosittain laadittava sijoitustoiminnan toimintasuunnitelma. Koneen Säätiön sijoitustoiminnan ja varainhoidon lähtökohtana on tuottojen ja pääoman turvaaminen ja sijoitusten vastuullisuus. Säätiö pyrkii omistajana ja sijoittajana edistämään ekologisesti ja sosiaalisesti kestäväää ja hyvän hallintotavan mukaista yritystoimintaa.

Vuosi 2022 oli osake- ja korkomarkkinoille haastava. Inflaatiovauhti sai useat keskuspankit kiristämään rahapolitiikkaa ja nostamaan ohjauskorkoja ripeään tahtiin, mikä vaikutti sekä osakkeisiin että korkosijoituksiin negatiivisesti. Venäjän sota Ukrainassa ja sen välilliset vaikutukset nostivat hyödykkeiden, etenkin energian, hintoja entisestään. Euroopassa myös kaasun saatavuus aiheutti huolta. Geopoliittiset jännitteet, Kiinan tiukat koronarajoitukset ja toimitusketjujen ja logistiikan häiriöt lisäsivät sijoitusmarkkinoiden haasteita. Sekä osakkeet, joiden arvostukset olivat vuoden alussa huippulukemissa, että korkosijoitukset painuivat reilusti kolme neljäsosavuotta kääntyen syksyllä hienoiseen nousuun. Korkosijoitusten epätavallisen heikko tulos johtui markkinakorkojen nopeasta noususta erittäin alhaisilta lähtötasoilta. Inflaatio on osoittautunut laaja-alaisemmaksi ja sitkeämmäksi kuin mitä asiantuntijat alun perin arvioivat, minkä seurauksena korot pysyivät korkealla ennakoitua kauemmin.

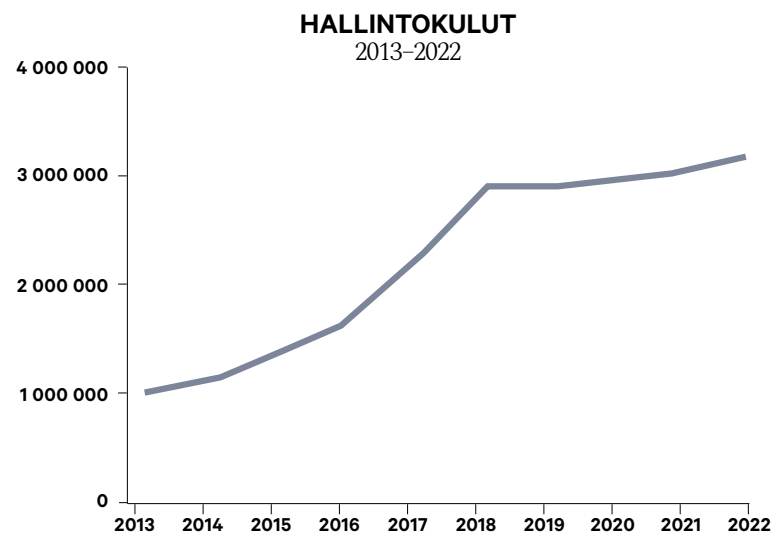
Vuoden aikana toteutettiin Koneen Säätiön strategian mukaista vastuullista sijoittamista ottaen huomioon sijoituskohteiden ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä tekijöitä ja

lisättiin sijoituksia kohteisiin, jotka erityisesti pyrkivät edistämään yhteiskuntaan tai ympäristöön liittyviä kestävyystavoitteita.

Säätiön sijoitushorisontti on pitkä. Pääosa Koneen Säätiön sijoitusomaisuudesta on sijoitettu osakkeisiin. Säätiön vuosittainen varainkäyttö ei perustu pelkästään yhden vuoden tuottoihin, koska talouden suhdannevaihteluiden tai markkinaolosuhteiden takia vuosittaisten juoksevien tuottojen summa voi vaihdella suurestikin. Apurahojen myöntösummista päättäessään hallitus huomioi sijoitusomaisuuden edellisen tilivuoden juoksevien tuottojen määrän sekä tulevaisuuden tuotto-odotukset. Säätiö ottaa huomioon myös sen, että tulevaisuuden rahoitustarpeisiin on varauduttava.

Saaren kartanon johtokunnalle maksettiin vuosi- ja kokouspalkkioita 7800 euroa.

Hallitukselle maksettiin vuosi- ja kokouspalkkioita sekä arvioitujen palkkioita yhteensä 69 704 euroa.

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
VARSINAINEN TOIMINTA		
Apurahat tieteelle, taiteelle ja kulttuurille		
Myönnetyt apurahat, avustukset ja palkinnot	-42 817 347,25	-43 847 614,00
Lahjoitukset	-4 500 000,00	-4 200 000,00
Saaren kartano		
Myönnetyt residenssiapurahat	-225 682,26	-244 766,00
Kulttuuritoiminta	-159 724,87	-68 293,94
Kiinteistökulut	-672 538,36	-531 497,84
Henkilöstökulut	-491 028,42	-433 637,68
Poistot	-382 537,62	-320 227,05
Muut kulut	-436 182,48	-353 693,84
	-2 367 694,01	-1 952 116,35
Ateenan kiinteistö		
Poistot	-4 999,80	-5 208,13
Muut kulut	-11 249,33	-4 566,28
	-16 249,13	-9 774,41
Muu varsinainen toiminta		
Tilaisuudet, Apurahat+ -toiminta ja yhteistyö	-183 326,05	-163 731,65
VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-49 884 616,44	-50 173 236,41
SIJOITUSTOIMINTA		
TUOTOT		
Osinkotuotot	86 613 622,02	86 562 581,04
Rahastojen tuotot ja myyntivoitot	24 177 249,98	28 955 572,56
Korkotuotot	50 981,05	130,74
Valuuttakurssivoitot	1 373 849,67	1 375 896,37
Arvonpalautukset	1 305 392,73	2 714 781,31
	113 521 095,45	119 608 962,02
KULUT		
Rahastojen myyntitappiot	-5 176 460,99	-1 204 662,15
Valuuttakurssitappiot	-5 915 247,36	-1 996 657,45
Arvonlennukset	-27 520 188,99	-2 069 024,48
Omaisuuksien hoitokulut	-1 515 902,34	-1 559 200,08
	-40 127 799,68	-6 829 544,16
SIJOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	73 393 295,77	112 779 417,86
HALLINTO		
Henkilöstökulut	-1 281 620,37	-1 070 347,78
Poistot	-690 732,36	-760 455,49
Muut kulut	-1 377 665,88	-1 320 744,90
HALLINTO YHTEENSÄ	-3 350 018,61	-3 151 548,17
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	20 158 660,72	59 454 633,28

Säätiö omistaa Saaren kartanon maa-alueen ja rakennukset, Lauttasaaren kartanon rakennukset sekä Ateenassa kiinteistön, joka on Suomen Ateenan-instituutin käytössä. Lisäksi säätiö omistaa Kullan luonnonsuojelualueeksi nimetyn ja suojellun maa-alueen Kemiönsaarella.

Säätiö omistaa KONE Oyj:n ja Cargotec Oyj:n A- ja B-osakkeita sekä Holding Manutas Oy:n osakkeita. Pörssissä noteerattujen B-osakkeiden markkina-arvo 31.12.2022 oli **527 145 245 euroa**.

Rahoitusarvopapereiden markkina-arvo 31.12.2022 oli **570 483 022 euroa**.

Vieraaseen pääomaan sisältyy Säätiön **103,4 miljoonan euron** velka apurahansaajilleen eli maksamattomat myönnetyt apurahat.

TASE

31.12.2022 31.12.2021

VASTAAVAA

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet		
Lauttasaaren kartanon puisto	736 689,90	902 861,57
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	1 592 545,74	1 592 545,74
Saaren kartanon puisto	14 006,32	17 507,90
Rakennukset	15 580 632,77	15 214 811,15
Toimitilojen osakkeet	2 083 931,10	2 083 931,10
Koneet ja kalusto	603 646,07	636 290,72
Muut aineelliset hyödykkeet	542 661,82	542 661,82
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	20 417 423,82	20 087 748,43

Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	9 391 104,32	9 391 104,32

Pysyvät vastaavat yhteensä 30 545 218,04 30 381 714,32

Vaihtuvat vastaavat

Siirtosaamiset ja muut saamiset	411 128,88	350 294,04
Rahoitusarvopaperit	570 483 022,37	544 337 469,82
Rahat ja pankkisaamiset	17 421 939,64	17 206 714,59

Vaihtuvat vastaavat yhteensä 588 316 090,89 561 894 478,45

VASTAAVAA YHTEENSÄ 618 861 308,93 592 276 192,77

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Peruspääoma	71 345,32	71 345,32
Lisäpääoma	5 126 174,51	5 126 174,51
Käyttöpääoma	489 176 799,58	429 722 166,30
Tilikauden tulos	20 158 660,72	59 454 633,28

Oma pääoma yhteensä 514 532 980,13 494 374 319,41

Vieras pääoma

Pitkäaikainen	62 950 293,00	63 232 295,40
Lyhytaikainen	41 378 035,80	34 669 577,96

Vieras pääoma yhteensä 104 328 328,80 97 901 873,36

VASTATTAVAA YHTEENSÄ 618 861 308,93 592 276 192,77

The background consists of a light blue field with several large, abstract orange shapes. One is a vertical rectangle at the top center. Another is a large, rounded shape on the left side. A third is a curved, pointed shape on the right side. The text is positioned in the middle-right area of the page.

**SÄÄTIÖN
IHMISET**

KONEEN SÄÄTIÖ SIIRTYI TOIMITUSJOHTAJAMALLIIN

Vuonna 2022 Koneen Säätiössä uudistettiin johtamisjärjestelmää ja siirryttiin toimitusjohtajamalliin. Toimitusjohtajaksi nimitettiin FT, dosentti Ulla Tuomarla 1.7.2022 alkaen. Tämän seurauksena vuodesta 2013 säätiössä johtajana toiminut Anna Talasniemi siirtyi uusien haasteiden pariin.

Anna Talasniemen ura Koneen Säätiössä ajoittui säätiön nopean kasvun vuosiin. Vuosina 2007–2021 säätiön vuosittain jaettavien apurahojen määrä seitsemänkertaistui ja säätiöön palkattiin paljon uusia työntekijöitä. Talasniemellä oli tärkeä rooli säätiön toiminnan ammattimaistamisessa, ja hänen organisaatiokykyään tarvittiin, kun esimerkiksi apurahaprosessia kehitettiin vuosien varrella yhä toimivammaksi ja apurahansaajia paremmin palvelevaksi. Talasniemen johtajakaudella säätiö kunnosti kulttuurihistoriallisesti merkittävän Lauttasaaren kartanon ja muutti tähän uuteen toimitilaan.

Talasniemellä on ollut keskeinen rooli säätiön kasvussa siksi merkittäväksi tekijäksi, joka se tänä päivänä on suomalaisen tieteen ja taiteen kentällä. Hänen verkostonsa tieteen ja varsinkin taiteen kentällä ovat kattavat, ja hänen asiantuntemustaan arvostetaan laajasti. Muun muassa säätiökentällä Anna Talasniemi tunnetaan aktiivisena keskustelijana ja aloitteentekijänä.

Vuodesta 2021 alkaen Talasniemi on ollut opintovapaalla ja opiskellut Jyväskylän yliopistossa kulttuuriympäristön tutkimuksen maisteriohjelmassa opintosuuntanaan taidekasvatus. Aikaisemmalta koulutukseltaan Talasniemi on filosofian maisteri. Juuri ennen opintovapaansa alkua Talasniemi sai yhdessä henkilökunnan ja halli-

tuksen kanssa päätökseen Koneen Säätiön strategiaprosessin, jonka myötä säätiö sai uuden strategian vuosille 2021–2025.

Ulla Tuomarla on taustaltaan ranskan kielen tutkija ja ranskan kääntämisen yliopistonlehtori, joka siirtyi säätiöön humanistisen tiedekunnan varadekaanin tehtävästä Helsingin yliopistosta. Vuodesta 2021 alkaen Tuomarla on hoitanut säätiössä johtajan opintovapaan sijaisuutta.

Toimitusjohtaja on säätiölain mukaan toimielin, joka mahdollistaa johtavaa toimihenkilöä selkeämmän toimivalta- ja vastuunjaon johtajan ja hallituksen välillä. Toimitusjohtaja vastaa säätiön tarkoituksen toteutumisesta säätiön hallitukselle, ja hän johtaa operatiivista toimintaa säätiön strategian, sääntöjen ja hallituksen ohjeiden mukaisesti.

Koneen Säätiön hallitus päätti siirtyä toimitusjohtajarakenteeseen osana säätiössä tehtyä organisaatiouudistusta, jonka myötä säätiöön luotiin aikaisemmin yksikkö rakenne. Säätiössä on neljä yksikköä – apurahat, Saaren kartanon taiteilijaresidenssi, talous ja hallinto sekä viestintä ja yhteiskuntasuhteet – joiden työtä johtaa yksikönjohtaja. Organisaation kehittämistä on tarvittu, sillä säätiö on kasvanut voimakkaasti viimeisen 15 vuoden aikana: apurahojen vuosittainen myöntösomma on kasvanut lähes 50 miljoonaan euroon ja henkilökunnan määrä on kolminkertaistunut.

Helsingin yliopistossa pitkän uran tehneellä Ulla Tuomarlalla on vankka kokemus hallinnon johtotehtävistä akateemisessa maailmassa. Vuodesta 2018 alkaen hän vastasi humanistisen tiedekunnan varadekaanina tiedekunnan opetusasioista, ja sitä ennen hän työskenteli Nykykielten laitoksen johtajana. Tieteellisessä työssään hän on tutkinut erityisesti median kielenkäyttöä, mutta myös kaukokirjallisuuden tyylipiirteitä. Viime vuosina Tuomarlan tutkimus on kohdistunut vihapuheeseen.

ANNA TALASNIEMEN LÄKSIÄISET 31.8.2022. SUURIMMAT KIITOKSEMME ANNALLE HÄNEN VUOSISTAAN JA PANOKSESTAAN SÄÄTIÖSSÄ!
KUVA: SUVI KORHONEN

UUSIA TYÖNTEKIJÖITÄ SÄÄTIÖSSÄ

Reetta Sassi

Reetta Sassi aloitti työt Koneen Säätiön toisena apurahasihteerinä elokuun alussa. Vakituksessa tehtävässä aloittanut Reetta on työskennellyt säätiössä aiemminkin eri rooleissa: ensimmäisen kerran vuonna 2019 Koneen Säätiön kieliohjelman vaikuttavuuden arviointiprojektissa korkeakouluharjoittelijana, sittemmin kahtena syksynä vuosittaisen apurahahaun hakuassistenttina.

”Tuntuu, että Koneen Säätiön työarjessa ollaan jatkuvasti yhteiskunnassa tapahtuvien asioiden hermolla. Mitä tahansa maailmassa onkin meneillään, säätiöllä on ollut mahdollisuus reagoida matalalla kynnyksellä ja suunnitella mahdollisia toimia. Pandemian alkuvaiheessa järjestimme esimerkiksi kotiresidenssejä taiteilijoille, ja Ukrainan sodan aikana olemme voineet järjestää tukea sotaa pakeneville tieteen- ja taiteentekijöille. Se pitää myös päivittäisen työn kiinnostavana: tehtävieni vaihtelevuus syntyy säätiön aidosta kommunikaatiosta ympäröivän yhteiskunnan kanssa.”

Hanna Vuorenmaa

Hanna Vuorenmaa aloitti työt Koneen Säätiön Helsingin toimipisteessä hallinto- ja talouskoordinaattorina syyskuussa. Hannan päätehtävänä on säätiön kirjanpito sekä ostolaskujen käsittely ja maksatus. Hanna on työskennellyt taloushallinnon tehtävissä kulttuuri- ja media-alalla toistakymmentä vuotta.

”Olen aina ollut kiinnostunut kulttuurista: tätä kuvastaa esimerkiksi se, että olen aikuisiällä opiskellut taidehistoriaa avoimessa yliopistossa. Koneen Säätiö onkin siitä houkutteleva työpaikka, että pääsen tehtävässäni käyttämään omaa taloushallinnon ammattiosaamistani, ja osana työyhteisöä pääsen näkemään, mitä kulttuurikentällä tapahtuu. Samalla opin koko ajan lisää säätiön tekemän tiederahoituksen kirjosta.”

KUVAT: DIANA LUGANSKI

HENKILÖGALLERIA

KONEEN SÄÄTIÖN HALLITUS 2022

HANNA NURMINEN
Filosofian kandidaatti,
kunniaohtori
Puheenjohtaja

ILONA HERLIN
Dosentti
Varapuheenjohtaja

MINNA NURMINEN
Kauppatieteiden maisteri,
filosofian maisteri

TUIJA KOKKONEN
Esitystaiteilija,
professori

JANNE KOTIAHO
Professori

MARKKU LONKILA
Professori

MAIJA KOIVISTO
Yhteiskuntatieteiden maisteri
Puheenjohtajan
henkilökohtainen varahenkilö

VESA KOIVISTO
Professori, dosentti
Varapuheenjohtajan
henkilökohtainen varahenkilö

SAAREN KARTANON JOHTOKUNTA 2022

SIRPA PIETIKÄINEN
Ekonomi
Puheenjohtaja

KIRSTI LEHMUSTO
Ekonomi
Varapuheenjohtaja

ANNA KIRVEENNUMMI
Tutkija ja koordinaattori

HENRI TERHO
Erityisasiantuntija

HEIDI GRÖNSTRAND
Professori

TUULA NÄRHINEN
Kuvataiteilija, arkkitehti ja
kuvataiteen tohtori

OTSO HUOPANIEMI
Dramaturgian ja näytelmän
kirjoittamisen professori

KONEEN SÄÄTIÖN HENKILÖKUNTA 2022

APURAHAT

KALLE KORHONEN
Tiede- ja
taiderahoituksen johtaja

MAIJA KARASVAARA
Apurahakoordinaattori

SILJA PASILA
Ohjelmakoordinaattori

NEEA ELORANTA
Apurahasihteeri
(6/2022 asti)

MARIANNE PARVINEN
Apurahasihteeri

REETTA SASSI
Apurahasihteeri

VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET

HELJÄ FRANSSILA
Viestintäjohtaja

LAURI ALAVIITALA
Viestinnän asiantuntija

SUVI KORHONEN
Viestinnän asiantuntija

ULLA TUOMARLA
Toimitusjohtaja

HALLINTO JA TALOUS

TIINA TOIVONEN
Hallinto- ja talousjohtaja

MARTINA LYBECK
Henkilöstösihteeri

TIINA LEPPÄ
Hallinto- ja
talouskoordinaattori
(7/2022 asti)

HANNA VUORENMAA
Hallinto- ja
talouskoordinaattori

JAN LAAKSONEN
Kartanonhoitaja

NIILO KOIVISTO
Harjoittelija, kiinteistöhallinto

SAAREN KARTANON RESIDENSSI

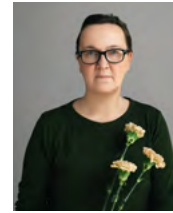
LEENA KELA
Residenssin johtaja

PIRRE NAUKKARINEN
Residenssi- ja viestintä-
koordinaattori

PIA BARTSCH
Yhteisötaiteilija

HEIDI LAPILA
Tilanhoitaja

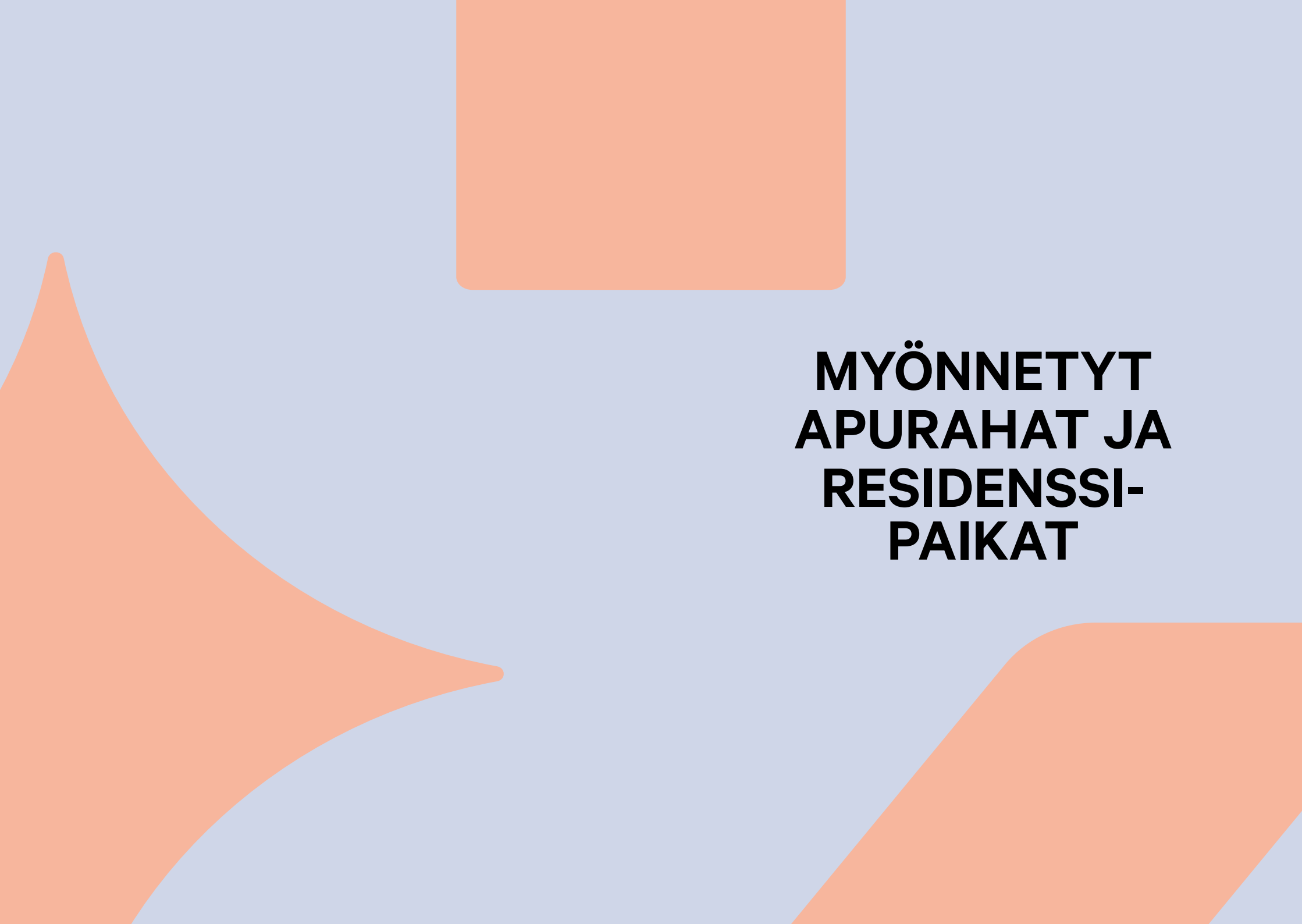
IIRIS LAHTI
Residenssiemäntä

JAANA ESKOLA
Ekologisesti kestävä residenssitoiminnan
koordinaattori (6/2022 asti)

ANU PÄÄKKÖNEN
Puutarhatyöntekijä
(4–10/2022)

The background features a light blue field with several abstract orange shapes: a large curved shape on the left, a rounded rectangle at the top center, and a large shape at the bottom right.

**MYÖNNETYT
APURAHAT JA
RESIDENSSI-
PAIKAT**

SYKSYN HAUSSA MYÖNNETYT APURAHAT

APURAHOJA YHTEENSÄ 356 KPL, 42 507 280 EUROA

TIETEEN MYÖNNÖT

Filosofian maisteri Sanna Kivimäki
| 25 000 €
Metsästäjä-keräilijöiden väestön-
kasvu, sen syyt ja seuraukset
Suomessa 4500-3500 eaa.

**Dr, Academy fellow Marta Lorenzon
ja työryhmä** | 199 200 €
Building in New Lands: Phoenician
sustainable architecture and
environmental adaptation along the
Mediterranean Sea

**Filosofian tohtori, arkeologi Oula
Seitsonen ja työryhmä** | 309 300 €
Aikalaisarkeologinen näkökulma
hyvinvointiyhteiskunnan eriarvoisuu-
teen: Oulun Vaakunakylä ja sen asu-
kasyhteisöt ajalla 1947-2025

**MSc, Research assistant Khorloo
Batpurev** | 135 700 €
Towards effective Private Land Con-
servation schemes

**PhD Victor Carrasco Navarro ja työ-
ryhmä** | 231 200 €
Plastic chemical cocktails: fate and
risks in freshwater ecosystems

PhD C. Lorna Culverwell | 171 400 €
The Mosquitoes of Finland and
Northern Europe. Book and photo
exhibition (Mosquitoes: The Beauty
Behind the Bite)

Filosofian maisteri Julia Hämäläinen
| 124 000 €
Monikäyttöiset viheralueet liikkumista
varten - kytkettyneisyys biodiversi-
teetin ja ihmisen näkökulmasta

**BSc Biological Sciences
Niko Johansson** | 48 900 €
Mitä kulkee lintujen matkassa? Höy-
henpuvussa kulkeutuvien sieni- ja
jäkälälajien selvitys molekulaarisella
lajintunnistuksella

Research Scientist Vafa Järnefelt
| 148 600 €
The capacity of environmental sus-
tainability assessments in measuring
circular economy – The extent of
prevalent methods and CE metrics in
capturing environmental impacts and
rebound effects

**FM, tietokirjailija Juha Kauppinen ja
työryhmä** | 31 100 €
Elämän avaimet – kuvitettu tietokirja
ja audiovisuaalinen, isoihin taideprint-
teihin perustuva näyttely maailman
ekosysteemien avainlajeista ja lajien
vuorovaikutussuhteiden merkityk-
sestä

Filosofian maisteri Anna Kervola
| 125 800 €
Motivaatiot ja tavat saavuttaa
ilmasto- ja luontopositiivisuus Suo-
men kunnissa

Filosofian maisteri Inka Kuusisto
| 96 300 €
Lumenviipymien kasvillisuusyhteisö-
jen ja lajiston seurannat muuttuvassa
ilmastossa

PhD Wenfei Liao | 126 600 €
Integrating urban studies with art:
Effects of urban land use on blue
space and bioaccumulation of heavy
metals in aquatic food webs

**FT, dosentti, tutkija Jussi Meriluoto
ja työryhmä** | 219 800 €
Management of post-mining waste
areas through cyanobacterial bioengi-
neering – Pilaantuneiden kaivosalu-
eiden kunnostus syanobakteereihin
perustuvalla menetelmällä

Filosofian maisteri Taru Niittynen
| 129 500 €
Oppiiko onnellinen hevonen parem-
min?

Kuvataiteilija Viljami Osvakainen
| 12 000 €
Eläintarhan eläimet

FT, tutkijatohdori Virpi Pajunen
| 173 100 €
Jokikunnostusten vaikutukset pohjan
mikrobiyhteisöjen monimuotoisuu-
teen ja vesiekosysteemin resilienssiin

**Dosentti Veli-Matti Pakanen ja
työryhmä** | 267 800 €
Itämeren rantaniittyjen ennallista-
misen ja hoidon optimointi lintujen
kannalta

**Maatalous- ja metsätieteiden tohtori
Kaisa Rissanen** | 149 900 €
Kaupunkipuiden toiminta, stressi ja
ekosysteempalvelut vaihtelevissa ja
muuttuvissa kaupunkiympäristöissä

Doctoral Student Eva-Maria Roth
| 30 000 €
Comparing the impact of continuous
cover forest management and rota-
tion forest management on long-term
soil carbon storage.

Docent Reza Sadeghi | 155 100 €
Unicellular eukaryotes and viruses: a
crucial, unexplored relationship

Saimaa Ilman Kaivoksia Ry | 52 500 €
Maamme rikkaudet 2023

**Maatalous- ja metsätieteiden
maisteri Janne Toivonen** | 77 500 €
Metsien rakenteellisen monimuotoi-
suuden arviointi lentolaserkeilauksen
ja optisen datan avulla

Dr María Triviño ja työryhmä
| 311 600 €
Enhancing resilience in boreal forests
to face climate change challenges

Filosofian maisteri Nea Tuomela
| 148 000 €
Luonnontilaisilta, ojitetuilta ja ennal-
listetuilta soilta vesistöihin valuvan
liukoisien orgaanisen aineksen omi-
naisuuksien ja mikrobiyhteisön raken-
teen vaikutukset hiilen kiertoön

FM Ossi Turunen | 75 000 €
Ekologisten ja evolutiivisten proses-
sien vaikutus lohen elinkierrolliseen
sopeutumiseen

**Filosofian tohtori, post doc -tutkija
Leena Virta** | 131 900 €
Matalien pohjien tuntemattomat
mikrobiot – Avain ilmastokriisiin?

**Kuraattori, väitöskirjatutkija
Satu Herrala** | 70 000 €
Embodied Curating as a Methodology
for Ethical Intra-Action – Assembling
conditions for art to summon collec-
tive and transformative agencies

**MA, Filmmaker, Doctoral Student
Erol Mintas** | 141 700 €
A Cinema Without Passport: Lear-
ning from non-state/transnational
film communities, and reimagining
non-institutional/trans-institutional
film studies.

**Filosofian maisteri, yhteiskunta-
tieteiden maisteri Lasse Poser ja
työryhmä** | 122 400 €
Porvarillisen tekijyyden kritiikki –
Keskustelukirja solidaarisuusverkos-
tojen kohtaamasta väkivallasta

**Tanssitaiteen tohtori
Anita Valkeemäki** | 59 500 €
Tavallistakin tavallisempia: Kes-
ki-ikäisten naisten puheenvuoroja
tanssi-improvisaation pitkäjännittei-
sestä harrastamisesta ja sen merkit-
tävyyydestä omaan olemiseen (oloon
ja eloon)

Väitöstutkija Nanni Vapaavuori
| 110 000 €
Valo materiaalina – valon materiaali-
ten ulottuvuudet esittävien taiteiden
valosuunnittelussa

**Dosentti, yliopistonlehtori Camilla
Kronqvist ja työryhmä** | 349 800 €
Ethical Explorations: Rethinking Our
Sexual Relations

**Dosentti, PhD, everstiluanttanti
(evp) Juha Mäkinen ja työryhmä**
| 378 400 €
Just and unjust environmental wars

**Filosofian maisteri
Jussi Pentikäinen** | 107 000 €
Kunniottava jännite: Taide ja etiikka
Emmanuel Levinasin filosofiansa

YTM Anna Penttilä | 122 000 €
Toimijuuden muutokset syömishäi-
riöissä

**Filosofian dosentti Erika Ruona-
koski ja työryhmä** | 434 800 €
Epäsuora filosofia vastarinnan muo-
tona: yksilöllisen toimijuuden vahvis-
taminen totuuden jälkeisenä aikana

**Valtiotieteiden maisteri
Irina Salmi** | 60 000 €
Kohti syvempää luontoyhteyttä –
teoreettinen viitekehys uudenaikaisella,
varhaiskasvatuksessa ja peruskou-
luissa sovellettavalle kestävyys- ja
ilmastonudgemenetelmälle

FT, dosentti Valtteri Viljanen
| 178 800 €
Pessimismin nousu: aikamme menta-
liteetin filosofinen diagnoosi

Dosentti, tutkija Aku Visala
| 136 100 €
Depressiosta kärsivien toimijoiden
vapaa tahto ja moraalinen vastuul-
lisuus

**PhD in History and Civilisation
Adriana Fabritius** | 198 800 €
Humanity's Pact for Survival: Eight-
eenth Century Narratives of Crisis
as the Foundation for Improving
Humans Beings' Relationship with
Nature

**FT Juha-Matti Granqvist ja
työryhmä** | 144 000 €
Ura, liikkuvuus ja perhe: suomalaiset
upseerit ja virkamiehet tulevaisuut-
taan rakentamassa vuoden 1809
jälkeen

**FT Heidi Hakkarainen ja
työryhmä** | 268 300 €
Lukemalla kansalaiseksi?
Lastenkirjat ja kasvatuksellinen
kirjallisuus
Suomessa, 1790–1850

**Tohtori, yliopisto-opettaja
Reetta Humalajoki ja työryhmä**
| 363 900 €
Omia, lainata, varastaa?
Alkuperäiskansakulttuurien käyttö
Suomessa läpi 1900-luvun

**Filosofian maisteri
Maria Jokela** | 124 000 €
Stereotyyppiä "idän" ja "lännen" välillä
myöhäisantiikista varhaiskeskialjalle

**Filosofian maisteri
Jenni Kirves** | 15 000 €
Sodan ja rauhan sanat
-esseekokoelma

**Filosofian tohtori
Suvi Kuokkanen** | 39 500 €
The Mechanisms, Motives and
Changing Manifestations of Exclusion
in Classical and Hellenistic Greece

**Filosofian tohtori, dosentti
Janne Lahti ja työryhmä** | 303 000 €
Suomen unohdettu siirtomaa?
Petsamo kansallisessa
muistissa ja yllirajaisissa yhteyksissä

**Filosofian tohtori
Kirsi Laine** | 120 000 €
Torpparin maatalous ja toimeentulo
Lounais-Suomessa 1750–1930

FT Janne Mäkiranta | 73 000 €
Kohti säänkestävää yhteiskuntaa: Meteorologia ja modernin yhteiskunnan taistelu sään kesyttämiseksi Suomessa 1860–1960

Filosofian tohtori Stefan Norrgård | 144 000 €
Climate, culture, and society. The Climatic History of Finland during the 18th Century

Filosofian maisteri Heidi Pitkänen | 93 000 €
Navigoinnin kehitys ja opetus Ruotsissa ja Suomessa 1740–1840

FM Tuuli Pauliina Räsänen | 93 000 €
Celebrated but Forgotten: Female Magicians in Northern Europe 1880–1890

Dosentti Juha Saunavaara ja työryhmä | 179 100 €
Tietoliikenneinfrastruktuuri, aika, yhteisö ja arktinen ympäristö

Filosofian tohtori Johanna Skurnik ja työryhmä | 237 300 €
Transimperiaalinen näkökulma liikkuvuuteen, materiaalisuuteen ja tilan rakentumiseen Suomen suuriruhtinaskunnassa, n. 1860–1918

Filosofian tohtori Merja Uotila ja työryhmä | 288 700 €
Säädellyt sävyt: väriaineet, värjärit ja välittäjät yhteiskunnallisen muutoksen kuvaajina 1400-1850

Dosentti, yliopistonlehtori Petteri Eerola ja työryhmä | 264 900 €
Vanhemmuuden yövuoro: Yöllisen hoivan jakaminen pikkulapsiperheissä

Kasvatustieteen maisteri Jarkko Impola | 93 000 €
The Problem of Time in Theory, Policy, and Practice of Higher Education

KT, tenure track -professori Mervi Kaukko ja työryhmä | 247 500 €
Paniikkiratkaisuista kohti yhdenvertaista pakolaiskasvatusta — Kriisimaista tulleiden oppilaiden osallisuus, tuki ja inklusio

FM Saira Kujanpää | 109 000 €
Training teachers for Islamic religious education: a case study from Finland

Mixed Finns ry | 100 000 €
Vertaistuelliset luku- ja kirjoituspiirit mixed-suomalaisille ja meiltä-meille-toiminnan opas

Humanitaarinen työtekijä Esko Nummenmaa | 124 000 €
Hauraita hetkiä: Lasten kokemuksia turvallisuudesta pakolaisleireillä.

Kasvatustieteen maisteri Antonina Peltola | 62 000 €
Yhteisöjen merkitys lapsille: Pienten lasten kokemuksia yhteisöjensä jäsenenä toimimisesta

Doctoral student at Tampere University Valeriia Smirnova | 124 000 €
Nationalism and foreign-language education in contemporary Russian high school

Dosentti, vanhempi yliopistonlehtori Tarja Tolonen ja työryhmä | 340 200 €
Nuorten tulevaisuuden unelmat ja siirtymät – kiinnittyminen yhteisöihin ja yhteiskuntaan

Doctoral researcher Judith Brenner | 96 000 €
AI-Powered Automatic Translation for Creative Video Games – Different Post-Editing Methods in the Translation Process and their Effects on Translations and Translators

Doctoral researcher Bojana Damnjanović | 124 000 €
Language interaction in border region: Relativization in Serbian-Bulgarian transitional dialects

FT, yliopistonlehtori Marko Jouste ja työryhmä | 50 000 €
Pohjoissaamelainen satukirja 1956 – Historiallisen arkistoaineiston palauttaminen yhteisölle ja avoimen käytön eettisten ja oikeudellisten käytäntöjen kehittäminen

FM Antti Kannisto | 102 000 €
Neuvo, kehotus ja käsky poliisitoiminnassa – vuorovaikutuslingvistinen tarkastelu järjestyksenpitöpuheesta

Dosentti, yliopistonlehtori Unni Leino ja työryhmä | 295 300 €
Suomen lauseet keskipitkillä aikavälillä

Professori Larisa Leisiö ja työryhmä | 98 500 €
Kielisilta ukrainan ja suomen välille

FM Simonas Noreikis | 122 000 €
Latvian itämerensuomalaisten paikannimien kerrostumista

University Lecturer, Docent Elizabeth Peterson ja työryhmä | 400 400 €
Kieliasenteet ja -ideologiat Suomessa / Language Awareness and Ideologies in Finland

FT, dosentti Janne Saarikivi | 93 400 €
Uralilaiset kantakielet: Ajoitus, paikannus ja kulttuuri

FM Jenna Saarni | 99 500 €
Kriisiajan viestintä ja sen haasteet digitaalisissa medioissa

Doctor Rauha Salam-Salmaoui | 149 300 €
Flawed, Real and Marginalized: Exploring emergent genders in Pakistani online streaming media

FT Jutta Salminen | 111 800 €
Suomen kielen polaarisuusainesten distributio tyypologisessa valossa

FT Erika Sandman | 135 600 €
Kielipiilliset evidenssiaalit vuorovaikutuksen resurssina: kieltenvälinen näkökulma

Filosofian tohtori Maiju Strömmer | 90 100 €
Monikielinen tekstityö alustataloudessa: keikkatyöläiset monilukutaitoaan ja työllistettävyyttään parantamassa

FT, dosentti Johanna Vaattovaara ja työryhmä | 261 400 €
Arkiuomien kielitietoisuudet ja muutokset

FT Mari-Liisa Varila ja työryhmä | 256 200 €
Tieteen ja taikuiden rajamailla: Noidat, alkemistit ja astrologit keskiajan ja uuden ajan alun englannin kielessä

Filosofian maisteri Tia Winther-Jensen | 51 000 €
Puhutun suomen reaaliaikainen hahmottaminen eri puhetilanteissa

Filosofian maisteri Sofia Bister | 120 000 €
Toislajisia tuntosarvia: Hyönteisten materiaalisuus kirjallisuudessa ekologisten kriisien aikana

Elävän kirjallisuuden festivaali / Teema ry | 20 000 €
Elävän kirjallisuuden festivaalin ja Tiiliskivi-klubin järjestäminen (2023–2026)

FM, tutkimusavustaja Henna Keränen ja työryhmä | 36 400 €
Runoilija Kallion kootut

Professori Sari Kivistö ja työryhmä | 331 800 €
Kirjallinen sukupuoli. Kadonneet kirjallisuuden lajit ja menneisyyden kuvittelu

Filosofian tohtori Miikka Laihinne | 111 000 €
Fragmentin mieli. Katkelmallisen muodon käyttömahdollisuuksia 2000-luvun suomalaisessa runoudessa

FT, tietokirjailija Minna Majjala | 86 400 €
Helvi Hämäläisen elämäkerta

Filosofian maisteri, teologian maisteri Johannes Melander | 120 000 €
Ruumiin, mielen ja eksistenssin kauhut: Kauhun affektiivisuus Marko Hautalan kauhufiktiossa

Filosofian maisteri Liisa Merivuori | 124 000 €
Trauman lävistämiä tarinoita – intersektionaalisesti syntynyt trauma nykykirjallisuudessa

Filosofian maisteri Linda Nurmi | 62 000 €
Vapaa suora esitys suomen- ja ranskankielisessä nykykirjallisuudessa

Filosofian maisteri Minttu Ollikainen | 30 000 €
Unten rajoilla – suomalaisen reaalifantasian paikka ja poetiikka

PhD, Docent Howard Sklar | 94 100 €
Denial of Self: The Hidden Costs of Discrimination

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura | 50 000 €
Minna Canthin näytelmien kriittiset editiot

PhD Student in Social and Cultural Anthropology Sidney Castillo | 66 000 €
Becoming through plants: Ayahuasca rituals and ethical well-being among the indigenous peoples of northeastern Peru

Väitöskirjatutkija, FM Susanna Jurvanen | 124 000 €
Kulttuuriset muutokset ja jatkuvuudet folkloreperformanssin multimodaalisessa poetiikassa Sääksmäen Ritvalan helkaperinteessä 1824–2025

Postdoctoral researcher Jaanika Kingumets | 162 800 €
Women’s Financial Subjectivities in Flux: Encountering Insecurities, Developing Strategies and Re-shaping the Self in Finland and Estonia

Taiteen tohtori Iina Kohonen | 18 000 €
Eläinten käyttöä 1950-luvun neuvostotieteessä tarkasteleva tietokirja

FT, tutkijatohtori Tuire Liimatainen | 113 700 €
Ulkosuomalaisten digitaaliset diasporat – Identiteetti, kuuluminen ja kansakuntaisuus verkottuneessa ajassa

Postdoctoral researcher Igor Mikeshin | 178 600 €
Prisoners of Conscience: Persecutions of Jehovah’s Witnesses in Russia and their Reception in Finland

Doctoral student Shikoh Shiraiwa | 31 000 €
Ideology of Heritage, Museum, Cultural Politics, and Construction of National Identity in Finland and Japan

FT, dosentti Tiina Suopajarvi ja työryhmä | 361 700 €
Luonnon kanssa ikääntyminen: Aistietnografinen tutkimus ikääntymisestä harvaan asutuilla alueilla

Filosofian tohtori, toimittaja Katri Talaskivi | 37 900 €
Näin minusta tuli kirjailija – tietokirja Suomessa asuvista ulkomaalaistaisista kirjailijoista

Filosofian tohtori Johanna Turunen ja työryhmä | 397 800 €
Epämukava museo: kohti turvallisia, rohkeita tiloja

Professori Terhi Utriainen ja työryhmä | 415 500 €
Kenen enkelit? Lumoa, tulkintoja ja kannanottoja kuvataiteen ja tieteen syklisessä otteessa

Professori Antti-Ville Villén ja työryhmä | 429 900 €
Musiikkiperinnön moninaisuus Suomessa

Professor Jan Schacher ja työryhmä | 431 800 €
How to Live Together in Sound? Towards Sonic Democracy

Filosofian maisteri Julia Bethwaite | 30 000 €
The Forms of Power on the Transnational Field of Art

Postdoctoral Researcher Zoë Jay | 183 100 €
The Eurovisionaries: How Fan Diplomats are Making Europe

Tutkijatohtori, YTT Tiina Järvi | 158 000 €
Elämä epäonnistumisen keskellä: toimijuuden rajat kriisiytyneessä Libanonissa / Acting upon and amid failure: limits of agency in crisis-hit Lebanon

Filosofian maisteri Reeta Adele Karjalainen | 107 000 €
My depressed ass laughing at memes. Multimodaalinen analyysi mielenterveyden ja mielenterveysongelmien representaatioista internet-meemeissä

KTT, VTM Maarit Laihonen
| 150 400 €
Ydinvoiman menneisyyden ja tulevaisuuden politiikka ja etiikka

DPhil, Associate professor, Docent Eveliina Lyytinen ja työryhmä | 342 000 €
Endings – Refuge, Time, and Space

Väitöskirjatutkija, VTM Katri Mäkinen-Rostedt | 15 000 €
Episteeminen valta – tutkimustiedon välittäjäorganisaatiot kansainvälisillä tieteiden ja politiikan saumakohdilla

Dosentti Taru Salmenkari | 132 600 €
Tutkimus kiinalaisten kansalaisjärjestöjen, muuttuvan julkisuuden ja autoritaarisen populismin nousun välisistä yhteyksistä

PhD Researcher Deniz Duman
| 32 500 €
What makes us groove?

Yliopistonlehtori Jari Martikainen ja työryhmä | 475 100 €
Ryhmienvälisiä suhteita ja paikallisia kohtaamisia – Maahanmuuttajataustaisten ja suomalaisten nuorten mielikuvia toisistaan, elämästään ja tulevaisuudestaan monikulttuurisessa Savossa

Filosofian tohtori ja dosentti Eveliina Saari | 36 000 €
Empatia teknologisoituvassa vanhushoivatyössä

FT, dosentti, apulaisprofessori Ilkka Pietilä ja työryhmä | 301 900 €
Rajatut sosiaaliset tilat – tutkimus Suomessa asuvien ikääntyneiden venäjänkielisten miesten sosiaalisista suhteista, kuulumisen tunteesta ja hyvinvoinnista

TT, dosentti, yliopistonlehtori Anna Sofia Salonen ja työryhmä | 351 800 €
Utopioita ruokajonosta: Aineellisen avun toisenlaiset tulevaisuudet

Yhteiskuntatieteiden maisteri, sosiaaliryöntekijä Evelina Sironen
| 126 000 €
Monipaikkainen tutkimus rasmin ja rakenteellisen syrjynnän vastaisesta sosiaalityöstä

Researcher Anna Tarasenko ja työryhmä | 296 000 €
Sensing as a Refugee: Vulnerable Bodies on the Move

Tohtori, dosentti Lina Van Aerschot ja työryhmä | 233 800 €
Kohti sosiaalisesti kestävää hoivaa: muistisairaudet henkilökohtaisena, sosiaalisena ja yhteiskunnallisena kysymyksenä

Associate Professor Anna-Maija Castrén ja työryhmä | 386 400 €
Networks of reproduction in the complex planetary future: Intimacy, companionship and family building in Finland, Portugal, and Scotland

Valtiotieteiden maisteri Juulia Katarina Heikkinen | 124 000 €
Arvonannon ekologia algoritmityhteiskunnassa

Apulaisprofessori, dosentti Tuomo Hiippala ja työryhmä | 312 100 €
Digital Sweatshops as Research Infrastructure? Critical and Practical Perspectives to Crowdsourcing in Academic Research

Väitöskirjatutkija Minna Kallioharju | 76 600 €
Esteettisyys, vastuullisuus ja visuaalisuus lastenmuodissa ja vanhemmuuden kulutuskuultuurissa

PhD, Postdoctoral researcher Daria Krivoson ja työryhmä | 378 900 €
Life-breaking and Life-making: A research project on social reproduction and survival in times of collapse

Valtiotieteiden maisteri Henri Laukkanen | 94 000 €
Nykytaiteen dokumentaatiot arvioimisen ja arvонluonnin välineinä

YTM, väitöskirjatutkija Ville Malila
| 76 500 €
Koiraeläinten kulttuuriset paikat. Modernisaation muutoksia ja hankauhia ihmis-koiraeläinsuhteissa

Tohtori Liina Mustonen | 146 800 €
Lähi-itä Berliinissä: Osallisuus ja rajat uudessa arabialaisen kulttuurin pääkaupungissa

Valtiotieteiden maisteri Martta Myllylä | 31 000 €
Kontrollia ja huolenpitoa. Humani-taarinen hallinta ja osallistumisen käytännöt turvapaikanhakijoiden vastaanotossa Suomessa

Yhteiskuntatieteiden tohtori Elina Niinivaara | 22 500 €
Vaiti vaaleissa, äänessä kadunkulmassa? Miten ymmärtää pakolais-taustaisten nuorten miesten poliittisuutta paremmin

University Lecturer Rune Saugmann ja työryhmä | 415 500 €
Understanding Nordic Digital Order: Digitalisation of Policing in the Nordics, Activism, and Surveillance Oversight

The Westermarck Society ry
| 40 000 €
Sosiologipäivät 2023-2026

YTM Renne Vantola | 132 000 €
Avaruusrönnön hallinta uudessa avaruustaloudessa: miten kaupalliset satelliittioperaattorit kohtaavat avaruusrönnön jätteisyyden?

TaM, FM Utu-Tuuli Jussila
| 122 000 €
Väitöskirjatutkimus: Extra/ordinary – Utopias And Norms in The Visual Representations of Non-binary Genders

Kasvatustieteiden maisteri Maija Koivisto | 30 000 €
Tyhjä syli. Kuurot naiset, avioliittolaki, pakkoabortoinnit ja -sterilisaatiot Suomessa vuosina 1929–1970

FT Tuuli Kurki ja työryhmä
| 495 000 €
Visibilising counter-stories of mental health

Yhteiskuntatieteiden maisteri Pauliina Lukinmaa | 130 000 €
Ylirajaisen solidaarisuuden muotoja kriisin aikana: Pietarilaislähtöisten LHBTIQ+ aktivistien toiminta Baltiassa

PhD Elina Suoryrjö ja työryhmä
| 14 900 €
Aquatic Encounters, experimental publication

Doctoral Researcher Nóra Ugron
| 107 000 €
Transformative Imaginaries Across Queer-Feminist Literary and Liberating Activist Knowledge Production

FM Miika Pölkki | 34 000 €
Sivellinkirjoituksen rooli Itä-Aasian kulttuuripiirin perustana

Akatematutkija Riitta Rainio ja työryhmä | 423 400 €
Pyhä ääni ja äänimaisema Fennoskandian muinais- ja nykyperinteessä

Filosofian maisteri Teppo Reinikainen | 126 000 €
Vammaisuuden representaatiot metallimusiikissa

Dr Donna Roberts | 69 900 €
A Feeling for Nature: Surrealism, from Natural History to Ecology

FM Susanna Walden-Antikainen | 78 000 €
Taidetta propagandan ehdoilla? Säveltäjä Yrjö Kilpinen kansallissosialistisen propagandaministeriön vaikutuspiirissä

Filosofian tohtori Janne Vanhanen
| 74 000 €
Musiikin rajoilla: äänifiktio käsite musiikin vastaanotossa

Filosofian maisteri Suvi Vepsä
| 125 000 €
Hoiva, yhteisöllisyys ja yhteistyö 2020-luvun monilajisessa taiteessa

PhD Researcher in Global Development Studies Christopher Chagnon | 63 600 €
From Z(ambia) to A(mazon Inc.): Investigating Zambian Approaches to Personal Data Harvesting

Professori Markus Jäntti ja työryhmä | 19 400 €
Thomas Piketty'n Capital et idéologie -teoksen suomennoksen loppuunsaattaminen

Yhteiskuntatieteiden maisteri Joel Kaitila | 45 000 €
Päämäärät vailla keinoja? Kilpailukyvyn idea Suomen 2010-luvun työmarkkinapolitiikan muutosten ja vientiveitoisen kasvamallin eroosion ajurina

Dosentti, erikoistutkija Erja Kettunen-Matilainen ja työryhmä | 377 700 €
Hyvä ja paha palmuöljy. Ruokaturvallisuus, paradigmamuutos ja sidosryhmien neuvottelut Indonesiassa ja EU:ssa

Doctoral Researcher Soma Basu | 125 000 €
Unending Everyday Violence: Communal Riots, Rumours and Memories in the Digital Age

Tutkijatohtori Veera Ehrlén
| 37 000 €
Median rooli liikuntakulttuurin tasa-arvon edistämisessä ja seksuaalisen häirinnän vastaisessa työssä

Professori Noora Hirvonen ja työryhmä | 290 900 €
Tekoäly nuorten arjen tietokäytännöissä

Doctoral student Bianca Welker
| 124 000 €
Narrating the populist and far-right worldview: Cross-platform analysis of alternative online news media and their usage of mainstream and alternative social media platforms

Valtiotieteiden tohtori Juho Vesa ja työryhmä | 292 100 €
Lobbaus sosiaalisessa mediassa

PhD Researcher Yelyzaveta Glybchenko | 73 000 €
Visual Peacetech: Digital Visual Images as Security-Building Tools

Väitöskirjatutkija Helmi Kajaste
| 46 000 €
You see a lock anywhere? Architectural boundaries through cinematic frames

Doctor of Arts David Munoz Alcantara ja työryhmä | 329 600 €
Energy-Matters in the context of war. Neo-extractivism, fossil fascism, and the post-national question

Visual Artist, Doctoral Candidate Sheung Yiu | 119 000 €
Hyperimage Atlas – An Online Database for a Critical Posthuman Image Theory on Algorithmic Image Culture

Väitöskirjatutkija/Projektitutkija Fanny Aapio | 105 000 €
Ruokaa monimuotoisuudelle: Ruoka osana ihmisten ja maapallon hyvinvointia – Food for Biodiversity: Links between food, environment, and wellbeing

Biofilinen sisustusarkkitehti / muotoilija Carita Ahonen | 63 000 €
Orgaanisen julkisivumateriaalinen kehittäminen, joka toimisi ympäristöä elävöittävässä hiilinieluna

YTT, tutkija Riikka Aro | 150 100 €
Ruokakansalaisuus kumppanuus- ja kotitarveviljelyssä: rakentuminen, merkitykset ja ruokajärjestelmän muutospotentiaalit

FT, dosentti Anni Arponen ja työryhmä | 331 800 €
Yksilön rooli biodiversiteettipolitiikan murroksessa

BirdLife Suomi | 363 000 €
Lintutietojärjestelmän modernisointi ja kehittäminen

Master of Laws, PhD candidate Alessandra Cafà | 126 000 €
The evolving relationship between the Sámi People and the European Union and its effects on the EU Environmental Law and Policy

Filosofian maisteri, tietokirjailija Laura Ertimo ja työryhmä | 72 000 €
Suuri leikki - muutos ja lohtu ekokriisien aikakaudella

Post-doctoral researcher Anna Hausmann | 181 900 €
Assessing public perceptions of the global environmental crisis on social media

Taiteen tohtori, arkkitehti Hella Hernberg | 166 000 €
Capabilities of care: Mediating the regenerative use of vacant spaces

Psykologian maisteri Marianna Melin | 30 000 €
Nudging towards active commute and school transport: Using behavioral insights for climate change mitigation

Project Researcher Moritz Petersmann | 126 000 €
Fit for governing the triple planetary emergency? Towards enabling sustainability transformations at international science-policy interfaces

Junior researcher Jubeen Sharbaf | 123 000 €
Sustainability competencies of change agents

Apulaisprofessori Pirjo Kristiina Virtanen ja työryhmä | 376 400 €
Biokulttuurinen perintö ja ei-lineaarinen aika: Biologisten prosessien ja paikkojen yhteisöpohjainen tuntemus ja vahvistaminen

Yhteiskuntatieteiden tohtori Joonas Vola | 112 500 €
Ympäristön oikeushenkilöllisyys ja planetaarinen oikeudenmukaisuus

Eettisen kaupan puolesta ry | 94 000 €
Vastuullisuuskoulu – sanoista tekoihin

Kasvatustieteen maisteri Heli Harjama | 62 000 €
Kestävyys perusopetuksen maailman-käsityksessä. Tutkimuksessa selvittää perusopetuksen muodostama maailmankäsitys ja tämän kestävyys

Taiteen maisteri Jukka Isotalo | 138 600 €
Kierrätyslasin hyödyntämiskonseptin kehittäminen, laajentaminen ja dokumentointi

Hallintotieteiden tohtori Henna Juusola | 115 500 €
Kansainvälisen korkeakoulutuksen ekososiaaliset periaatteet ja käytännöt ilmastokriisin aikakaudella

Dosentti, vanhempi yliopistonlehtori Timo Kuuluvainen ja työryhmä | 43 900 €
Ekologinen metsänhoito -kirja

Nukketeatteritaiteilija, muusikko Henrika Nieminen | 18 500 €
Plastic Rapids – Muovivirrat: Ympäristö- ja taidekasvatustyöpajoja lapsille

Hammasteknikko Teemu Oinio | 34 000 €
Ois siistimpää, jos ois siistimpää

Professori Ilkka Ratinen ja työryhmä | 109 200 €
Luokanopettajaopiskelijoiden kestävyysmuutoskyvykkyyden edistäminen transformatiivisen oppimisen avulla

Uus Kulttuuri Ry | 25 000 €
Yhteisöpuutarha Plantiksen toiminnan vakiinnuttaminen, kehittäminen ja vaikuttavuuden tehostaminen

Doctoral student in Sustainability Science Ladan Abrari | 138 000 €
Sodan ympäristöjalanjäljen arviointi / The assessment of the environmental footprint of war

Senior University Lecturer Sunil Kumar Lindström Ramamoorthy ja työryhmä | 70 300 €
Sustainable wood fibers: current trends and the future

Diplomi-insinööri Petteri Siitonen | 60 000 €
Kohti sosiaalisesti kestävää kysyntäjousto: kuluttajanäkökulmien huomiointi kotitalouksien kysyntäjousto suunnittelussa

TAITEEN JA KULTTUURIN MYÖNNÖT

Elokuvaohjaaja Katja Gauriloff | 108 000 €
Kolttaasamelaisesta tarustosta ammentavan pitkän, kokeilevan elokuvan ennakkotutkimus ja käsikirjoittaminen

Elokuvaohjaaja, taiteen maisteri Jesse Jalonen | 30 000 €
Vaihto ja palautus

Elokuvatuottaja Ida Karoskoski ja työryhmä | 63 500 €
Kaikki jäljelle jäävä valo -elokuva

Käsikirjoittaja, tutkija Kristiina Koskinen | 38 800 €
Lyhytdokumentin käsikirjoittaminen ja tuotanto

Taiteen maisteri Elisa Kujala | 15 000 €
Autofiktiivinen seurantadokumentti seksuaalisen väkivallan trauman hoidosta – suunnittelu ja toteutus

Filmmaker, Psychologist Mariangela Pluchino ja työryhmä | 131 520 €
Establishing film collective Film Tonight!

Taiteen maisteri Sanni Priha | 66 980 €
Taiteellinen työskentely elokuvantekijänä kahden dokumentaarisen elokuvahankkeen parissa

Ohjaaja-käsikirjoittaja Lauri Randle | 36 000 €
101. Kilometri televisiosarjan käsikirjoitusten laatiminen

Filosofian maisteri, taiteen kandidaatti Hannu-Pekka Vitikainen ja työryhmä | 39 600 €
Sera Martikaisen dokumentaarisen elokuvan AMIS kehittäminen

Filmmaker Andrea Zapata-Girau ja työryhmä | 63 850 €
Imatra – Production of a short film and video podcasts about the subjects of addiction, free will and the creation of habitable spaces of intimacy

Freelance-taiteilija Teo Ala-Ruona | 60 000 €
Taiteellinen työskentely uusien esitysten parissa

Ohjaaja, kirjoittaja Hassan Alssaleh ja työryhmä | 71 450 €
Oriental Maqam -näytelmä

Performance maker Dash Che ja työryhmä | 110 000 €
What would Skomorokh do?!

Playwright Mikhail Durnenkov | 27 000 €
Cassandra Department: A play based on historical materials about scientists and researchers whose ideas were ahead of their time
DuvTeatern rf | 210 000 €
TIKSI - Tillgänglighet som konstnärlig strategi och inspiration

Tanssitaiteen maisteri Laura Feodoroff | 15 000 €
Vaietut askeleet – Jäävtövvum lääu'k -tanssielokuvahanke

Teatteritaiteen maisteri Heli Hyttinen ja työryhmä | 20 000 €
Itkupilli-sooloesitys äänellä itkemisestä

Esitystaiteilija, äänitaiteilija, kuvataiteilija Minerva Juolahti | 30 000 €
Radikaali hetkellisyys: ihmisen ääni muistamisen ja unohtamisen prosesseissa

Näytelmäkirjailija ja dramaturgi Marie Kajava | 72 000 €
Näytelmän kirkastaminen ja kirjoittaminen sekä dramaturginen työskentely

Teatteritaiteen maisteri Anna Kankila ja työryhmä | 16 000 €
Tätä voi vielä käyttää (työnimi) -esityksen työstäminen

Teatteri-ilmaisun ohjaaja (AMK) Riikka Kasper ja työryhmä | 30 000 €
Hyvästi Saimaa – dokumentiteatteriesitys kaipuusta juurille

Taiteilija Essi Kausalainen | 118 000 €
Taiteellinen työskentely Tutkijat -esitystrilogian ja 14-osaisen Carnival of the Animals -esityssarjan parissa vuosien 2023–2025 aikana

Dramaturgi (TeM) Tarleena Laakko ja työryhmä | 106 250 €
Hirviömäisen teossarjan toteuttaminen, työskentely, yhteisen praktiikan kehittäminen ja syventäminen

Tanssitaiteen maisteri Iiris Laakso ja työryhmä | 43 000 €
Lesbo Erotics: The Garden Party – poikkitaiteelliset lesbofestarit

Koreografi (MA) ja taiteellinen johtaja Sonya Lindfors ja työryhmä | 85 000 €
One Drop -näyttämöteoksen toteuttaminen ja esittäminen Suomessa ja ulkomailla vuonna 2023

Näytelmäkirjailija, Teatteritaiteen maisteri Pipsa Lonka | 72 000 €
Kaunokirjallinen työskentely

Taiteen maisteri Aku Meriläinen ja työryhmä | 76 000 €
Nakurampa – taiteellinen prosessi ja sosiaalinen media haastamassa syrjiviä kulttuurisia piirteitä rampaperspektiivistä

Tanssitaiteilija Tiia Nyysönen | 72 700 €
Taiteellinen työskentely kolmessa eri hankkeessa tanssijana, koreografina ja pedagogina

Raakaa tradia ry | 78 870 €
Raakaa tradia - Perinteen uudelleen-tulkitsijoiden yhteisö herättää itämerensuomalaiset vuotuisjuhlat eloon näyttämöllä ja bileissä

Tanssitaiteilija Janita Rantanen ja työryhmä | 60 000 €
Maisemia kaamoksesta – liike- ja äänimaisemien sarja galleriatilaan

rendezvous ry | 130 000 €
rendezvous ry:n toiminnan mahdollistaminen sekä dialogiin perustuvan ja pitkäjänteisyyteen tähtäävän toimintamallin kehittäminen

Taiteen maisteri Otto Sandqvist | 80 000 €
Kolmen teatteriteoksen kirjoittaminen ja kahden ennakkosuunnittelu sekä ohjaus

Tanssitaiteen maisteri Katja-Maria/Kay Taavitsainen | 30 000 €
Taiteellinen työskentely

Äänisuunnittelija, säveltäjä Jouni Tauriainen | 72 000 €
Intuitio ja alitajuiset aistikokemukset säveltämisen instrumentteina

Haminan runoyhdistys ry | 24 000 €
Runouden rajoilla 2023 -tapahtuma, teemana sukupuoli

Kirjailija Nelli Hietala | 60 000 €
Ekologisen romaanin kirjoittaminen kuvanveistäjä Eva Ryynäsestä
Kirjailija, vapaa toimittaja Iida Sofia Hirvonen | 60 000 €
Romaanin kirjoittaminen ja muu kaunokirjallinen työ

FM, väitöskirjatutkija Reeta Holopainen | 30 000 €
Sanoja ihmeellisten korprien kätköistä ja palavalta planeetalta. Runous luontokokemusten ja maailmanparannuksen kielenä

Kuvataiteen maisteri Pilvi Hyväri | 50 000 €
Vanhoillislestadiolaisuudesta kertova sarjakuvromaani Koeta pysyä herttaisena (työnimi)

FM, TaM, kirjailija ja kuvataiteilija Tiina Lehikoinen | 72 000 €
Esseitivän romaanin Pieli – Mitä on saaren sydämessä kirjoittaminen sekä teokseen liittyvän näyttelyn MUA-PIÄ toteutus

Kirjailija, toimittaja Piia Leino | 15 000 €
Romaanin kirjoittaminen
FM, kirjailija Laura Lindstedt | 108 000 €
Kaunokirjallinen työskentely

Kirjailija Silja Liukkonen | 60 000 €
Kahden romaanin kirjoittaminen

Kirjailija, kirjoittamisen opettaja Erikka Mykkänen | 30 000 €
Nuortenkirjan ensimmäisen version kirjoittaminen ja esseeteoksen valmiin version kirjoittaminen

Kirjailija, teatteriohjaaja, kuvittaja Harri István Mäki | 15 000 €
Nuorten mysteeriromaanin "Hiekkaloula" kirjoittaminen

Kirjailija Tuukka Pietarinen

| 30 000 €

Alkupiste-runoteoksen kirjoittaminen

Runoilija Stina Saari | 50 000 €

Monitaiteellisen, runollisen teoksen työstäminen: työnimi "TsundeRe Ra RA RA R"

Kirjailija, sanataideohjaaja**Vuokko Sajaniemi** | 48 600 €

Sanataidetyö sateenkaariseniorien ja Pohjois-Karjalan sateenkaarihistorian parissa

Filosofian maisteri**Janne Salo** | 54 000 €

Ranskalaisen kaunokirjallisuuden suomentaminen

SivuvuoloplatforM Ry

| 158 400 €

New Havens & Humanoids

Kirjailija, kääntäjä**Pauli Tapio** | 60 000 €

Poissaolosta- ja Ylläpitämisestä-proosaateosten kirjoittaminen

Kirjailija Taneli Viljanen

| 72 000 €

Glitterneste-lajihybriditeoksen kirjoittaminen

Kirjailija, taiteiden tutkimuksen yli-**oppilas Jenna Viro ja työryhmä**

| 20 650 €

Tuhkimo-leikkaus-teoksen kokeellisen äänikirjatoteutus

FM Eeva Åkerblad | 45 000 €

Romaanin kirjoittaminen

Kuvataiteilija, Kuraattori,**Näyttelymestari Krister Gråhn**

| 46 600 €

Nykytaidekentän, paikalliset asuinkiinteistömarkkinat sekä yleisön yhdistävän näyttelykonseptin luominen

Artist, curator Seokho Hwang ja**työryhmä** | 101 900 €

Drifts | Ungoverned Lives

MFA Haidi Motola ja työryhmä

| 87 500 €

Menetettyt maalaukset – requiem Maroun Tombin näyttelylle / The Lost Paintings – a requiem for Maroun Tomb's exhibition

KuM, TaM / vapaa kuvataiteilija**Henna Aho** | 63 000 €

Taiteellinen työskentely ja uuden maalaussarjan tekeminen

Nykytaiteen maisteri, taiteilija**Matti Aikio** | 60 000 €

Kokopäivätoiminen taiteellinen työskentely, uusi teos yksityisnäyttelyyn Galleria MAA-tilaan sekä Helsinki Biennaaliin

Master of Arts /**Multimedia Artist,****Filmmaker Uzair Amjad** | 30 000 €

The Terrain Between

Kuvataiteilija Dylan Ray Arnold

| 60 000 €

Taiteellinen työskentely hermoston asentoina arjen ekologiassa

Ars Longa -talon taiteilijat ry

| 33 470 €

Ars Longa -talon monitaiteellinen näyttelytoiminta

Kuvataiteen maisteri Inka Bell

| 60 000 €

Taiteellinen työskentely

Kuvataiteen maisteri Sebastian**Boulter** | 60 000 €

Taideteokset Saksan arkeologisen instituutin Ateenan osaston 150-vuotisjuhlanäyttelyyn vuonna 2024

Taiteen maisteri**Timo Bredenberg**

| 36 850 €

Taiteellinen työskentely ohjelmistaiteen ja aseamisen tekstitaiteen parissa

MA / Artist Shia Conlon | 124 000 €

Free to Desire: questions of trans liberation

Valokuvataiteilija**Jesper Dolgov** | 33 400 €

Absorptio – Empatia: analogisen valokuvan tekniikoin toteutettavan teoskokonaisuuden parissa työskenteleminen

Frame-säätiö | 120 000 €

Suomen paviljongin näyttely Venetsian taidebiennaalissa 2024

Valokuvataiteilija**Jasmine Färling** | 22 500 €

Nothing is true, everything is possible

Taiteen maisteri, HuK,**kuvataiteilija AMK Eeva Hannula** |

90 000 €

Taiteellinen työskentely

Taiteen maisteri (TaM)**Tia Hassinen ja työryhmä** | 18 750 €

My Body, My Temple – Paradise in Me: performatiivisen veistoskokonaisuuden suunnittelu ja taiteellinen työskentely

BA Arts and Design**Roos Hermesen** | 15 000 €

Artistic work, research and planning

Kuvataiteen maisteri**Appu Jasu** | 15 000 €

When Andromeda and Milky Way Embrace - näyttelykokonaisuuden työstäminen

Kuvataiteilija (AMK)**Kati Juurikka ja****työryhmä** | 62 840 €

Teoskokonaisuus, jonka estetiikka pohjautuu käytännön tekemiseen tekstiilin kierrätyksessä ja jätteen käsittelyssä

Kuvataiteen maisteri**Iiris Kaarlehto** | 30 000 €

Taiteellinen työskentely

Kuvataiteilija Arsi Keva | 30 000 €

Taiteellinen työskentely

Sculptor, visual**artist Spartak Khachanov** | 30 000 €

Multimedia project 'The Impersonal'

Taiteilija Saara**Kolehmainen** | 30 000 €

Taiteellinen työskentely

Kuvataiteen maisteri**Anikó Kuikka** | 57 500 €

Taiteellinen työskentely

Kutikuti ry | 160 520 €

Nykysarjakuvan suunnat

Taiteen maisteri**Emilia Laatikainen** | 22 500 €

Päihderiippuvuudesta kertovan sarjakuvateoksen työstäminen

Taiteen maisteri Iisa Lepistö

| 71 500 €

Graniitin parissa työskentely veiston, tutkimuksen sekä kirjallisen ilmaisun keinoin

Taiteen kandidaatti Linnea Lindgren**ja työryhmä** | 16 000 €

Erilaisia visuaalisia ilmaisumuotoja yhdistävä taidejulkaisu, joka tutkii esineitä suhteessa ihmiseen

MFA Meri Linna ja työryhmä

| 96 390 €

Politics of poop – a collaboration between art and science

Kuvataiteilija Kaisa Luukkonen

| 30 000 €

Työskentely tulevaisuuksia muokkaavien tunteiden parissa neljän eri projektin muodossa käyttäen performatiivisia ja materiaalilähtöisiä työskentelytapoja

Valokuvataiteilija**Tuomo Manninen** | 86 400 €

Me-ryhmävalokuvakvasarjan kuvaaminen ja esittäminen Helsingissä, Madridissa ja Mexico Cityssä

Valokuvataiteen kandidaatti**Sonya Mantere** | 30 000 €

Reconstructing Identities: She Wanted To Be Named Rebecca - valokvasarjan työstämiseen ja taiteelliseen työskentelyyn

Taiteen maisteri, valokuvataiteilija**Nelli Moisander (Palomäki)**

| 72 000 €

Speed of Dark - analogisesta valokuvasta, pimeydestä ja työn kytkeytymisestä luonnonkiertoon

Taiteilija Akuliina Niemi | 120 000 €

Taiteellinen työskentely Ane-moi-hankkeessa

Taiteen maisteri Sofia Okkonen ja**työryhmä** | 105 800 €

Taiteellinen työskentely, näyttelytoiminta ja teoskulut

Kuvataiteilija Panu Ollikainen

| 30 000 €

Taiteellinen työskentely puuveistosten ja maalauksien parissa

Pertin Valinta | 208 500 €

Outsider Art Festivalin OAF Akatemia-ohjelman perustaminen tilaustuotannoille ja ohjelman tuotanto vuosina 2023-2025

Kuvataiteilija Matias Putus

| 60 000 €

Taiteellinen työskentely sekä uusien teosten suunnittelu ja toteuttaminen laajaan yksityisnäyttelyyn

Teacher, Researcher and Practitioner of Design Roby Redgrave**Mcperson ja työryhmä** | 90 200 €

Almanac — A trans-centered publishing and mutual aid initiative

Filosofian maisteri Ida-Emilia Reini**ja työryhmä** | 70 690 €

Life goes on – chronicles of Russo-Ukrainian war

Artist Iona Roisin | 68 380 €

Careful Talk: Some words crossed out, some words underlined

Kuvataiteilija Riiko Sakkinen

| 54 700 €

Fuge-Finlandia-Hymni

MArch, Visual Artist**Lorenzo Servi** | 45 000 €

The City Is Ours: Things to Look For Along the Way

Kuvataiteen maisteri**Kaarlo Stauffer** | 60 000 €

Vapaa taiteellinen työskentely

Taiteen maisteri Julia Strandman

| 30 000 €

Marras – suomalais-karjalaisen mytologian ja loitsuperinteen uudelleentulokinta ja queerfeministinen representaatio kuvataiteen avulla

Kuvataiteilija**Saimi Suikkanen** | 34 500 €

Swimming, floating

Taiteiden maisteri, luonnontieteiden**kandidaatti Niina Tervo** | 91 600 €

Taiteellinen työskentely sekä teossarjan ja näyttelyiden toteuttaminen

Kuvataiteen maisteri Jenni Toikka**ja työryhmä** | 57 500 €

Videoteoksen valmistaminen

Taidemaalari Ville Välikangas

| 30 000 €

Taiteellinen työskentely ja näyttelyiden pitäminen

Kuvataiteilija AMK Jan Anderzén

| 72 000 €

Monialainen taiteellinen työskentely Tomutonttu-hahmon parissa

Kuva- ja äänitaiteilija**Heta Bilaletdin** | 61 900 €

Taiteellinen työskentely soivan installaation, tilaan levittäytyvän elokuvan ja kokeellisen musiikin parissa

Elävän Kuvan Keskus ELKE ry

| 36 070 €

Virtuaalinen taide todelliseksi – VR-taiteen esittämistä kartoittava kiertue sekä selvitys levityspotentiaalista ja toimijaverkostosta

Videotaiteilija, teatteritaiteen**maisteri Jenni Kokkomäki ja****työryhmä** | 58 800 €

Ikääntymistä käsittelevän monikanavaisen videoteoksen Graces toteuttaminen

Kuvataiteilija Terhi Nieminen

| 60 000 €

Taiteellinen työskentely kuvataiteilijana

Artist Agnieszka Pokrywka
| 54 000 €
Fermentation vs. Fragmentation:
Making-with microbes as a regenerative practice

Musiikin maisteri, tohtorikoulutettava Matti Pulkki ja työryhmä
| 29 870 €
Loudspeaker Baptism – Kaiutin Kaste

Biotaiteilija Johanna Rotko
| 30 000 €
Eläviä kuvia

Doctoral student, Artist Gregoire Rousseau ja työryhmä | 92 850 €
lumbung radio – inter-local online community radio originating from documenta fifteen

Äänitaiteilija Johanna Sulalampi
| 30 000 €
Taiteellinen työskentely äänitaiteilijana
Äänitaiteilija Antti Tolvi | 60 000 €
Taiteellinen työskentely äänitaiteen kokeellisen musiikin kentällä

MuM Venla Ilona Blom | 52 500 €
Taiteellinen työskentely: Mielenterveysaiheisen IHMISKO(N)E-teostrilogian II- ja III-osan sävellys-, sanoitus- ja käsikirjoitustyö

Musician Benjamin Faconnier
| 30 000 €
Benjamin Faconnier & the Papillon
Project: Afropean music, transborder identities, and decolonization of stages

Musiikin maisteri Linda Fredriksson | 108 000 €
Sävellystyö sekä taiteellisen ilmaisun kehittäminen

Säveltäjä Aurora Hentunen
| 60 000 €
Taiteellinen työskentely akustisen ja elektronisen musiikin sekä äänitaiteen parissa

Säveltäjä, laulaja, muusikko Salla-Marja Hätinen ja työryhmä
| 78 000 €
Kokonaisvaltainen taiteellinen työskentely SARURU-popmetal-yhtyeessä edistäen musiikin ja sosiaalisen

median keinoin feministisiä arvoja sekä LGBTQ+ -ihmisten oikeuksia Suomessa sekä kansainvälisesti

Music expert/musician/composer Marina Kramarenko | 15 000 €
Open Music Art Merezhka

Musiikin tohtori Susanne Kujala
| 72 000 €
Taiteellinen työskentely

Freelance-muusikko Emilia Lajunen | 60 000 €
Taiteellinen työskentely muusikon samanaikaisen soittamisen ja tanssimisen projekteissa (mm. Häitä ja läksiäisiä -sooloteos, Riivattu pelimanni, Korpin tanssit)

Filosofian maisteri Tomi Leppänen | 60 000 €
Taiteellinen työskentely musiikin ja videotaiteen parissa

Musiikin maisteri Anna Näkkäläjärvi-Länsman ja työryhmä | 137 650 €
Saamelaista joikua, musiikkia ja videotaidetta sisältävän teoksen Bálvvos-báiki (Palvontapaikka) luominen

Musiikin tohtori Antti Paalanen
| 86 400 €
Taiteellinen työskentely kansainvälisillä musiikkimarkkinoilla

Muusikko, säveltäjä Jussi-Pekka Piirainen | 29 340 €
Guitele-instrumentin jatkokehitys ja Essential Note Collection -teoskoko-naisuuden säveltäminen guitelelle, jousikvartetille ja live-elektronikalle

Muusikko Inka Pohjonen | 60 000 €
Taiteellinen työskentely kokeellisen elektronisen musiikin säveltämisen ja esiintymisen kanssa, sekä visuaaliset ja yhteisölliset projektit

Musiikin maisteri Sanna Salonen ja työryhmä | 143 000 €
Vulfekin laulu -oopperan kirjoittaminen, säveltäminen ja toteuttaminen sekä oopperan libretossa käytettävän animagiokielen kehittäminen

Musician Barbora Silhanova ja työryhmä | 180 220 €
Old Forest Echoes – Ikimetsän kaiku

TT, FM Maria Takala-Roszczenko ja työryhmä | 42 590 €
Ukrainan äänet: tieteellis-taiteellinen hanke musiikin merkityksistä ja kohtaamisista musiikissa

Musiikin maisteri Kadi Vija ja työryhmä | 40 800 €
Sateenkaariperheen Teppo-taaperon vuorovaikutussuhteet jazelektroniseksi musiikiksi

Elävän kulttuurin Koroinen ry
| 165 210 €
Elonkirjo - lajirikkautta lisäävä taidepuisto, jatkorahoitus

Tanssitaiteen maisteri Riikka Kosola | 36 000 €
Raja-projektin suunnittelu ja toteutus

Taiteen maisteri Pia Lindman
| 36 000 €
Ääni- ja tilainstallaation, performansien ja maalausten toteuttaminen, sekä aistinalisen käsitteen ja metodien edelleen kehittäminen taiteen muotona

Meet Factory Oy | 66 600 €
Imagining Godzilla

Artist, curator, researcher Ali Akbar Mehta | 187 705 €
Borderland(er)s: Counter-narrating histories of violence

Kuvataiteen tohtori Pekka Niskanen | 43 200 €
Taiteellinen työskentely kolmen teoskokonaisuuden toteuttamiseksi yhteisöpuutarhoista ja kaupunkipuista ilmastonmuutosta käsitteleviin näyttelyihin

Artist James Prevett ja työryhmä | 68 535 €
With Others – three collaborative projects

Akseli Gallen-Kallelan museosäätiö | 15 000 €
Paluu Keniaan - Uusia unelmia Gallen-Kallelan Afrikasta. Näyttelyn ja julkaisun yhteisöllinen kuratointi ja toteutus pääkaupunkiseudulla

asuvien kenialaisten ja kenialaisten tutkijoiden kanssa

Project coordinator lana Denisova-Laulajainen ja työryhmä
| 271 000 €
Ukraine Solidarity Residencies

Katukulttuuri Ry | 121 000 €
Graffitilandia-projektin toiminnan jatkaminen ja kehittäminen sosiaalseti kestävämpään, yhteisöllisempään ja poikkitaiteellisempaan suuntaan

Suomentaja-toimittaja Anton Nikkilä ja työryhmä | 78 500 €
Säännöllisen venäjänkielisen tv-ohjelman taustatutkimus ja ennakkosuunnittelu

Filosofian maisteri X aara Rautavuoma | 36 000 €
Taiteellis-tuotannollinen ajattelu – Näkökulman muutos (työnimi) -teoksen kirjoittaminen

Taiteen maisteri Dana Benlakhdar | 32 650 €
Time to Come: Vastafuturismien kirjoja mediataiteissa käsittelevä sarja itsenäisiä, taide- ja kulttuurikritiikkiä apunaan hyödyntäviä esseitä ja taiteilijahaastatteluja.

Nihil Interit ry | 90 000 €
Runografi-verkkoalustan ylläpito ja kehitys

NO NIIN ry | 282 230 €
NO NIIN: at the Cusp of Art, Criticality and Love

TEEMAHAKU 2022:
SUOMALAISEN DEMOKRATIAN NYKYTILA JA HAASTEET

Professori Kari Alenius ja työryhmä | 381 100 €
Suomalaisen median välittämä kuva Venäjistä ja Ukrainasta 1991–2022

PhD Mercédesz Czimbalmos ja työryhmä | 386 000 €
Antisemitism Undermining Democracy

Apulaisprofessori, dosentti Daria Gritsenko ja työryhmä | 16 900 €
Heuristics of Doubt: Information Foraging in Digital Media Environments

FT, dosentti, yliopistonlehtori Lauri Haapanen ja työryhmä | 186 800 €
Tyhjenvätkö lehdet? Median keskitymisen demokratiavaikutukset

PhD, dosentti Onni Hirvonen
| 6 600 €
Demokratia työelämässä: mahdollisuudet ja rajat -työpaja

Dosentti Teemu Häkkinen ja työryhmä | 249 000 €
Konsensushakuinen puolustuspolitiikka deliberatiivisen demokratian ilmiönä Suomessa

Dr. Nilay Kilinc | 113 100 €
Narrating and Performing the Art of Becoming Citizens: Creative Migrants' Democratic Participation in Finland

Tutkija Emilia Korkea-aho ja työryhmä | 367 500 €
Lobbaus Suomen kunnissa
MMM Ilona Kousa | 62 000 €
Demokratian mahdollisuudet ja katvealueet kuluttajayhteiskunnassa

PhD, dosentti Hanna Kuusela ja työryhmä | 363 800 €
Demokratia yliopistoissa: edustuksellisen demokratian kriisi ja yliopistojen itsehallinto

Valtiotieteiden maisteri, väitöskirjauttaja Samuli Laine | 57 000 €
Demokraattisen päätöksenteko- ja neuvottelukulttuurin kehitys viiden kaupungin ja kunnan paikallispolitiikan lähihistoriassa 2000–2021

Yhteiskuntatieteiden maisteri Roni Nousiainen | 124 000 €
Työpaikkademokratian esteet – ja sen toteutumisen mahdollisuudet

Filosofian tohtori Hanna-Riikka Roine ja työryhmä | 296 100 €
Kuvittele, demokratia! Kertomakirjallisuus demokratian kuvittelun välineenä Suomessa

Tutkijatohtori Sanna Salo | 112 400 €
Hajallaan ja eksyksissä? Keskustaoikeistolaisten puolueiden strategiat oikeistopopulismin haasteeseen Suomessa, Ruotsissa ja Saksassa

Yhteiskuntatieteiden maisteri Anton Schalin | 121 000 €
Lasten poliittis-moraalinen toimijuus suomalaisessa ilmastoliikkeessä

KM, FM, väitöskirjatutkija Ulla Sivunen | 108 000 €
Viitottua kieltä käyttävien kuuorojen ja huonokuuloisten lasten ja nuorten medi-alukuitaio, identiteetti, osallisuus ja toimijuus arjen eri toimintaympäristöissä

Akatemiatutkija Jukka Syvärerä ja työryhmä | 256 800 €
Asiantuntijatietoon vetoaminen ja sen kyseenalaistaminen suomalaisessa poliittisessä keskustelussa, 1960–2020

Dosentti, varadekaani Hanna Wass ja työryhmä | 107 300 €
Puolustuspolitiikan dynaaminen kanatus suomalaisessa demokratiassa – Dynamic democratic support for Finnish defense policy

Yhteiskuntatieteiden maisteri Mikko Vesterinen | 62 000 €
Poliittiset konfliktit Helsingin, Tampereen ja Oulun kaupunkisuunnittelussa
Professori Åsa von Schoultz ja työryhmä | 159 500 €
Nuorten vaalikone

Tutkijatohtori Tuukka Ylä-Anttila ja työryhmä | 366 000 €
Sitkeä demokratia

SAAREN KARTANON RESIDENSSIN APURAHAT

APURAHOJA YHTEENSÄ 36 KPL, 234 403 EUROA

SAAREN KARTANON
YKSILÖRESIDENSSIHAKU

Singer and Composer Sarah Albu | 5 000 €
Larynx Puppet: Four Explorations of Contemporary Vocality

Artistic Director of New Theatre Institute of LV Bek Berger | 6 128 €
Remodelling the Future - Reflections on experiments in new kinds of international collaboration.

Artist, researcher Ales Cermak | 12 000 €
Sea-Water Amplification (SWA)

Visual artists - researcher Azul De Monte | 5 000 €
Listening to your iridescent wings sticking into each other

Director - Writer - Linguist Shahi Derky | 5 600 €
Sons of Life

PhD Mareike Nele Dobewall | 6 180 €
Nature scores

Writer/Head of Dept. of Fine Art and Education Tracy Fahey | 6 000 €
The Night Hag and Other Stories. A collection of short fiction based on figures of older women, drawn from European mythology.

Artist Nataliya Ilchuk | 5 000 €
Marché

Tankotanssija Noora Juppi | 5 000 €
Tankotanssiteoksen ennakkosuunnittelu ja harjoittelu

FT Vappu Kannas | 5 000 €
Neljännen romaanin kirjoittamiseen

TaM Miia Kettunen | 5 000 €
"Keskusteluja veden ja maan kanssa" (työnimi) -lyhytelokuvan editointi

Taiteen maisteri Ilari Laamanen | 6 000 €
Kuratoriaalisen työskentelyn kehittäminen

Writer Christopher Linforth | 6 000 €
The Homeland War: A Novel

Filmmaker, Completed post-graduate program in Arts Itay Marom | 5 000 €
Observation Diary - A Documentary Video Installation

Artist Mohammed Mustafa | 5 000 €
The Heavenly Body

Composer Alvaro Nunez Carballanca | 5 000 €
Breathing paces: starting a musical composition about paces, beats and breaths, for string quintet and electronics.

Bachelor of Culture and Art Jenny Näkki | 5 000 €
Yhteisön ja paikkasuhteen perustaminen, paikkouden tutkiminen, havainnointi ja tulkitseminen intuitiivisen läsnäolon kautta.

Poet, MA in Economics Radmila Petrović | 5 000 €
Only Mountains

Kuvataiteilija, Taiteen maisteri Vesa-Pekka Rannikko | 7 200 €
Luonnonympäristöön sulautumista käsittelevän animaatioteoksen piirtäminen ja editointi

Kuvataiteilija Teea Saanio | 5 000 €
Rauhoittuminen, taiteellinen työskentely ja uusien ajatusten kypsyttäminen

Filosofian maisteri Aura Sevón | 6 000 €
Feministisen filosofian suomentaminen ja esseeromaanin kirjoittaminen

Taiteen maisteri, nykytaiteilija Miradonna Sirkka | 5 000 €
Taiteellinen työskentely "hula"vanteen historiaan liittyvien kolonialististen piirteiden julkittuomisen ja purkamisen parissa.

Artist Christina Stark | 5 500 €
speaking 19 - inessive Part II

Writer and Filmmaker Van Chinh Tran | 5 680 €
To The Moon

Visual artist and cinematographer Meriem Wakrim | 5 000 €
From nature

Writer Marcia Walker | 5 500 €
What to Think About When Looking at the Sky

SAAREN KARTANON
RYHMÄRESIDENSSIHAKU

Visual Artist Rosa Doornenbal ja työryhmä | 6 825 €
The Will to Believe on stage 'Will we Believe?'

Dance artist Karolina Ginman ja työryhmä | 4 500 €
Re-imagining Duet #1 - creating the first stage work as part of a dancer-initiated longterm process reformulating the duet as form in dance.

Taiteilija, koreografi Tiia Kasurinen ja työryhmä | 9 000 €
Työskentely ONSTAGE - The Dance Concert (työnimi) -teoksen parissa

Artist Aleksandar Mijajlovic ja työryhmä | 4 780 €
Eudaemonia

Master of Arts Orlan Ohtonen ja työryhmä | 12 000 €
Erika (työnimi)-esitysprojektin eriosien yhteentuominen

PhD Candidate Camila Ribeiro ja työryhmä | 6 000 €
Memory as medium

Sirkusartisti Maiju Saarimaa ja työryhmä | 9 000 €
<3-nykysirkusesityksen harjoittelu

MUU MYÖNNETTY RAHOITUS JA PALKINNOT

VTT Miettinen Sonja | Vuoden Tiedekynä 2022: Syvästi kehitysvammaisen aikuisen mahdollisuudet yhteisyyden kokemiseen. Etnografinen tutkimus sosiaalisesta vuorovaikutuksesta suomalaisissa ryhmäkodeissa | 25 000 €

Aalto-yliopisto | Lahjoitus taiteen ja suunnittelun koulutusosalalle valtion vastinrahakampanjassa | 800 000 €

Helsingin yliopisto | Lahjoitus humanistiselle koulutusosalalle valtion vastinrahakampanjassa | 1 500 000 €

Jyväskylän yliopisto | Lahjoitus humanistiselle koulutusosalalle valtion vastinrahakampanjassa | 1 000 000 €

Taideyliopisto | Lahjoitus valtion vastinrahakampanjassa | 600 000 €

Turun yliopisto | Lahjoitus humanistiselle koulutusosalalle valtion vastinrahakampanjassa | 600 000 €

Ukrainan sotaan liittyvä lisätuki | Ukrainian solidarity residences | Kahdeksalle Ukraine Solidarity Residences -ohjelman taiteilijalle sekä kahdelle Koneen Säätiön Lauttasaaressa residenssissä parhaillaan olevalle taiteilijalle jatkorahoitus yhteensä | 171 000 €

Ukrainan sotaan liittyvä lisätuki | Lisäapurahana Helsingin yliopiston tutkijakollegiumin Baltian maista, Venäjältä, Valko-Venäjältä ja Ukrainasta tulevien tutkijoiden vierailuohjelmalle yhteensä | 174 400 €
Ukrainan sotaan liittyvä lisätuki | Lisäapurahana Turun yliopiston tutkijakollegiumin Scholars at Risk -ohjelmalle | 180 500 €

Ukrainan sotaan liittyvä lisätuki | Saaren kartanon residenssipaikkoihin ja kuluihin | 33 000 €

Visual artist & researcher Sepideh Sadatzarrini ja työryhmä | 10 510 €
Nomad Collective

Musiikin maisteri Lauri Supponen ja työryhmä | 5 000 €
Videotaidetta ja musiikkia yhdistävän Oraakkeli -lyömäsoitinkonserton suunnittelemiseen ja valmistamiseen vuonna 2023 taiteidenvälisien prosessien kautta.

The Wapping Project | 19 000 €
Resonance

Ukrainan sotaan liittyvä lisätuki | Taidekoulu Maalle kolmen kuukauden lisäapuraha | 9000 €

Ukrainan sotaan liittyvä lisätuki | Eeva Luhtakallion hankkeelle Demokratiatekijät: Sosiologisen demokratiatutkimuksen keskus 75 000 euron lisärahoitus ja Emilia Palosen hankkeelle "Nyt" ja "me" hegemoniakampailuissa: ajan ja tilan politiikka Keski-ssä Itä-Euroopassa | 82 500 €

Ukrainan sotaan liittyvä lisätuki | Aki Sinkkosen hankkeelle How to optimize functional and health-associated biodiversity in urban areas - lessons from Russia | 26 950 €

Ukrainan sotaan liittyvä lisätuki | Mannerheimin lastensuojeluliitolle 30 000 euron avustus kielikerhon kokopäiväistä työntekijäresurssia varten v. 2022 | 30 000 €

SAAREN KARTANON RESIDENSSIN TAITEILIJAT 2022

Tammikuun alussa Saaren kartanon tutkija- ja taiteilijaresidenssiin saapuivat Mietoistenlahden rannalle runoilija, esseisti, kuraattori **Yolanda Castaño** (Espanja), kirjoittaja, liiketaiteilija **Laressa Dickey** (Yhdysvallat/Ruotsi), taiteilija, tohtoriopiskelija **Miklos Gaál** (Suomi), kuvataiteilija **Dimitra Kondylatou** (Kreikka), sarjakuvataiteilija **Eva Müller** (Saksa), **Birnir Jón Sigurdsson** (Islanti) ja **Rasmus Östling** (Suomi).

Maaliskuussa residenssiin tulivat työskentelemään kahdeksi kuukaudeksi esiintyvä taiteilija **Satu Hakamäki** (Suomi), kuvataiteilija ja esiintyjä **Elie Halonen** (Suomi), performanssitaiteilija, tutkija **Karolina Kucia** (Puola/Suomi), esitys- ja teatteritaiteilija, väitöskirjatutkija **Tuomas Laitinen** (Suomi), säveltäjä, esiintyjä, tutkija **Pia Palme** (Itävalta), sarjakuvataiteilija **Siiri Viljakka** (Suomi) ja kirjoittaja, tuottaja **Carlos Zerpa** (Venezuela). Kirjailija, näyttelijä **María Alejandra Rojas** (Venezuela/Espanja) osallistui residenssiin Saaren kartanon kotiresidenssistä. Lisäksi Saaren kartanolla työskenteli Ukraine Solidarity Residencies -ohjelman kautta jazzlaulaja Mari Zhiginas (Ukraina).

Syyskuussa Saarella aloittivat työskentelyn tutkija **Tanya Escudero** (Espanja/Viro), kuvataiteilija **Kavachi** (Espanja/Viro), suomentaja, freelance-toimittaja ja -kustannustoimittaja **Emmi Ketonen** (Suomi), taiteilija ja kulttuurifasilitoija **Hugo Llanes** (Meksiko/Islandi), taiteilija **Niko Tii Nurmi Sipiläinen** (Suomi), kuvataiteilija **Anu Raatikainen** (Suomi), äänisuunnittelija, -taiteilija ja tutkija **Hanna Rajakangas** (Suomi) ja elokuvantekijä, koomikko **Roxana Sadvokassova** (Kazakstan/Suomi). Saaren kartanon kotiresidenssissä työskenteli säveltäjä ja runoilija **Ali Balighi** (Irlanti/Yhdysvallat).

Kesällä Saarella työskenteli ryhmäresidenssiläisiä sekä Ukraine Solidarity Residencies -ohjelman kautta kuvataiteilija Katya Lesiv ja jazzlaulaja Mari Zhiginas.

Marraskuun alussa Saaren kartanon residenssiin saapuivat kirjailija **Aurora Ala-Hakula** (Suomi), taiteilija, vapaa kulttuurituottaja **Jorge Tadeo Baldeón Rodriguez** (Peru/Saksa), taiteilija **Soohyun Choi** (Etelä-Korea/Iso-Britannia), performanssitaiteilija, tutkija, feministiaktivisti **Maricarmen Gutiérrez Castro** (Peru/Saksa), kuvataiteilija, performanssitaiteilija **Helinä Hukkataival** (Suomi), kuvataiteilija **Heidi Lampenius** (Suomi), taiteilija **Jörg Piringer** (Itävalta), teatteriohjaaja, performanssitaiteilija **Azade Shahmiri** (Iran) ja performanssitaiteilija **Inari Virmakoski** (Suomi). Taiteilijat työskentelivät residenssissä vuoden loppuun saakka.

The background is a light blue color with several large, abstract orange shapes. One is a vertical rectangle at the top center. Another is a large, curved shape on the right side. A third is a large, curved shape on the bottom left. The text is positioned in the middle right area.

SUMMARY
IN ENGLISH

YEAR 2022 IN NUMBERS

Kone Foundation awarded grants, prizes and donations totalling over

48

MILLION EUR

The projects funded under the annual grant call round involve over

600

PEOPLE, WORKING GROUPS AND ORGANISATIONS

Grant call applications were assessed by

55

EVALUATORS FROM VARIOUS FIELDS OF RESEARCH AND THE ARTS

Applications for the Saari Residence were received from

72

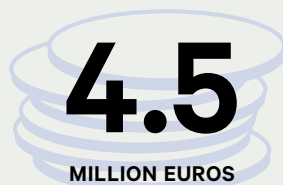
COUNTRIES

The communal artwork Mynä-Mynä-Maa, in a building marked for demolition in Mynämäki, reached more than

10,000

VISITORS

A donation of

MILLION EUROS

was awarded to humanities fields of Finnish universities

The Kamari premises in Helsinki, which are available for grantees to use, were reserved a total of

438

TIMES

MORE THAN

50,000

READERS

accessed stories on Kone Foundation's website

A record-breaking amount of applications for the Vuoden Tiedekynä academic writing award with about

1,000

CANDIDATES

Kone Foundation's Youtube uploads reached over

4,000

VIEWERS

Under the "Is Democracy Eroding?" funding programme, the second thematic grant call "The current state and challenges of Finnish democracy" awarded funding for

22

PROJECTS

ENDANGERED SPECIES

live in the Saari Residence premises

782,350

EUR

awarded as support regarding the war

FOREST PHILOSOPHIES

Hanna Nurminen
Chairperson of the Board of Trustees

For three years, the pandemic that swept across the world captured our attention. Then Russia brutally invaded Ukraine, and the disastrous consequences of the war and the risk of its escalation required great attention and effort. At the same time, too little attention was paid to measures to slow down climate change and combat loss of biodiversity.

Kone Foundation has a long history of supporting humanities, social sciences, artistic and environmental research, artistic work as well as research and art combining work. Free art and research are at the core of our work, and we do not predetermine what kinds of results the research or artistic work we fund will potentially produce. However, to complement the open call for applications, we have regularly organised various thematic calls focusing on current topics. We will continue to do this, but we also intend to launch a new fixed-term activity: Kone Foundation will turn its gaze towards the forest.

I think most Finns have fond childhood memories of forests: picking berries or mushrooms, climbing trees, listening to the cuckoo's call and catching the scents of marsh. I myself vividly remember the moment when, for the first time ever, I consciously understood the beauty of nature. I was skiing by myself in the nearby forest of my home and stopped to breathe in the fresh frosty air and admire the rays of light the spring sun cast on the snow from between the tree trunks. I stood there marvelling at the sparkles of light on the frosty birch branches and the snow-covered pine trees. The reality for adults is different: the forest is a commodity to be monetised, green gold, carbon storage. It is an old-growth forest, a young commercial forest or a clear-cut area.

The forest can be a site for recreation for a knowledge worker, a source of inspiration for an artist, and it is a source of livelihood for a forest harvester operator. The forest is fascinating and something we debate over. Whatever the topic brings up for you, forests play a crucial role in the processes of combatting both climate change and biodiversity loss. In 2023, Kone Foundation plans to launch a forest network. The aim of this network is to bring together people and organisations that are interested in the forest, bring new voices and perspectives to the forest debate, and thus increase understanding of the significance of the forest for people, society and life on earth. We will invite, for example, researchers, artists, journalists and activists to join the network. Our expectations are high.

The starting point of Kone Foundation's investment activities is to secure its revenue and capital in such a way that the operations pursuant to the Foundation's by-laws remain stable now and in the future. In its capacity as an owner and investor, the Foundation seeks to promote ecologically and socially sustainable business activities in compliance with the principles of good corporate governance. After a break of a few years, the Foundation has, in accordance with the existing shareholder agreement, nominated its candidate, **Marcela Manubens**, for the Board of Directors of Kone Corporation. Kone Corporation's Annual General Meeting 2023 elected Manubens, who has focused on the issues of ecologically sustainable and socially just business throughout her career, as a member of Kone Corporation's Board of Directors.

During the reporting year, Kone Foundation's management system was reformed and the position of chief executive officer was established for the Foundation. Based on the Foundations Act, the division of authority between the Board of Directors and the CEO establishes clearer boundaries for the responsibilities of the Board members, and with the reform, the Board's role as a strategic pathfinder has become clearer and its work even more focused. Correspondingly, the Foundation's operative management and entire staff, led by CEO **Ulla Tuomarila**, can focus on implementing the strategy in the best possible way. I want to say a warm thank you to Kone Foundation's management and personnel for the work they have done over the past year.

UPLIFTING ENCOUNTERS

Ulla Tuomarla
CEO

We are living in a time in which the narrative of working life has been shown in a negative light in the media; the frantic rhythm of work and the intrusion of electronic communications into leisure time cause ever-expanding and deepening burnout. Then there are all the other things that cause us anxiety, such as the COVID-19 pandemic and the war in Ukraine – not to mention the rapid loss of species and climate change – that overshadow our lives in these challenging times.

Dare I even say it out loud that despite all of this, I think we have had a pretty good year in our work community?

Of course, not everything went according to plan and everything we did could not be foreseen. Recent events have taught us that change is constant.

In February, following the Russian invasion of Ukraine, we tried, within the framework of the Foundation's rules, to find ways to help the researchers and artists fleeing the war. We found many ways to help those coming to Finland in this situation: among other things, we were involved in establishing an international network of artists' emergency residencies (Ukraine Solidarity Residencies), we granted additional funding to the Collegium for Advanced Studies at the University of Helsinki and the Scholars at Risk programme of the University of Turku, and we assisted Ukrainian language club activities to support refugees in their effort to learn Finnish.

In the spring of 2022, we announced our funding to five universities as part of the Finnish Government's matching funding campaign. The funding was targeted at the arts and humanities field

of education, and we especially hope that it will benefit art research disciplines and artistic research, as we believe that these fields are in a dire position nationwide and in need of special support.

In the annual autumn grant call, the total number of applications remained at the same level as in previous years, but the amount of euros applied for the arts have clearly increased in all fields of art in recent years. The pandemic has obviously affected the number of applications and working conditions in the performing arts and music sector, but we have also observed a steady increase in applications for visual arts and literature, which have not been affected as directly by the restrictions in force during the pandemic. In terms of the number of applications, visual arts have had the largest profile within the arts for years, and the fact that the number of applications in this field has doubled over the past three years surely says something about its situation.

The last part of the reform of the Foundation's organisational structure was completed when the Foundation switched to the CEO model as of 1 July 2022. The author of this text was appointed to the post. In contrast to the previous position of Executive Director, the CEO's job description includes, for example, membership of the Investment Committee and a more active role in public affairs.

The long-term renovation at the Saari Residence was completed, and the personnel have finally been able to return from the temporary facilities to the main building. At the end of the year, Saari Residence was awarded the EcoCompass certificate. In the summer, the Mynä-Mynä-Maa art project in a building due for demolition involved a large number of locals and became a popular local attraction, gathering over 10,000 visitors.

As the coronavirus restrictions have eased, we have sought to enable encounters and have nurtured a sense of community in our own work environment, as well as with grantees and other stakeholders. One of the highlights of 2022 was the big summer party we organised on the island of Lonna in Helsinki. After all the isolation and online meetings, it felt great to meet people face to face at the party. For many, social encounters are the best part of working life – this is what COVID-19 has taught us.

SUPPORTING RESEARCH AND THE ARTS: HIGHLIGHTS OF 2022

In 2022, Kone Foundation distributed significant funding to research and the arts, totalling EUR 48,055,033. The Foundation mainly allocates its funding for academic research and/or artistic work, paid in these cases as personal grants. Additionally, the Foundation reimburses other costs incurred during research and art projects. In addition to financial support, Kone Foundation organises Grants+ services for grant recipients, which in 2022 included webinars and training, as well as facilities in Helsinki. The Foundation's staff is responsible for continuously advising the hundreds of researchers, artists and cultural creators who receive funding, as well as organising their payments and processing project changes and reports.

The Foundation's most important form of support is the annual grant call, which was organised in September. At the same time, a thematic call was organised focusing on the current state and challenges of Finnish democracy. The research supported by the Foundation through the general grant call may focus on the humanities, the arts, the social sciences or environmental research, or it may be multidisciplinary research relating to the above-mentioned sectors. In arts, the Foundation supports projects in all fields.

A total of 6,395 applications were received in the 2022 general call. Based on the proposals of the peer evaluators, the Board of Trustees decided to grant funding to a total of 357 of them, totalling EUR 42,507,280. A total of 335 grants were awarded to new research and art projects, totalling EUR 38,604,380, while 22 grants were awarded in the themed application round, totalling EUR 3,902,900. In the

general call, the award rate was 7.6% for research and 4.0% for the arts, calculated from the total number of applications.

Russia's war against Ukraine shocked the entire Foundation and also affected its grant activities. In the spring, the Foundation's Board of Trustees awarded additional funding through the University of Helsinki's Collegium for Advanced Studies and the University of Turku's Institute for Advanced Studies to fleeing Ukrainian researchers or Russian researchers fleeing Russia, as well as additional funding for research projects funded by the Foundation. Additional funding was granted to artists at both the Saari Residence and Lauttasaari Manor Residence and to the Ukraine Solidarity Residencies programme. In addition, the Foundation awarded the Mannerheim League for Child Welfare a grant for a language club for Ukrainian refugees. The Foundation granted a total of EUR 782,350 in war-related support.

In addition, the Foundation supported Aalto University, the University of Helsinki, the University of Jyväskylä, the University of the Arts Helsinki and the University of Turku with a total of EUR 4,500,000; these donations were allocated to the field of humanities or the arts. The donations were part of a matching funding campaign, which involves the state donating an amount of funding to universities that is based on the donations they have received from private funders.

Kone Foundation's Vuoden Tiedekynä (Academic Writing Award) award is presented annually for academic articles that demonstrate exemplary use of the Finnish language. Totalling EUR 25,000, it is one of the largest prizes for academic writing in Finland. In 2022, **Sonja Miettinen** won the award with her article *Syvästi kehitysvammaisen aikuisen mahdollisuudet yhteisyyden kokemiseen – Etnografinen tutkimus sosiaalisesta vuorovaikutuksesta suomalaisissa ryhmäkodeissa* (Opportunities for an Adult with Intellectual Disability to Experience Togetherness – Ethnographic Research on Social Interaction in Finnish Group Homes), which was published in issue 85 of the Yhteiskunta-politiikka magazine in 2020.

A SUSTAINABLE FUTURE THROUGH CHANGE: HIGHLIGHTS OF 2022

In 2022, the Saari Residence invested in ecological residence activities: we encourage residents to reflect on their relationship with sustainable lifestyles, diversity, the climate crisis and other species. A new operating model was created for individual residencies, which emphasises the special features of different seasons and strengthens the importance of local nature in Saari as part of the residency experience.

The creation of the EcoCompass environmental management system culminated in the Saari Residence being awarded the EcoCompass certificate in December. In the Saari Residence's new pasture area, the species mapping project of the University of Turku's Department of Biology continued, and a multi-year collaboration was started with Aalto University's degree programme in landscape architecture in order to strengthen biodiversity in the Saari Residence's grounds. Cooperation within the NAARCA network of northern residencies continued, and the emphasis on ecology was also reflected in the Saari Residence's Reviving the Wild podcast series.

The Mynä-Mynä-Maa community art project, which is located in a building scheduled for demolition in the centre of Mynämäki, was opened to the public in May. The project consists of 42 rooms and 72 works of art and culminated in a total of 255 creators. This successful and ambitious project received plenty of positive feedback and attention: over the summer and autumn, 10,000 visitors found their way to Mynä-Mynä-Maa.

We received 580 applications in the residency application round

from a total of 72 countries. 507 applications were submitted for individual residencies, of which 56 were working partners as well as 73 applications for group residencies. Residency was granted to 27 individual artists and ten artistic working groups for 2023.

The war in Ukraine gave rise to the Ukraine Solidarity Residencies network, a network co-funded by the Saari Residence that offers residencies for Ukrainian artists fleeing the war. From March to July, jazz singer **Mari Zhiginas** worked at the Saari Residence and artist **Katya Lesiv** from May to August.

Following the completion of the renovations of the main manor building and the Jacob's Barn events space, we were able to organise events for the first time since the start of the pandemic. Some examples of this are the Nordic Network of Norm-Critical Leadership, who met at Saari in the summer. We were also able to organise a Christmas party for schoolchildren as usual, and the Mix & Mingle meetings at Gallery Titanik in Turku were a new and successful form of cooperation, bringing together artists and local art professionals.

BOUNCING BACK TO THE NEW NORMAL: HIGHLIGHTS OF 2022

The start of the war in Ukraine meant that we had to provide rapid crisis information concerning the Foundation's support of Ukrainian researchers and artists, as well as pass on new instructions to grantees whose work was affected by the war. Otherwise, in the aftermath of the COVID-19 pandemic, the focus of communications lay soundly in the digital realm.

We performed the key purpose of our communication – making grantees' work visible – by launching project pages for our grantees on our website. On a project page, grantees could tell the world about their projects, their work and their results. By the end of the year, there were already 17 pages published. Grantees also continued to write for the At the Well blog: more than 20 blog posts were published during the year.

Project stories were developed as a new way of sharing information about the grantees' work. In these stories, grantees explain what the artistic and research freedom the Foundation gives them means for their work and the 'Different Routes' series of long reads was continued with four articles. With the war in Ukraine, the long article about the Russian information warfare became the most read article in the series.

A new interview concept was used in order to aid communication regarding Sonja Miettinen, the winner of the Vuoden Tiedekynä award for academic writing, which underlined Miettinen describing her own research and the writing process of her article. In May, we announced our funding for art research and artistic research at four universities. The Foundation went through changes and in June, we disclosed that

Anna Talasniemi would be leaving the Foundation and that Ulla Tuomarla would be appointed CEO following the Foundation's switch to the CEO model.

Also in June, we were able to meet grantees and stakeholders at our big summer party on the island of Lonna in Helsinki for the first time in a very long time. The party featured the **Jimi Tenor Band**, **Aoide** and the DJs **Renaz** and **Wekesa**. After the celebrations calmed down, we got back to work and in the autumn, we developed the Foundation's public relations through a series of invite-only lunches hosted by the CEO.

Communications about the grant call and awarded grants followed a familiar and tried-and-tested process. The data studio service that tracks the amount of followers of and the number of visitors to the website and our social media accounts was updated and a monthly internal reporting method was developed for tracking the results, alongside our already in use extensive media monitoring service.

A LOOK INTO 2022

Kone Foundation relies on yields from investments for its operations. The purpose of the Foundation's investment function is to manage the Foundation's investment assets so that operations pursuant to the Foundation's by-laws remain stable now and in the future and is guided by the investment strategy determined by the Board of Trustees, the rules of procedure for investments and the annual investment action plan. The starting point of Kone Foundation's investment activities and asset management is to secure its revenue and capital, as well as the responsibility of its investments. In its capacity as an owner and investor, the Foundation seeks to promote ecologically and socially sustainable business in compliance with the principles of good corporate governance.

2022 was a challenging year for equity and interest rate markets. The inflation rate prompted several central banks to tighten monetary policy and raise key interest rates at a brisk pace, which had a negative impact on both equities and fixed income investments. The Russian war in Ukraine and its indirect effects further increased the prices of commodities, especially energy, and in Europe, the availability of gas was also a cause for concern. Geopolitical tensions, strict COVID-19 restrictions in China and the disruptions in supply chains and logistics increased the challenges in the investment market. Both equities, whose valuations peaked at the beginning of the year, and fixed income investments fell for well over three quarters of the year before taking a slight upward turn in the autumn. The unusually weak performance of fixed income investments was due to the rapid rise in market interest rates from very low baselines. Inflation has proven to be broader and more persistent than

experts initially expected, with the result that interest rates are likely to remain high for longer than expected.

During the year, responsible investments in line with Kone Foundation's strategy were executed, taking into account factors related to the investment targets' environment, society and good corporate governance, and investments in assets that specifically aim to promote social or environmental sustainability goals were increased.

Kone Foundation employs a long-term investment horizon. The majority of its investments are in shares. The Foundation's annual spending is not based on annual revenue, as cyclical fluctuations or market conditions can cause the running yield to vary widely year on year. The Board of Trustees decides the amount of grants to be awarded each year, taking into account both the current income from investment assets in the previous financial year and the latest projections of income, and the Foundation is mindful of future funding needs.

Members of the Advisory Board of the Saari Residence were paid **EUR 7,800** in annual fees and meeting fees.

Members of the Board of Trustees were paid **EUR 69,704** in evaluation compensation and meeting fees.

INCOME STATEMENT

	01/01-31/12/2022	01/01-31/12/2021
OPERATING ACTIVITIES		
Grants for research, art and culture		
Grants, donations and prizes awarded	-42,817,347.25	-43,847,614.00
Donations	-4,500,000.00	-4,200,000.00
Saari Residence		
Residency grants awarded	-225,682.26	-244,766.00
Cultural activities	-159,724.87	-68,293.94
Property expenses	-672,538.36	-531,497.84
Human resources expenses	-491,028.42	-433,637.68
Depreciation	-382,537.62	-320,227.05
Other expenses	-436,182.48	-353,693.84
	-2,367,694.01	-1,952,116.35
Property in Athens		
Depreciation	-4,999.80	-5,208.13
Other expenses	-11,249.33	-4,566.28
	-16,249.13	-9,774.41
Other operating activities		
Events, Grants+ activities and co-operation	-183,326.05	-163,731.65
OPERATING ACTIVITIES, TOTAL	-49,884,616.44	-50,173,236.41
INVESTMENTS		
INCOME		
Dividends earned	86,613,622.02	86,562,581.04
Income from funds and fund sales	24,177,249.98	28,955,572.56
Interest earned	50,981.05	130.74
Foreign exchange gains	1,373,849.67	1,375,896.37
Appreciation	1,305,392.73	2,714,781.31
	113,521,095.45	119,608,962.02
EXPENSES		
Losses from fund sales	-5,176,460.99	-1,204,662.15
Foreign exchange losses	-5,915,247.36	-1,996,657.45
Impairment	-27,520,188.99	-2,069,024.48
Asset management expenses	-1,515,902.34	-1,559,200.08
	-40,127,799.68	-6,829,544.16
INVESTMENTS, TOTAL	73,393,295.77	112,779,417.86
ADMINISTRATION		
Human resources expenses	-1,281,620.37	-1,070,347.78
Depreciation	-690,732.36	-760,455.49
Other expenses	-1,377,665.88	-1,320,744.90
ADMINISTRATION, TOTAL	-3,350,018.61	-3,151,548.17
SURPLUS FOR THE FINANCIAL YEAR	20,158,660.72	59,454,633.28

The Foundation owns the land and buildings of Saari Manor, the buildings of Lauttasaari Manor and a property in Athens that is being used by the Finnish Institute at Athens. The Foundation also owns a land area in Kemiönsaari known as the Kulla nature reserve.

The Foundation owns Class A and B shares in KONE Corporation and Cargotec Corporation as well as shares in Holding Manutas Oy. The market value of the publicly traded Class B shares was **EUR 527,145,245** on 31 December 2022.

The market value of the Foundation's financial securities was **EUR 570,483,022** on 31 December 2021.

The sum includes **EUR 103.4 million** owed to beneficiaries of Kone Foundation's grants, i.e. grants awarded but not yet paid.

BALANCE SHEET

	31/12/2022	31/12/2021
ASSETS		
Non-current assets		
Intangible assets		
Lauttasaari Manor park	736,689.90	902,861.57
Tangible assets		
Land	1,592,545.74	1,592,545.74
Grounds of the Saari Residence	14,006.32	17,507.90
Buildings	15,580,632.77	15,214,811.15
Shares in offices	2,083,931.10	2,083,931.10
Machinery and equipment	603,646.07	636,290.72
Other tangible assets	542,661.82	542,661.82
Tangible assets, total	20,417,423.82	20,087,748.43
Investments		
Shares and holdings	9,391,104.32	9,391,104.32
Non-current assets, total	30,545,218.04	30,381,714.32
Current assets		
Accrued income and other receivables	411,128.88	350,294.04
Financial securities	570,483,022.37	544,337,469.82
Cash at bank and in hand	17,421,939.64	17,206,714.59
Current assets, total	588,316,090.89	561,894,478.45
ASSETS, TOTAL	618,861,308.93	592,276,192.77
EQUITY AND LIABILITIES		
Equity		
Initial capital	71,345.32	71,345.32
Additional capital	5,126,174.51	5,126,174.51
Working capital	489,176,799.58	429,722,166.30
Profit for the financial year	20,158,660.72	59,454,633.28
Equity, total	514,532,980.13	494,374,319.41
Liabilities		
Non-current liabilities	62,950,293.00	63,232,295.40
Current liabilities	41,378,035.80	34,669,577.96
Liabilities, total	104,328,328.80	97,901,873.36
EQUITY AND LIABILITIES, TOTAL	618,861,308.93	592,276,192.77

KONEEN SÄÄTIÖ